

Staročasi mesечно 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana M. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Veliki teden

Cvetna nedelja nas uvaža v veliki teden, ki je za krščanskega človeka velik zaradi tega, ker je poln velikih verskih skrivnosti. V ospredju prazničnih dni sta smrt uđlovečenega Boga in njegovo zmagovalno vstajenje. Veliki petek in velika noč pa nam oznanjata dve velikli resnici: Resnice in dobrote svet noče kar tako sprejeti. Samo z velikimi težavami se moreta počasi uveljaviti. Čim večja je resnica in čim globlje obvezuje človeka v duši in vesti, tem bolj se mora boriti za priznanje. Popolno Resnico in Dobroto pa celó priznajejo na križi Seveda zaradi tega še ne izgine brezmočna in osramočena — po svoji največji žrtvi, s katero je doprinesla dokaz za svojo nepotvrjeno pristnost in najvišjo ljubezen, zopet v življenje vstane. Njenega zmagovalnega pohoda posledje ne more nič več zadržati: Ne cenzari in ne trume vojščakov, ne krivoverske sekte in ne akademije učenjakov, pa tudi ne gospodarski diktatorji ali oznanjevalci neomejene počutnosti ter materializma.

Zakaj ima resnica vedno težave in od kod prihaja vedno znova krik: Ne bo ona gospodovala nad nami! Na križ z njo! — Zato, ker zlo ni iztrebljeno iz zemlje, ampak Bog dopusti, da ljudska raste med pšenico do dneva žetve, to je do dneva poslednje sodbe. Poleg dobrih, plemenitih, nebeških moči je v svetu čuti tudi sproščenje demonskih, satanskih sil, ki so neumorno na delu. Kaj pa, ali verovanje v dobre in zle sile ni morda pretiran, bolesten mysticism? Pogled v zgodovino nas uči, da na svetu v resnici vlada zlo poleg dobrega. Treba bi bilo samo prelistati zgodovino in usodo starih narodov: Feničanov, Perzijcev, Egipčanov ali Grkov; proučiti gospodarsko, pravno in pravno zgodovino Rimljanov ter njih moralno pokvarjenost; pogled v kraljestvo dobrega in zla bi nam nazorno odkrila zgodovina bizantinskih in ruskih vladarjev. Vendar nič manj zgovorno tudi evropska renesanca, absolutizem 17. in 18. stol. od Cezarja Borgia do Ludovika XIV.

Toda izletov v zgodovino niti ne potrebujemo. Saj nam sedanjost dan za dnem pričuje, kako sovražniki Resnice, moči pekla, ki so se nekoč razvijale nad božjim Sinom, sedaj divjajo nad njegovo ustanovo sv. Cerkvijo. Nekoč so križali Zveličarja, sedaj pa križajo Cerkev. Cerkev mora vsa stoletja nositi težak križ od prvih dni svojega rojstva in prav do danes. In vedno jih je vse polno, ki jo smrtno sovražijo. V Rusiji, v Španiji, v Mehiki in še mnogo kje se razlega mogočno krik njenih sovražnikov: Proč z njo! Na križ z njo! Ta klic se ponavlja v tisku, v salonih, na javnih shodih, v imenu svobode, znanosti, časovnega napredka, narodnosti, državotvornosti, razredne zavednosti... Vedno jih je vse polno, ki se nad njo pohujšujejo: Za ene je prestoga in preveč zahteva, za druge je materialistična in premalo poduhovljena; enim se zdi, da se prehitro prilagodi razmeram, drugi pa ji očita, da je zaostala, da ne razume duha svojega časa in da je s svojo okorelostjo odrekla na celi črti... Zopet tretji bi jo radi ločili od njenega Ustanovitelja in ji očita, da je pokvarila njegov nauk, da je izmaličila njegovega duha... In ni je laži, ki bi ne prišla prav njenim nasprotnikom, da oblatijo delo njenih ustanov in njenih služabnikov. Kadar velja udariti po Cerkvi in temu, kar razvoju cerkvenega življenja služi, se vsi njeni nasprotniki takoj postavijo v enotno fronto in na mah pozabijo medsebojne spore. Ko se take stvari dogajajo — in kdo je, ki bi ne mogel reči, da se dogajajo še vse hujše reči — v resnici ni mogoče po pameti zanikati, da so vedno žive sile, ki delujejo proti resnici in dobroti. Zlo ne umrje, kakor ne umrje dobrota in resnica.

Resnico in dobroto je mogoče križati, toda tretji dan se dvigne iz zapečatenega groba na svojo zmagovalno pot. To njeno vstajenje potrjuje prava resnica: Kri mučenikov je seme kristjanov! Zmagovit pohod resnice se navzven seveda ne javlja tako, da bi žela pred svetom neomejeno priznanje in vedno večje spoštovanje. Nasprotno. Pot resnice po zemlji je neprestano ponavljanje Golgotne in velikonočnega jutra. Kar se je enkrat zgodilo v Palestini, se v svetu dan za dnem dogaja. Tudi druge podobne se obnavljajo: Kajfa in Pilat, Judež in Peter, pa žalujóče žene ob križevem potu. Obnavlja se zgodovina omahujočih in v pričevanju trdnih apostolov. Kljub Golgotam in preganjanju pa se Kristusovo delo nadaljuje. Kljub Dioklecianu, Neronu ali Julijanu Odpadniku, Kljub suženjskim verigam, v katere je pokvarjeno rimsko plemstvo v X. stoletju hotelo vklemiti Cerkev. Triumfirala je večna resnica nad strašnimi razkoli srednjega veka in nad odpadom razumnosti v novem veku. In že vidimo, da bo zmagovalna tudi nad novodobnim brezbožnim komunizmom. Sploh se ni potreba toliko bati za Cerkev in trepetati nad njeno usodo. Kajti nad njo že čuva Bog, ki je močnejši kot vse sovražne sile pekla. Naša glavna skrb bi morala biti, da sami v sebi, v svoji duši ohranimo duha resnice in dobrote. Cerkev bo živila do konca dni, ker ji je tako zagotovljeno od Boga samega. Res pozna zgodovina cele pokrajine, iz katerih je bilo iztrebljeno Kristusovo ime. Tudi danes se pri enem ali drugem narodu more isto ponoviti. Vendar s tem Cerkev še ne bo izumrla, kajti ona črpa svojo življenjsko moč iz nadnaravnega življenja.

V resnicah velikega petka in velike noči

Jasne smernice angleške zunanje politike

„Anglija je dolžna braniti samo Francijo in Belgijo“

London, 9. aprila. Danes sta podala zelo važni izjavi glede angleške politike in mednarodnega položaja sploh predsednik vlade Chamberlain in zunanji minister Halifax, prvi na banketu konservativne stranke v Birminghamu, drugi pa na shodu konservativne stranke pred 2000 poslušalci v Bristolu.

Ministrski predsednik Chamberlain je izjavil, da je sporazum z Italijo dosežen in da je treba samo nekoliko dni potrpljenja, da bo podpisan. Z enim mehom, je dejal Chamberlain, smo razpršili z neba težak oblak. Sporazum z Italijo popolnoma varuje interese angleškega imperija.

Politika Anglije je popolnoma jasna. Anglija ne bo dovolila, da bi se Evropa razkrala v dva sovražna bloka. Nam ni mar diktatur, ker ima vsak narod pravico, da ima svoj lasten režim, kakor njemu ugaia. Anglija se bo oboroževala dalje, dokler ne bo mogoč mednarodni sporazum o omejitvi oboroževanja, zato ker bo mir najbolj zavarovan, če bo Anglija močna. Medtem pa bomo

zvesto ohranili svoja dosedanja prijateljstva in skušali pridobiti nova z vsemi, ki želijo biti naši prijatelji. To je politika zdrave pameti.

Nato je Chamberlain dejal, da je Anglija obvezana samo, da brani Francijo in Belgijo, ako bi kdo napadel eno ali drugo izmed teh dveh držav, ne da bi ga bila katerakoli izmed njih izvala. Do drugih držav v Evropi pa Anglija nima nobene take obveznosti. Ne izključujemo, je dejal Chamberlain, da bi se mogla vojna med to in ono državo, naj izbruhne kjerkoli, razširiti tudi na druge države, ki so bile od začetka nevtralne, toda mi imamo najmanj to pravico, da bomo sami svobodno odločali, ali se bomo udeležili take vojne ali ne, in ne bomo pustili, da bi drugi o tem odločali. Vsaka druga politika bi bila brezvestna igra ne samo z denarjem, ampak tudi s milijoni človeških življenj.

Chamberlain je nato izjavil, da je Anglija za Zvezo narodov, da pa je danes v položaju, kakršen je, ne smatra za uspešno uredstvo, da se

ohrani mir. Nato je dejal dobesedno: »Splošno mislijo, da naše oboroževanje in podobne odredbe pomenijo, da je pred durmi vojna. Izbiite si to iz glave! Vsi naši koraki ne pomenijo ničesar drugega kakor željo in napor, da se ohrani mir.«

Zunanji minister Halifax pa je v svojem govoru med drugim dejal, da angleška vlada nikakor ne misli pristati na predlog nekaterih opozicionalcev, naj bi se združile vse države, ki so še v Zvezi narodov, proti Nemčiji, kakor so to predlagali sovjeti. To bi bila pustolovska politika, ki bi samo privedla do končne katastrofe. Angleška vlada sledi čisto drugi politiki, to je zboljšanju svojih odnosov, kar nam je glede Italije že uspelo, saj je Italija eden najstarejših prijateljev Anglije v Evropi. Blagodejni vpliv sporazuma s Italijo se ne bo čutil samo v Sredozemskem morju, ampak po vsem svetu. V špansko državljansko vojno pa se Anglija pod nobenim pogojem ne bo vmešala. Lord Halifax je žel veliko odobravanje.

Boji za električni tok v Kataloniji

Salamanca, 9. aprila. b. Nacionalistični glavni štab je izdal ponoči poročilo, v katerem trdi, da nacionalistična armada na aragonskem bojišču nadaljuje svoj zmagovalni pohod. Nacionalistične čete so zasedle električne centrale v Sv. Lovrencu in v bližnjih mestih ter prekinile oskrbo Barcelone z električnim tokom, kar pomeni pravo katastrofo za katalonsko vojno industrijo. Desno krilo nacionalistov napreduje počasi proti Tortosi. Nacionalisti so zavzeli važne postojanke pri Certi, 10 km severovzhodno od Tortose.

Po večerajšnjem zavzetju Trempa in hidravlične centrale so nacionalisti takoj pričeli s čiščenjem bližnje okolice. Vse električne centrale, ki oskrbujejo večino Katalonije in Barcelono s tokom, so bile odrezane in Katalonija je izgubila 286.000 kilovatom. Ker so Francove čete že popreje zasedle hidravlične centrale v Sostagu na Ebrui in v Serosu na Segri, ki proizvajajo daljnjih 78 tisoč kilovatom, ima sedaj Barcelona samo še 136

tisoč kilovatom na razpolago. Iz Saragose so že prispeli v Tremp inženirji, ki so v službi generala Francosa, da prevzamejo vodstvo električnih central in organizirajo preskrbo toka onega dela Katalonije, ki je v rokah nacionalistov.

Barcelona, 9. aprila. b. Pri Tortosi se je rdečim okrepjenim četam posrečilo odstraniti za nekaj časa nevarnost. Zveza med Barcelono in Valencijo ni več tako ogrožena kakor pretekli dni.

Njihov cilj je sedaj, ustaviti nacionalistično napredovanje tudi pri Trempu, kjer jim Francove čete ogrožajo zvezo med Katalonijo in Francijo. Tremp skušajo za vsako ceno dobiti nazaj v svoje roke, da bi prišli zopet do električnih central in vrnili Barceloni svetlobo in električni tok za vojno industrijo.

Včeraj so legionske radijske postaje prestregle Francovo poročilo iz Barcelone, ki pravi v francoščini dobesedno: Od 6. aprila zvečer nimamo vode ne električnega toka.

„Samo Kominternu še vleče vojno v neskončnost“

New York, 9. aprila. Ameriški tisk objavlja izjave ameriških dobrovoljcev, ki se jim je posrečilo pobegniti iz sovjetskega pekla v Španiji. Iz njihovega poročila se tudi vidi udeležba ameriških dobrovoljcev v sovjetski Španiji, ki znaša 9000 Američanov, katere so sovjeti po večini pridobili v Ameriki. Od vseh teh jih je po izjavi ameriškega komuniste Honeycomba iz Los Angelesa pri življenju le še 500. Pa tudi od teh je mnogo takšnih, ki so po poteku sklenjene pogodbe s špansko-sovjetskimi oblastmi hoteli nazaj v Zedinjene države, kar pa se jim ni posrečilo. Španski oblastniki so jih namreč z nasajenimi bajonetmi in revolverji pognali zopet nazaj na fronto.

Francoski komunistični poslanec Andre Marty, ki je poveljnik v glavnem štabu mednarodnih brigad v Barceloni, je grozil, da bo vsakega Američana ustrelil, če se bo hotel vrniti. Mnogo so jih postavili tudi že ob zid. Drugi begunci so pripovedovali, da se je Marty sam pojavil na fronti in izjavil, da je vse skupaj le »strategični umik«, češ da bo Francija v treh dneh poslala svoje polke. Honeycomb je še izjavil, da so oblastniki v Barceloni popolnoma nesposobni za vodstvo vojne ter je edinele komunistična internacionala tista, ki še nadaljuje državljansko vojno v Španiji. Večina beguncev je pobegnila v Francijo.

Kam z begunci

Paris, 9. aprila. AA. (Stefani) Španski begunci so vso noč bežali čez mejo na Francosko. Poveljnik francoskega obmejnega okrožja se je snoči pripeljal na Pirenejsko mejo, da na mestu samem prouči vprašanje prehoda milijnikov in prebivalstva čez mejo.

Na Vzhodu se je vojna sreča obrnila na kitajsko stran

Hankov, 9. aprila. b. Japonci bežijo proti severu od Tajerčvanga. Njihov poraz je popoln. Kitajski uporniki v ozadiju so med tem porušili progo pri Talamuju in Trinanfju in tako zelo ovirajo umik Japoncev. Zaradi uničenja proge na več mestih ne morejo dobiti novih okrepitev in grozi 250.000 mož močni japonski armadi katastrofa, če se Japoncem ne bo posrečilo pravočasno vzpostaviti zvezo in poslati močne okrepitve. Kitajske čete, katerih vojaški duh se je zelo dvignil, naglo gonijo Japonce. Kitajske čete so dobro organizirane in oborožene.

Hankov, 9. aprila. AA. (DNB). Po poročilih iz kitajskega vira so Kitajci obkolili večeraj popoldne 4000 japonskih vojakov blizu Jihseua. Velika bitka v južnem Santungu je po sodbi kitajskih strokovnjakov stopila v odločilno fazo. Japoncem primanjkuje na tej fronti orožja in streliva. Beg jim je onemogočen, ker so Kitajci podirli vse mostove. Od snoči je Jihšien pod topniškim ognjem kitajskih baterij. V boju živahno sodelujejo tudi kitajska letala.

Zemunska vremenska napoved: Hladno vreme. Prevladalo bo jasno v vsej kraljevini z nekaj jutrnje megle. Čez dan bodo zaradi segretja vlažne zemlje nastali morda veliki oblaki, ki bodo ustvarili sem pa tja plohe. Čez noč bo nekoliko pritisnil mraz.

Zagrebska vremenska napoved: Nespremenljivo.

Dobra podlaga za puder je neizogibno potrebna za pravilno nego!

ELIDA IDEAL KREMA

... zaradi vsebine hama-melisa posebno učinkovita

Daladier sestavlja francosko vlado

Paris, 9. aprila. Ko je Daladier ob 23.10 zapuščal palačo predsednika republike, je izjavil, da je prevzel mandat za sestavo nove vlade. Zaradi težkega mednarodnega položaja in zaradi slabih financ bo skušal sestaviti novo vlado vsaj do nedelje popoldne. Jaz mislim, da bodo vsi ališali moj poziv k slogi. Ponoči bo obiskal Jeanneney, Herriota in Bluma, pogajanja pa bo začel šele danes popoldne.

Glavno vprašanje, ki se po odstopu L. Bluma postavlja, je vprašanje sodelovanja socialistov v novi vladi. Izvršilni odbor socialistične stranke SFIO se sestane že danes popoldne. Dasi socialisti najbrž ne bodo vstopili v Daladierovo vlado, vendar bodo podpirali novo vlado v parlamentu. Daladier bo verjetno počakal na sklepe vodstva socialistične stranke.

V socialistični stranki sami so tri krila: eno

leži za nas velika tolažba in izpodbuda. Za kristjana ni nobene brezumne usode, nikakega topega trpljenja, ki bi ga gnalo v breznađni obup. Zanj je trpljenje setov bodočega poveljanja. Resnica in poštenje moreta biti zaničevana, moreta doživljati trenutno neuspeh za neuspehom. Toda Resnica bo končno le triumfirala, ko bodo Kajfe in Pilati že davno v grobuh trohneli. Kristjan ve, komu veruje. Zato je ob trenutkih, ko Golgota razprostire nadenj svoj mrak, njegovo trpljenje polno upanja. Vera v velikonočno skrivnost pa je zanj vrec nepremagljivega življenjskega in nadnaravnega optimizma. Drin

zagovarja sodelovanje z Daladierom, najmočnejše krilo je za tiho podporo vladi in levo krilo je za ostro opozicijo proti Daladierovi vladi. Ponoči bo zasedal izvršilni odbor stranke, tako zvani mali kongres socialistov, ki bo odločil o sodelovanju v vladi.

Daladier je dopoldne obiskal najprej Bluma in se z njim pogovarjal eno uro.

Stavka kovinarjev pa se širi. Sedaj stavka že 60.000 kovinarjev. Daladier bo apeliral na vse Francoze, da v sedanjem odločilnem trenutku sodelujejo in da se žrtvujejo za republiko. Sedanja vladna kriza je 104. v tej republici.

Daladier proučuje sedaj tri možnosti za sestavo svoje vlade. V poštev prihajajo: vlada narodne sloge, vendar pa ni znano, kakšno stališče bosta do nje zavzela Flandin in Marin, ki nista hotela vstopiti v tako vlado bivšega ministrskega predsednika Bluma. Njun odgovor bo Daladier dobil proti večeru.

Druga možnost je stara oblika z radikalno-socialistično vlado, ki bi ji bili na čelu radikali. Vprašanje je le, če bodo socialisti nočjo pristali, da vstopijo v tako vlado. Obstoji še tretja možnost, namreč sestava radikalne vlade z elementi iz centruma in večjim številom strokovnjakov izven parlamenta.

V političnih krogih poudarjajo, da je Daladier prevzel napram predsedniku republike Lebrunu obveznost, da bo do jutri zjutraj vsakakor sestavil vlado, to pa iz razloga, da bi Francija ne bila brez glave v trenutku, ko se bo v Nemčiji in Avstriji pričel plebiscit.

Ob 15 je Daladier prispel v vojno ministrstvo in takoj sprejel Chautempsa.

Organizacija in delo Rdečega križa

Belgrad, 9. aprila. m. V društvenih prostorih v Simini ulici bo jutri 50. redni občni zbor društva Rdečega križa. Društvo stoji pod zaščito Nj. Vel. kralja Petra II. in Nj. Vel. kraljice Marije, vodi ga pa kot predsednik Nj. kr. Vis. knez-naměstnik Pavle.

Glavni odbor je za jutrišnji občni zbor sestavil obširno in pregledno poročilo o celotnem delovanju društva, tako glavnega odbora kakor tudi vseh banovinskih odborov in naraščaja. Rdeči križ se je v preteklih poslovnih dobi v smislu sklepa 49. občnega zbora trudil, da bi se ta humana organizacija še bolj ojačila, utrdila in razpredla med ljudstvom. V tem pogledu je odbor dosegel svoj namen, ker so posamezne organizacije razvijale živahno akcijo med ljudstvom. Če se je število odborov nekoliko zmanjšalo, se je to zgodilo samo zaradi tega, ker se taki odbori, ki sploh niso delovali in so obstajali samo na papirju, sploh več ne omenjajo. Rdeči križ je imel v naši državi lansko leto 294 okrajnih in 660 občinskih odborov, nadalje 15 okrajnih in 803 občinskih skupnosti. Organizacija je obstajala v 1728 krajih. Vpisanih članov je bilo 121.866. Društvo je tudi lani izdalo svoje glasilo »Glasnik društva rdečega križa«. Redni izdatki so bili v proračunu predvideni v znesku 4.607.054 din, realiziranih pa je bilo 5 milijonov 356.605 din dohodkov. Društvo je posvečalo vso svojo pozornost raznim svojim sanitarnim ustanovam in vežbanju pomožnega sanitetnega osebja.

V ta namen so bili prirejeni številni tečajji za prostovoljne bolničarke in številni samaritanski tečajji. Ustanovljenih je bilo tudi več avtopostaj za prevoz bolnikov. Prva taka postaja je bila pred leti ustanovljena v Guštanju, tekoma leta se boota pa še ustanovili med drugimi v Črni pri Dravogradu in v Studencih pri Mariboru. Posebno je pa društvo posvečalo vso svojo pozornost naraščanju, med katerim se je lansko leto pričel izvajati 5-letni načrt, ki bo končan 1. 1941 ob kraljevi polnoletnosti. V ta namen je bil ustanovljen poseben odsek za pogozdovanje goličav, kar

spada tudi v program 5-letnega načrta naraščaja Rdečega križa. V šolskem letu 1936-37 je bil naraščaj organiziran v 4390 šolah. Od tega števila odpade 3885 na ljudske šole in 555 na srednje in strokovne šole. V vseh teh šolah je bilo 16.008 dijaških pododborov in 426.716 članov. Delo naraščaja se je izvajalo po geslu: »Služimo!« Med naraščajem se je posvečala vsa pozornost čuvanju in negovanju otroškega zdravja in širjenju higijskih pravil. Zdravstvenih predavanj je bilo 9068, šolskih lekarn pa 760. V petletnem načrtu naraščaja je tudi naloga, da bodo do 1. 1941 imele lekarnice vse šole v državi.

Iz poročila društvenega odbora je razvidno, da je Rdeči križ v naši državi močna armada, ki se stalno širi in veča, nesebično dela za bližnjega tudi s podporami za vse, ki so pomoči potrebni.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Osnrednji dogodek mednarodne politike v Evropi je padec Blumove vlade v Franciji. To pomeni, da Blum, ki je moral že enkrat odstopiti, ne bo več zlepa ministri predstnik francoske države. Kakor prvič, ga je tudi sedaj vrnil senat, ki se je zaklel, da ta mož ne sme dalje voditi francoske politike. Sadovi Blumovega režima tako zanevajo ljudske fronte, ki se da popolnoma komandirati od komunistov, oziroma od Moskve, so zastoj gospodarske delavnosti, večni spori med delavci in delodajalci in podražitev življenja. V zunanje-političnem oziru pa pomeni vlada ljudske stranke polom francoskega ugleda in vpliva v Evropi, v kateri Francija zaradi svoje zveze s sovjetsko Rusijo izgublja svoje prijatelje in je tako omogočila trijumf Hitlerja, ki je Avstrijo združil z Nemčijo, ne da bi se v Evropi ganila ena sama roka, da to prepreči. Blum se je branil z vsemi štirimi, da bi odstopil, in socialisti ter njihovi zavezniki komunisti so skušali mobilizirati ulice, da ostrajojo senat, toda videti je, da tudi če množice ne sledijo več tako slepo ljudski fronti kakor pred dve letoma. Predsednik republike je zankrat dal nalog za sestavo nove vlade dosežanju vojnemu ministru Daladieru, socialisti pa oklevajo, ali bi Daladiera podpirali ali ne, ker je njihov prvotni radikalizem, ko so kritični: »Blum ali revolucija« v želji po polnih vladnih lonicah precej eplahel in je mogoče, da bodo Daladiera vendarle podpirali. Ker pa bodo socialisti, ki žive pod terorjem komunistov, delali stalne težave, se sme bržčas že kmalu pričakovati vlada tako zvanega narodnega združenja, ki bo zbrala vse francoske zmerne stranke in začela novo politiko gospodarske okrepitve in socialnega miru na znotraj ter odločne pa obnem uvidne zunanje politike.

Angleški ministriški predsednik Chamberlain je vnovič povedal, naj si ljudje izbežijo iz glave misel, da mora vojna na vsak način izbruhniti. Dejal je, da veruje v to, da bo Anglija rešila mir, in sicer na način, da bo angleški narod čim več trtoval na oborožitev, ker vojne gotovo ne bo, če se bodo Anglije bali. Francija in Belgija se moreta trdno zanašati na to, da ju bo Anglija branila, če bi ju kdo napadel, ne da bi one izdale. Kar se tiče Čehoslovake, je stvar nekoliko drugačna, je dejal Chamberlain. Če bi imela vojna izbruhniti zaradi Čehoslovake, se bo Anglija premislila, ali naj se take vojne udeleži ali ne, ker Anglija bi se k takemu koraku odločila samo v tem primeru, če bi bila ogrožena njena svoboda. Na vsak način pa bo Anglija slej ko prej napela vse svoje sile, da se ohrani svetovni mir.

V tem pravcu se giblje tudi politika Anglije do Italije, ki jo je bivši zunanji minister Eden zaradi svojega trdovratnega odpora proti anekiji Abesinije in priznanju novega italijanskega imperija tako zelo zavoril, da nihče več ni upal na mirno poravnavo med Italijo in Anglijo. Chamberlainu pa se je posrečilo, da sta sklenili Anglija in Italija te dni sporazum v vseh važnih zadevah, ki se tičejo koristi obeh držav v območju Sredozemskega in Rdečega morja ter Sueškega prekopa. Ta mir bo podpisan še pred veliko nočjo.

Čeprav bo sedanja napetost mednarodnih odnosov še podpisu te pogodbe znatno odnehala, pa bo še mnogo bistvenih vprašanj v Evropi ostalo nerešenih in bo narode še vedno zelo skrbelo, ali jih bo usoda obvarovala hujšega ali ne. Čehoslovaka se namreč alej ko prej čuti zelo hudo ogroženo od Nemčije, odkar si je ta priključila Avstrijo in po sudetskimi Nemci izjavila pritisk na čehoslovsko republiko, da bi Nemcem v državi dala popolno narodno in deželno avtonomijo, ki bi bila že močnejša podobna federaciji, česar pa Čehi za nobeno ceno in v nobenem primeru ne morejo Nemcem priznati.

V zvezi s tem je francoski zunanji minister Paul Boncour te dni sklical konferenco francoskih veleposlanikov, ki so prišli iz Varšave, Bukareste, Moskve in Prage, ter se z njimi posvetoval. Paul Boncour je sklenil, da bo vprašal vse države srednje, vzhodne in južne Evrope, ki imajo s Francijo določene politične pogodbe ali bodo v vsakem primeru podpirale Francijo in Čehoslovako, če bi bili ti dve državi prisiljeni, da se branita pred Nemčijo.

„Toliko lepega blaga imate, da ne vem, za katero naj se odločim!“

Tako se je izrazila marsikatera odlična odjemalka, ko smo ji razkazali naše blago. — In veseli smo tega, ker vemo, da ne prodajamo samo dobro in kvalitetno blago po sorazmerno izredno nizkih cenah, temveč, da je naša trdka izmed prvih, ki imajo na zalogi najnovejše, kar prinaša moda.

MANUFAKTURA komanditna družba MESTNI TRG 17

Ne vemo, kaj bodo te države odgovorile, gotovo je, da Poljska absolutno ne bo dovolila, da bi v primeru kakšne vojne sovjetska armada hitela Čehoslovaki na pomoč skozi poljsko ozemlje. V Franciji pa se nadejajo, da bo povoljen odgovor Rumunije, ki ima sedaj za zunanjo ministra gospoda Komnena, ki je velik prijatelj Francije.

Os Rim—Berlin se čedalje bolj okrepja, čeprav je Hitler postavil meje nemške države na Brenner. Kmalu pride Hitler na obisk v Italijo, kjer delajo velike priprave, da ga bodo čim bolj svečano sprejeli, ter hočejo takrat predvsem pokazati bojno moč in sposobnost italijanske armade in mornarice ter letalstva. Videti je torej, da sporazum med Italijo in Anglijo prijateljstva med Nemčijo in Italijo ne bo zrahiljal, in zato angleška vlada resno misli na to, da bi se z Nemčijo spet začela pogajati glede kolonij. Ker je tudi v Franciji pod vodstvom Flandina močna struja, ki bi sicer rada ohranila zvezo z Rusijo za vsak primer, pa obnem želi zboljanja, oziroma vzpostavitev dobrih odnosov z Italijo in, če le mogoče, tudi z Nemčijo, izgleda za mir niso tako slabi, kakor se mnogim zdi.

deljo, ko bo v Nemčiji plebiscit, ali ljudstvo odobrava priključitev Avstrije ali ne.

miril. Nova Velika Nemčija bo potem pristopila k volitvam v novi državni zbor, za katerega so liste kandidatov že sestavljene. Od bivših avstrijskih politikov vidimo na tej listi Seyes-Inguart, Fischböck, Gleise-Horstenau, zgodovinarja Srbika, generala Krausa in tudi namreč Globotschnigg, ki je »Stabeleiter« deželnega vodstva Ostmarke.

Kar se tiče državljanske vojne v Španiji, je usoda Katalonije započeta kljub temu, da ofenziva generala Franca napreduje sedaj bolj počasi. Nacionalna armada se je polastila na pobočju Pirenejev večine vodnoelektričnih central, tako da je skoraj vsa katalonska vojna industrija in preskrba z vodo ustavljena ter razsvetljava prekinita.

Iz Azije poročajo nepričakovano vest, da so Japonci pri svojem prodiranju ob Cesarskem kanalu doživeli hud poraz, ki ga jim je prizadela reorganizirana kitajska armada. Seveda s tem vojna ne bo končana, ampak bo Japonska še podvojila svoje napore, da zlomi odpor Kitaja, tako da bo na Daljnem vzhodu vojna trajala še dolgo. Kitajsko bi mogla rešiti samo Rusija, če bi se upala, toda poročila iz te države pravijo, da je opozicija zoper Stalina čedalje hujša in je Stalin primoran, da jo skuša krotiti s čim hujšim terorjem.

Notranji pregled

Predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović se je iz Splita, kjer se je udeležil slovesnosti ob spuščanju prve doma zgrajene torpedovke v morje, skozi Bosno vrnil v Belgrad. Ustavil se je v več mestih, v Sarajevu, v Zenici, v Užicah in povsod prišel v stik s tistim ljudstvom, kateremu se prejšnje oblasti ali niso znale ali niso upale približati. Ta njegova pot je bila pravi pohod ljudskega človeka, ki se zaveda svo-

Shodi JRZ po državi

Belgrad, 9. aprila. m. Jutrišnja nedelja bo v političnem pogledu zopet močno razgibana. Vse politične stranke in skupine so v raznih krajih napovedale shode, na katerih bodo ponekod govorili tudi prvaki teh skupin.

JRZ je imela že danes več sestankov. Tako so se v Nišu zbrali polnoštevilni člani banovinskega odbora JRZ za moravske banovine. Tega sestanka sta se udeležila tudi socialni minister Cvetković, ki je predsednik tega odbora, in gradbeni minister Stošovič. Najprej je minister Cvetković sporočil pozdrave šefa stranke g. dr. Stojadinovića, nato pa je imel gradbeni minister Stošovič daljši govor, v katerem je podal pregled dosedanjega vladnega dela. Tudi minister Stošovič je pozval vse navzoče, naj se še tesneje oklepajo stranke.

Po govoru ministra Stošovića je podal tajnik banovinske organizacije Protić poročilo o delu banovinskega odbora. Iz tega poročila je razvidno, da je v vseh 40 okrajih moravske banovine JRZ povsod dobro organizirana in da je v stranko vpisanih nad 85% volivcev.

Popoldne je bila razprava o poročilih. Govorilo je več govornikov, ki so poudarjali, da je JRZ v moravski banovini že tako dobro organizirana, da ostale politične stranke ne morejo več razvijati svojih demagoških akcij med ljudstvom. S konferenco je bila poslana prava brzojavka šefu stranke dr. Stojadinoviću. Po konferenci se je minister Cvetković odpeljal v Varvarin, kjer bo jutri velik shod JRZ. Na tem shodu bo poleg ministra Cvetkovića govoril tudi pravosodni minister Milan Simonović. Gradbeni minister Stošovič pa je odšel v Prokuplje, ter bo na tamkajšnjem sestanku pristave JRZ poročal o političnem položaju in o bodočem vladnem delu. JRZ bo jutri imela med drugim tudi shod v Jošanicki Banji, na katerem bosta govorila poštni minister Cvrklič in podpredsednik Narodne skupščine Jevrem Tomić. Poleg tega je JRZ za jutri prijavila celo vrsto manjših sestankov in zborovanj, okrajnih organizacij stranke v Srbiji, Vojvodini in Bosni.

Jutrišnja nedelja bodo politično in polni meri izkoristile tudi ostale politične skupine ter bodo nemoteno razvijale svoje programe. Na njih se bodo seveda pritoževali, da je zanje še vedno premalo svobode, čeprav se lahko po mili volji sestajajo. Shode imajo prijavljene hodžerovi, ljoti-

jega prvenstvenega položaja in s tem združene odgovornosti, pa zato z ljudstvom ne obuje samo po podrejenih organih, ampak gre v vseh pokrajinah medenj, da od blizu vidi, kako državni ustroj deluje. Ljudstvo se je povsod v množicah zgrinjalo okrog njega, ga pozdravljalo in mu odkrivalo svoje želje. Ob tej priliki je predsednik vlade napovedal, da se bo začela graditi proga Kruševac—Banjaluka. Zemljevid pokaže, kako važna bo ta proga, ki bo preko najrodovitnejših in najbogatejših krajev počez vezala vzhodni del države z zahodom.

V Belgradu se je posvetoval delovni odbor srbskega dela opozicije, ki se je ob svoji ustanovitvi imenovala združena, danes pa je nihče več tako ne imenuje, ker že zdavnaj ni. Davidović, Jovanović, Stanojević pač življenja ne obvladajo več. Belgrajska opozicija stavi še največ upanja na obisk dr. Mačka, za kar pa zagrebiški del, ki ga je na teh posvetovanjih zastopal dr. Sutej, zdaj še ne čuti posebnega veselja. Gotovo je to, da ta posvetovanja niso nič premaknila političnega položaja ne v opoziciji, ne v državi.

V Zagrebu so sedaj že vse stranke, kar jih je v državi, razen JNS, ki posebno tu vidno kopni. Večinoma so to manjše skupine, ki se zbirajo okrog kakke odličnejše osebnosti, kjer se posvetujejo, kako prekiniti to stanje, ki stoji na svojem mestu, medtem ko država napreduje in se ureja brez njih. Dežela seveda čuti, da se v Zagrebu na uspešnost te politike ne zanesajo več, jasni smeri pa ne dobi, zato večkrat ukrene po svoje: posamezne skupine pristave dr. Mačka prestopijo v JRZ, ne vedno iz kakega nasprotovanja do dr. Mačka, ampak ker so zgubili vero, da bi mogočel kaj pomagati tam, kjer se je treba pogovoriti. Drugi pa ne prestopijo v JRZ, ampak se nagnejo na kako drugo stran; tako čas sam rahlja vrste, ker narod je pač živa tvorba, težko ga je držati nekaj let na enem zborovanju.

Najbolj se pa ukanja JNS, zlasti tisti njeni veljaki, ki so imeli velike načrte. Tako Jurij Demetrovič iz Zagreba hodi v Belgrad in skuša povzediti, kdaj ga bodo poklicali v vlado. Govoril je v Zivkovcu, potem se je pa moral vrnil v Zagreb. Živković se je pa šel zdraviti v Vrnjačko Banjo, ki je prijetno zdravilišče, koder gre po svoji volji tja. Dr. Kramer v imenu slovenskega dela JNS pa dokazuje, da Slovenci niso popolnoma zanesljivi Jugoslovani, da je treba paziti na nje, da so še vedno taki separatisti, kakor jih je JNS proglasila takrat, ko je imela oblast v rokah itd., in da bi bilo dobro za državo, če bi se vlada »okrepila« z JNS. Vsa »Jutrova« notranja politika se izživlja v takih spetkavanjih. Po drugi strani pa iste želje goje »naprednjaki izven JNS«, ki sicer niso nič boljši, le druga gaturita. Vsa JNS pa je predolgo kazala, da bi rada sama, popolnoma sama prišla na oblast, zato na njeno sedanje ponujanje nihče nič ne da in tudi nikomur potrebno ni.

V Smederevu so praznovali stoletnico rojstva prvega srbskega časnikarja Dimitrija Davidovića, ki je ustanovil prvi srbski časopis. Postavili mu bodo spomenik, ki ga bo napravil kipar Lojze Dolinar.

V Leonišču v Ljubljani je v 70. letu starosti umrla častna dvorna dama dr. Franja Tavčarjeva, vdova po politiku, državnem in deželnem poslanca in ljubljanskemu županu dr. Ivanu Tavčarju. Pokopali jo bodo danes popoldne ob 5 na Visokem v Poljanski dolini.

Dva nova senatorja

Belgrad, 9. aprila. AA. S kraljevim ukazom in na predlog predsednika vlade in zunanje ministra sta imenovana za senatorja dr. Filip Lassarvić, bivši poslanec iz Kotora, in Djura Paunković, drugi namesnik starešine SKJ.

Dr. Bedeković umrl

Zagreb, 9. aprila. b. V Zagrebu je umrl dr. Janko Bedeković, dolgoletni šef zagrebske policije.

Drobne vesti

Zagreb, 9. aprila. b. Jutri se sestane v Zagrebu glavni odbor bivše SDS pod predsedstvom Adama Pribeševića. Pričakujejo okrog 100 delegatov.

Belgrad, 9. aprila. m. Z jutranjim vlakom se je vrnil iz Maribora poštni minister Vojko Cvrklič.

Blücher zahteva napoved vo ne proti Japonski

Tokio, 9. aprila. AA. (DNB) Po vesteh iz Moskve je poveljnik sovjetske vojske v Sibiriji, general Blücher, zahteval od sovjetske vlade, da se takoj napove japonski vojna. Zvedelo se je tudi to, da so sovjetski vojni svet o tem ni ničesar razpravljali, ker se general Vorosilov mudi sedaj na Krimu na svojem letnem oddihu.

Izredni občni zbor

za zadrugo

Jugoslovanska tiskarna, r. z. g. o. z.
v Ljubljani,

bo v sredo, 20. aprila 1938 ob treh popoldne
v posvetovalnici Jugos. tiskarne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva.
2. Sklepanje o premembli zadruge z ozirom na § 118. 2. novega zadr. zakona.
3. Pooblastilo načelnstvu za izvršitev sklepa.
4. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Velikonočni nagovor sv. očeta po radiu

Vatikansko mesto, 9. aprila. Kakor poročajo, bo sv. oče na velikonočni nedeljo med 11.30 in 12.30 opoldne imel po radiu nagovor na katoliški svet.

Minister dr. Krek v Mariboru

Maribor, 9. aprila.

Danes popoldne ob štirih je z brzovlakom v spremstvu predsednika upravnega odbora kluba železničarjev JRZ Pavla Masica, podpredsednika Ponikvarja in tajnika Cimpermana prišel semkaj g. minister dr. Miha Krek. Na mariborskem kolodvoru so ga sprejeli župan dr. Juvan, okrajni glavar dr. Šiška, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, narodni poslanec dr. Veble, tajnik JRZ Marko Kranjc, podžupan Franjo Zebot in obmejni komisar Krajnovič. Zvečer je imel g. minister uspel političen shod v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Jutri dopoldne pa bo govoril na velikem zborovanju železničarjev, članov JRZ.

O založbi letakov

Belgrad, 9. aprila. m. Z odkritjem »Slovenca«, da so voditelji JNS v Sloveniji pričeli izdajati in širiti letake, v katerih napadajo predsednika vlade in zunanje ministra dr. Stojadinovića zaradi zunanje politike, notranje politike, se danes bavi tudi glavno glasilo JRZ »Samouprava« ter pravi, da je to že davno ugotovljena in znana stvar, da se JNS poslužuje takega načina borbe. Njihovi eksponenti v pogledu zunanje politike nastopajo skupno z levicari, samo da bi čim bolj zbegali ljudstvo. Z levicariji tudi skupno tiskajo letake in širijo vznemirujoče vesti. To prakso so sedaj prenesli v Slovenijo, kar so jim v Belgradu na velikem sled. »Samouprava« nato citira tozadevni odstavek v »Slovencu« ter zaključuje svoje izvajanje z ugotovitvijo: Močno verjamemo, da so to zadnji vzdihljaji skupine pamfletistov JNS, in kratkem namreč za njimi sploh nihče ne bo poznal več nobenega sledu.

Zadnji dan pred glasovanjem

1000 golobov je razneslo ukaz
o nemškem zedinjenju na vse strani Nemčije

Dunaj, 9. aprila. b. Zgodovinske ure novoustanovljenega nemškega cesarstva so se pričele. Ob 11 popoldne je privozil na zapadno postajo Dunaja poseben vlak, ki je pripeljal Adolfa Hitlerja z ostalimi člani vlade, ki so se z izjemo maršala Göringa danes vsi zbrali na Dunaju. Göring je ostal v Berlinu kot namestnik Hitlerja. Opoldne je objavil propagandni minister Göttele z balkona dunajske posvetovalnice, da se je pričel dan velikega nemškega rajha. Na vseh zgradbah so zaplapolale zastave tretjega rajha, tovarniške sirene pa so pričele tuliti po vsej Nemčiji in bivši Avstriji. Za dve minuti je bil ustavljen promet in odrejen molk. Istočasno pa se je po vseh krajih Nemčije dvignilo v zrak na tisoče letal, ki so krožila nad velikim novim nemškim cesarstvom. Takoj po proglatitvi dneva nemškega cesarstva so bile izročene Hitlerju spomenice zvestobe iz vseh nemških žup. V tem trenutku so pred posvetovalnico spustili 1000 golobov, ki so odnesli povelja nemškega zedinjenja v

vse župe nemškega cesarstva. Med golobi je bilo zlasti mnogo onih, ki so nosili povelja o zedinjenju Nemčiji v vzhodno Prusijo, Gdanek, sudetskimi Nemcem in v južnovzhodno marko. Po svedčnosti v meštni posvetovalnici je Hitler odšel čez Ring in se odpeljal v hotel »Imperial«. Opoldne so bile vse tovarne in trgovine ter ostali lokali zaprti. Delavci so morali domov in se preoblačiti v slovesno obleko, da so se nato udeležili manifestacij po ulicah ob zvokih godb, ki so bile postavljene na vseh važnejših krajih.

Popoldne je Hitler sprejel dunajskega kardinala in nadškofa dr. Innitzerja. Njun sestanek je trajal zelo dolgo. Poročajo, da sta se pogovarjala o možnosti Hitlerjevega obiska v Vatikanu med Hitlerjevim bivanjem v Italiji.

Kardinal in nadškof dr. Innitzer je v dunajski nadškofiji in na Gradščanskem zapovedal, naj na vseh cerkvah izobesijo zastave.

Temeljito prati se pravi:

perilo zaupati blagemu Schichtovemu terpentinovemu milu. Schichtovo terpentinovo milo razkroji mesnago temeljito in prizanesljivo in ohrani perilo dolgo časa kot novo.

SCHICHTOVO TERPENTINOVLO MILO
pere bleščeče belo!

Od Špilja do Dunaja:

Austrija v plebiscitni kampanji

Volitve brez volilne nervoznosti — Obeta se 100% „ja“ — Gigantski aparat vprežen v propagando

Od našega posebnega poročevalca.

Dunaj, 8. aprila.

Naši cariniki in uradniki obmejne policije v Mariboru so zadovoljni kakor že dolgo ne: Sedaj, pred plebiscitom, nimajo skoraj nobenega dela s potniki, ki so namenjeni v Avstrijo. Vlaki so skoraj prazni. V prvem in drugem razredu skoraj nobenega potnika, v tretjem pa si lahko vsak zase izbere udobno svoj lasten kupe. Na vseh potnikih se vidi nervozno pričakovanje: kako je sedaj v Avstriji. Takoj po prestopu meje, na prvi postaji v Špilju, se jim pokaže slika, ki jih spremlja potem na vsej poti vzdolž proge bivše Južne železnice, slika, ki kaže zunanje razpoloženje Avstrije.

Ze iz dr-

večega brzovlaka se vidi,

kako gigantski aparat je vprežen

v plebiscitno propagando. Na vsakem vagonu ogromni napis »Ja, Ja«, na vsaki lokomotivi ključasti križ, na vsaki postaji preko fronte celega postajnega poslopja ogromno platno z ogromnimi črkami »Ein Volk, ein Reich, ein Führer«, povsod pa vsa poslopja, vsi tovarniški dimniki, vsa okna v krvavordeči barvi hitlerjevskih zastav. Sedaj ni menda nobene hiše, nobene stavbe v Avstriji, ki bi bila brez zastave s ključastim križem, razen seveda, če je njen lastnik Žid. Celo na pol razpadla skladišča in šupe ob progi nosijo znake in napise hitlerjevske Nemčije. Samo na cerkvenih stolpih ne vihrajo te zastave. Edino izjemo dela do sedaj stolp cerkve usmiljenih bratov v Gradcu, ki je razobesila papeško zastavo. Danes pa je cerkvena oblast dovolila, da se lahko tudi na stolpih cerkva razobesijo znaki hitlerjevske Nemčije. Na tovarnih vlakih se vidijo vagoni s smrečjem, ki ga vozijo v Gradec, na Dunaj in druga večja mesta, kjer bodo spletali zelene vence.

Odrasli domov, mladina v Nemčijo.

Na avstrijskih vlakih je sedaj malo potnikov. Avstrijci ostajajo doma, da se tu pripravljajo na glasovanje. Največ potujejo nemški oficirji, vojaki, člani nemških SS in SA. Zato pa srečujemo od Gradca do Dunaja vrsto posebnih vlakov, ki so vsi zaviti v okrasje. V enih so odrasli ljudje in napisi na vlakih pričujejo, da se vračajo avstrijski delavci z obiska v Nemčijo. Obiskovalne vožnje v Nemčijo je organizirala nemška delavska potovalna organizacija »Kraft durch Freude«. Drugi vlaki so zopet polni šolske mladine od 8. do 15. leta. »Potujemo v Reich« — piše na vsakem vagonu. Mladina je pod nadzorstvom učiteljev, učiteljic, zdravnikov, bolničark. Na vožnji od Gradca do Dunaja sem opazil pet takih posebnih vlakov, skupaj pa bo šlo v Nemčijo te dni okrog 40.000 otrok. Kakor odrasle obiskovalce Nemčije, tako so tudi to mladino izbrali predvsem iz delavskih revirjev in družin. Odrasli se vračajo pod vtisom velikih paradnih sprejemov, s katerimi bodo sedaj doma delali propagando, mladina potuje tja, da dela s svojim potovanjem propagando. Na vseh večjih postajah se mladinski transporti ustavljajo. Ljudje v mestih pa so nanje opozorjeni, da pridejo na kolodvore in si ogledajo na lastne oči, kaj more izvršiti nova država v kratkih tednih obstoja. S takimi vtisi se bližamo Dunaju, pričakujemo od tega milijonskega mesta še večjega poudarka.

zlasti če ga primerjamo z Gradcem. Dunajčani so pač taki, da parade radi gledajo, sami pa ne paradirajo. Vse mesto je v zastavah, vendar ulice niso tako pester kakor graške.

v Gradcu pa jih je z vsake hiše viselo najmanj po pet. Zato pa so mesta in državna poslopja zavita vsa v rdečo barvo, da se židovje skoraj ne vidi izpod zastav. Z ogromnimi stroški pripravlja dunajsko mesto jutri Führerjev sprejem, s katerim hoče posekati vse, kar se je do sedaj v Avstriji videlo. Po vseh ulicah so na vsakih 100 metrov počez razpeta platna z napisi: »Führer, hvala ti«, »Mi smo tvoji«, »Mi glasujemo z »ja« itd. Sto in sto napisov, ki se vedno ponavljajo. Enake napise imajo vsi tramvajski vozi, od časa do časa pa pelje po ulicah ves v rdečo z belimi kljukastimi križi zaviti tramvaj, iz katerega odmevajo vsele koračnice. Na ulicah postavljajo danes ogromne kioske, ki jih slikajo znani dunajski umetniki z različni simboličnimi slikami, na drugih razpenjajo platna s Führerjevo glavo v ogromnih dimenzijah, ob glavnih ulicah postavljajo visoke stebre iz desk in lepenke, ki jih obrizgajo z malto, na konice pa pritrjujejo velike pozlačene kljukaste znake nove Nemčije.

Nekdanje cesarsko mesto

je kar izginito za kulisami, saj so s kioski, stebri in zastavami spretno zakrili zlasti tiste spomenike, ki spominjajo na Habsburžane... Pod temi zastavami, stavoloki in simboli narodnega socializma pa korakajo Dunajčani in Dunajčanke lahko kakor popreji.

Tu je pač središče bogatega dunajskega židovstva, kakor je Leopoldsko predmestje center njihovih revnejših sobratov iz Galicije, od koder jih je pregnala svetovna vojna. Inozemci in Židje se sedaj z lahkoto ločijo od arijskih domačinov. Slednji imajo vsi hitlerjevske znake, inozemci barve svoje države v gumbnici, Židje pa niti enega, niti drugega.

Dunajski valček in pruski korak.

Dva značilna prizora sem danes opazoval: na velikem stopnišču dvora se je vadila dopoldne godba nemške policije. Ogromen orkester, kakih 100 godbenikov, s katerimi se je dirigent trudil, da jim vbije v glavo tempo pristnega dunajskega valčka. Ni pa ni šlo, vedno znova so morali ponavljati, toda valček je zvenel kakor marš. Nekaj sto dobrodušnih Dunajčank je gledalo vajo, odkri-

mavalo in kritiziralo: »Valček mora pač biti v krvi; naši bi ga znali drugače igrati!« Popoldne pa so korakale množice dunajskih uradnikov, železničarjev, tramvajskih, poštnih in vseh mogočih nameštencev k svojim stanovskim zborovanjem. Nemški vojaki so gledali sprevede s trotoarjev in kritizirali: »Dunajčani se ne bodo nikoli naučili korakati, nimajo tega v krvi.«

Vrtince plebiscitne propagande

se sedaj bliža Dunaju. V Gradcu se je pričel, nadaljeval je pot čez Celovec, Inomost, Solnograd, Linz — spremljal je Hitlerja na njegovi propagandni turneji ter je povsod zapustil vtise ogromne sile. Dunajčane na ta vrtince pripravljajo nešteti shodi in zborovanja. Vsi odličniki iz Nemčije (razen Hitlerja), ki prihajajo dan za dnem na obiske, se najprej ustavljajo na Dunaju ter imajo tukaj svoja prva zborovanja. Prvi je začel Göring, pa Göbbels, pa Ley, pa dr. Frick, pa drugi, da si imena vseh ni mogoče zapomniti, včeraj pa je zaključil to serijo predpriprav Hitlerjev namestnik Hess. Eni so govorili meščanom, drugi uradnikom, tretji zopet drugim slojem, Hess pa je govoril delavcem. Jutri bo pa višek vsega. Hitler zaključil v soboto zvečer svojo propagandno pot z ogromnim zborovanjem, na katerem bo še enkrat pozval vse Avstrijce, da glasujejo z »ja«. Da bo ta »ja« stoodstoten, ni verjetno, ve se pa, da bo 99% »ja«. »ne« pa gotovo nobenega! Vsaka ulica ima svojo volilno centralo, ki jo vodi SA. Med stotinami in stotinami nemških napisov pa imaš tu in tam v trgovini češkega lastnika napise v češčini: »Češka manjšina glasuje z »ja«

Tekmujte za lepa, dragocena darila in ogledajte si najlepši film sezone!

Uspeh tega filma je tudi v Ljubljani trijumfalen! **Abus de confiance z Danielle Darrieux**

POZOR! Danes kličemo telefonske abonente zgolj dopoldne od 10-12 ure! Javite se kot smo zahtevali v petkovih številkih našega lista!

ZLORABA ZAUPANJA

Predstave danes ob 15, 17, 19 in 21 uri. Zaradi navala pri bingajski priporočamo uao-vo vstopnic v predprodaji.

Danes ob 10:30 **Jejnik na dvorcu Zenda** Globoko znižane cene!

Kino Union Telef. 22-21

Prvi mednarodni šahovski turnir v Ljubljani

Ljubljana je najmočnejše šahovsko središče v naši državi in njen vodilni šahovski klub LSK je večletni državni prvak. Ljubljanski šahovski klub bo letos slavil petindvajsetletnico svojega obstoja in bo ob tej priliki v Ljubljani priredil mednarodni turnir, na katerem bo nastopilo tudi šest njegovih članov. S tem bo klub na najvidnejši način pokazal, kakšne šahovske sile združuje, in še podprl razvoj našega šaha, ker take prireditve najbolj dvigajo nivo šaha. Iz svojih vrst bo klub poslal v borbo naša odlična internacionalca gosp. dr. Vidmarja in Pirca, nacionalna mojstra M. Vidmarja ml in Preinfalka ter amaterja Furianja in Šorlija. Poleg te šestorice bo na turnirju nastopilo še šest jugoslovanskih mojstrov in štirje inozemski mojstri: prof. dr. Astaloš, Bröder, Kostić, Nedeljković, Tot, dr. Trifunović, za Češkoslovaško Foltys, za Poljsko dr. Tartakower in za Madžarsko L. Steiner in prvak Szabo. Turnir bo torej združeval najodličnejše zastopnike jugoslovanskega, češkoslovaškega, poljskega in madžarskega šaha. Po rezultatih šahovskih olimpijad je znano, da so ravno te države med evropskimi šahovsko najmočnejše in bo na turnirju v Ljubljani tako borba na mednarodni višini, ki bo vzbujala zanimanje tudi pri inozemskih šahistih. S to prireditvijo bo LSK omogočil sliko razmerja moči jugoslovanskega, češkoslovaškega, poljskega in madžarskega šaha. Ker bo pa med jugoslovanskimi tudi šest slovenskih šahistov, bo turnir pokazal poleg tega še, na kakšni mednarodni višini je trenutno slovenski šah. Naši vodilni klub bo torej s to prireditvijo na res primeren in znamenit način praznoval svoj jubilej.

O izgledih posameznih udeležencev turnirja bi bilo odveč razglabljati, ker se bo turnir že jutri pričel in bo kmalu znano, kateri igralci so v formi. Brez dvoma pa more predvsem slovenski šah upravičeno pričakovati uspehov, ker zmagovalce turnirja v Lodzu Vasja Pirc in dr. Vidmar nas gotovo ne bosta razočarala. Borba bo pa seveda trda, ker bodo k prvim mestom krepko stremeli tudi dr. Tartakower, Szabo, Foltys, Steiner, dr. Trifunović, Kostić i. dr. Potek turnirja bo zaradi tega zelo napet ter bomo o vsakem kolu sproti podrobno poročali. Prijatelji šahovske igre pa bodo seveda več imeli od tega, če si turnir tudi ogledajo. Za one, ki so izven Ljubljane, je dovoljena ugodnost polovične voznine od 14. do 20. aprila.

Turnir se bo pričel jutri ob 11. z žrebanjem. prvo kolo bo pa takoj popoldne od 14.30 do 18.30 in zvečer od 20.30 do 22.30. Tudi nadaljnja kola bodo vsak dan ob istem času popoldne in zvečer. Turnirski lokal bo dvorana v 1. nadstropju restavracije Zvezda. Pokroviteljstvo nad turnirjem so prevzeli predsednik narodne skupščine in predsednik Jugoslovanske šahovske zveze dr. St. Čirič, ban dravske banovine dr. M. Natlačen in župan mestne občine ljubljanske dr. Adlešič.

Izkopavanje kamniškega mamuta

Tudi pretekli teden so nadaljevali v Nevljah, obč. Kamnik, z odkopavanjem mamutovih kosti. Po podatkih kustosa dr. Kosa, ki je ves čas sam osebno vodil raziskavanja, je najdišče okostja precej razsežno. Prvotno najdišče, ki je ležalo deloma v strugi, deloma pa ob levem obrežju nove struge, so odkrili v dokaj veliki površini. Tako so odkopali v novi strugi zemljo v dolžini 12 m in v širini 8 m, v globino pa so šli 1 m. Na bregu nove struge pa so kopali v dolžino 19 m, v širino 6 m in v globino dveh in pol do treh metrov. Ko v obsegu tako odkopanega najdišča niso našli nobene kosti več, so v začetku preteklega tedna kopali najprej na levem bregu od dosedanjega najdišča naprej v smeri proti Kamniku. Tu so odkopali delavci 6 m na široko, 4 m daleč in 3 m na globoko. V tej smeri niso odkrili ničesar več in so zato začeli odkopavati na nasprotni strani prvotnega najdišča ob obrežju navzgor. Tu so odkrili prav toliko zemlje kakor v smeri proti Kamniku ter našli še eno nadlahtnico, dva dela lopatice, eno vrtenico in kos rebra ter nekaj drugih manjših kosti. V četrtek so nehali z odkopom, ker je bilo to nujno potrebno glede na etanje fonda za regulacijo Nevljice, kakor tudi glede na regulacijo samo. V tem tednu izkopane kosti so prav tako zalili z mavcem in jih shranili pri kamniškem županu g. Novaku, ki je moral odstopiti

kar celo sobo, ki je sedaj že lepo polna.

Prihodnji teden bodo najbrž prepeljali kosti iz Kamnika v Ljubljano, kjer bodo v muzeju začeli s podrobnim čiščenjem in konserviranjem kosti. Ker pa odkop najdišča, ki ga je omogočila z velikim razumevanjem banovina, še ni zaključen, bo vsekakor treba najti kako možnost za izvršitev malenkostnega odkopa, ki bi ga bilo treba še opraviti. Če bi ta odkop izostal, bi se upravičeno ponavljali očitki znanosti in javnosti, da ni bilo storjeno vse, kar je taka najdba zahtevala. Upamo, da se bodo našla manjkajoča sredstva in da bomo mogli priti do jasnega rezultata, ki bo nedvoumno pokazal, kaj vse je ležalo na najdišču in kaj je v resnici manjkalo. To vprašanje bo treba seveda rešiti v najkrajšem času, dokler so tam še delavci in potrebno orodje. Ker manjkajo le še kosti lobanje, nekaj hrbtničnih vrtenec, druga lopatica, tri četrtine kolka in nekaj okončinskih kosti, bi bilo res škoda, če ne bi vsega poskusili, da najdemo tudi te še manjkajoče dele.

Za avbe

vzorec, zlata nit, gotove oblike, rožnati trak.

Ljubljana **M. DRENIK** Kongresni trg 7

Podjetnost domačega mojstra

Ljubljana, 9. aprila.

Tam na Galjevi, kjer so velike naselbine naših skromnih ljudi, si je ustanovil Franc Mostar, prejšnji mojster v Samasovi livarni, skromno delavnico. O Mostarju marsikdo ni vedel, da je mojster v vseh livarskih in kiparskih zadevah. Skromno živi in dela noč in dan. Vliiva velike kipe za razne umetnine iz bron. Njegova livarnica je skromna, vendar ume vliiti velike kipe, ki jih že sedaj vsi občudujejo. Po krizi v Samasovi tovarni so bili l. 1933 odpuščeni vsi uradniki in livarski mojstri. Tudi on je občutil to krizo, toda ni klonil, začel je iz malega. Napravil si je skromno delavnico in je začel sprva z malimi deli. Toda kmalu so zasledili umetniki-kiparji, da znajo boljše stvari vliivati doma kakor na tujem. Je strokovnjak. Pripoveduje rad, kako je postal samostojen mojster. Sprva je bilo zelo težko, pa

je polagoma šlo. Čez zimo je dobil dve veliki naročili iz Maribora. Znana tekstilna tovarna Hutter je pri njem naročila vlitje slovenske predice, katere kip je napravil kipar Ivan Sojč iz Maribora. Delo je bilo težavno in posrečilo se je. Pred tedni so kip v bronu vliit odposlali v Maribor. Skromni mojster Mostar je dobil še drugo naročilo, da vlije in izdela v bronu kip istega kiparja Sojča za Ljudsko samopomoč. Prvi kip za tovarno Hutter predstavlja predico s podstavkom v visokosti dveh metrov. Ta kip bo postavila tovarna v parku, ki je vsem dostopen v Mariboru. Drugi kip predstavlja očeta in otroka, kako naj si pomagata v stiskah in nadlogah. Ljudska samopomoč ga je naročila pri Sojču ob 10 letnici svojega obstanka. Oba kipa sta bila odposlana te dni v Maribor.

Mojster Fran Mostar pa sedaj vliiva še drugi velik kip nepozabnega kirurga dr. Slajmerja. Ta kip je izdelal akademski kipar Zdenko Kalin. Visok je 1 meter in širok prav tako 1 meter.

Sporazum z apneničarji in cementarji TPD

Ljubljana 9. aprila.

Včeraj ves dan so bila v palači Trboveljske premogokopne družbe pogajanja med podjetjem in cementarstvi ter apneničarskimi delavci TPD za sklenitev kolektivne pogodbe, za ureditev mezd in drugih delavskih zahtev. Pogajanjem je predsedoval glavni ravnatelj TPD g. Skubec, navzoči so bili ravnatelj g. Julliard, vsi ravnatelji ter drugi višji uradniki, v imenu delavstva pa g. Stanko za Delavsko zbornico, g. Lombardo za Jugoslovansko strokovno zvezo, g. Makše za Narodno strokovno zvezo, g. Arh za Zvezo rudarjev ter vsi zaupniki prizadetega delavstva. Pogajanja so trajala do 5 popoldne. Dosežen je bil v vseh točkah sporazum, o katerem je bil napravljen zapisnik. Trboveljska premogokopna družba bo cementarjem in apneničarjem zboljšala mezde sorazmerno in isti meri, kakor jih je rudarjem. Priznala jim je iste ugodnosti kakor rudarjem, to je glede delovnega počitka, delovnega časa, nabavne prispevka in podobno. Poseben komunik o teh pogajanjih ni bil izdan. Zapisnik so sporazumno podpisali zastopniki podjetja in zastopniki delavstva.

Pogreb mladega zdravnika

Janževski vrh, 8. aprila.

Ob veliki udeležbi ljudi smo epremili k zadnjemu počitku truplo g. dr. Jankota Kaca dne 7. aprila ob 15 uri. Umrli je v 28. letu svoje starosti. Ravno je dokončal svoje študije na praški zdravniški fakulteti in je bil namenjen že iti v domovino izvrševat samarijansko delo, ko ga je prišla bolezen. Zdravil se je več kot tri mesece v Pragi. Ko le ni v tujni dosegel zdravlja, se je odločil vrniti se domov, kjer je upal še ozdraveti, ali pa umreti vsaj v materini postelji. Na vlak ob prevozu blizu Špilja ga je pa zadel smrt. Truplo so nato prepeljali na rojstni dom na Janževem vrhu, od koder je bil eprevod na pokopališče v Brezno, kjer ima Kacova hiša svoj rodinski grob. Pogrebne obrede na domu je opravil g. Leber Ivan, župnik v Vuhredu, ker Kacova hiša še spada pod župnijo Vuhred. Imel je ob tej priliki tolažilni poslovilni govor, v katerem se je med drugim v imenu rajnega zahvalil dobri materi za to, da ga je naučila moliti, od česar ima rajni sedaj največ koristi. Na dom je pršil tudi limbuški g. župnik Bratčič, ki je rajnega krstil, ter ribniški župnik g. Vrhnjak in pa njegov kaplan g. Sem Jakob. Spreved je krenil od hiše do Drave, čez katero so e čolni prepeljali krsto in ljudi na drugo stran, kjer je čakala velika množica ljudi, posebno inteligence, z g. provizorjem Makom iz Brezna in g. Sagajem Markom, bivšim župnikom iz Brezna. Toliko duhovnikov je bilo, ker je Kacova domačija dobra krščanska hiša in prijazna duhovnikom. Na grobu v Brezno je imel nagrobni govor g. Sagaj Marko. Od rajnega se je pa tudi poslovil v imenu stanovskih tovarišev g. predsednik zdravniškega društva v Mariboru in izrazil svojo žalost nad tem, ker že peti slovenski zdravnik v razmeroma kratki dobi lega v prerani grob v svoji mladosti.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 10. aprila: Sesta postna, cvetna nedelja. Mehtila, devica; Echeiel, prerok.
Ponedeljek, 11. marca: Leon Veliki, papež, cerkveni učenik.
Torek, 12. marca: Julij I., papež; Angelus, spoznavalec.

Novi grobovi

† Na Viru pri Domžalah je mirno v Gospodu zaspala gospa Frančiška Pučka, žena uglednega tukajšnjega kamnoseškega mojstra g. Pučka. Pokopnica je bila vzorna krščanska žena in mati ter je vzgojila šest otrok, od katerih je najstarejša hčerka redovnica v Kočevju. Bila je zavedna članica Marijine družbe, ki jo je na zadnji poti spremljala z zastavo. Pokopali so jo pretekli četrtek na farnem pokopališču v Dvoru. Pokopnici naj svetli večna luč, užaloščenemu soprogu in otrokom naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Pred izpitno komisijo ministrstva za gradbo v Belgradu so opravili izpite za pooblaščenca inženirja gradbene stroke: gđ. Sonja Lapajne, Erik Mühleisen, Ljubo Pogačnik, Miloš Kraigher in Leonid Prihoda. Čestitamo!

— Na gradbenem oddelku tehnične fakultete v Ljubljani sta bila diplomirana Deutschmann Herbert in Likar Oto. Čestitamo!

Za velikončne
potice rozine
kilogram po

Din 10-

samo pri Colonial B. GUŠTIN, Vodnikov trg

— Društvo organizator za mariborsko škofijo je pred par dnevi dobilo rešitev na vlogo, katero je poslalo na direkcijo državnih železnic v Ljubljani glede stalne polovične voznine na železnici. Po tej rešitvi bodo dobili vsi stolni organizmi legitimacije za polovično voznino. Tudi knezoškofijski ordinarij v Mariboru nas je obvestil, da je že prejel od direkcije tozadevno rešitev. V prihodnjem oglasniku za lavantinsko škofijo bo natančno pojasnjeno, kako se naj organizmi ravna in kako se bodo izdajale legitimacije za polovično voznino. Ker pa do društva na razpolago z nasveti in odgovori samo članom, ki so plačali članarino, vas opozarjamo, da kar z obratno pošto poravnate članarino. Ako nimate položnice, jo z dopisnico naročite pri tajništvu pri Sv. Juriju ob Taboru. Društvo organizator za mariborsko škofijo.

Krasna in nepozabna življenjska
drama iz povojnega življenja

KINO MATICA Tel. 21-24

Če umolknejo topovi

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

— Izpiti za elektroinstalaterje bodo v začetku maja t. l. Prijave k izpitu je vložiti po pristojnem Združenju elektrotehničnih obrtov v Ljubljani, naslovljene na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, tako, da jih prejme Zbornica najkasneje do 20. aprila t. l. Podrobni podatki o prijavah so na razpolago pri pristojnem združenju.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 9. t. m. je objavljen »Proračun izdatkov in dohodkov dravske banovine za leto 1938-39« in »Banska odredba o zvišanju števila javencev v ključavničarski stroki«.

Proti zaprtju

Leopold
Oglas reg. S. br. 3236 dne 19. II. 1938.

— Sestanek slovenskih in hrvaških učiteljev. V Murski Soboti pripravljajo slovenski in hrvaški učitelji letos prvo vzajemno stanovsko manifestacijo. Temu skupnemu zborovanju, ki bo v kratkem, bodo prisostvovali učitelji iz okrajev Murska Soba, Dolnja Lendava, Čakovce, Prelog, Ljutomer, Ptuj, Ormož, Maribor levi in desni breg, Slovenska Bistrica in Sv. Lenart. To bo prvič, da bodo imeli slovenski in hrvaški učitelji skupen sestanek v Prekmurju. Zborovanje bo meseca maja.

— Za veliko noč: Trst—Gorica—Opatija—Reka—Benetke—Padova—Milano (na velesesem)—Rim. Prijavite se takoj pri Putniku v Ljubljani, Kranju in na Jesenicah.

Hubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

— Telefonski promet. Ministrstvo pošte je dovolilo, da se otvori telefonski promet na progah Boh. Bistrica—Opatija, Dob pri Domžalah—Bazovica, Maribor—Volosca, Retče na Gor.—Reka, St. Vid nad Ljubljano—Postojna in Smartno pri Liti—St. Peter na Krasu (2,25 zl. fr.) in Ljubljana—Vicenza ter Rakek—Firence (3,60 zl. fr.). Zneska v oklepajih sta pristojbina za trinitutni pogovor.

— Za pirhe planincev je najpriladnejše darilo album planinskih slik »Iz naših gor«, katerega je izdalo Slovensko planinsko društvo v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I. in ki ga dobite v društveni pisarni ter v vseh večjih knjigarnah.

SANATORIUM - EMONA
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3638
Dr. Frane Dergane
in-primarji kirurg, v.d. v.p.
Ordinacija: 11.—1.

— Prosvetna društva in odre opozarjamo, da je rok za prijavo k naročilu novih treh izvirnih slovenskih iger, ki izidejo jeseni, samo do 20. t. m. Zato še enkrat točno pregledajte zadevni knjižni oglas, ki je bil poslan društvom! Društvo, ki zamudi omenjeni rok za prijavo, ne bo moglo igrati nobene od teh iger. (Manjšim odrom po deželi bo pri pogojih za igranje dovoljen pri vsaki igri popust za eno knjigo.)

— Jugoslovanski touring klub, podružnica Ljubljana, priredi na velikončni ponedeljek izlet v Postojno z avtomobilom h koncertu Glasbene Matice. Prijave sprejema Jugoslovanski touring klub, Ljubljana, Tyrševa cesta 5 (Putnik).

KINO
SLOGA
telefon 27-30

predvaja grandiozen film iz cirkuškega življenja
MANEŽA
Atilla Hörbiger, Albert Matterstock in Anneluise Uhlig
Socila, seriat, odlična cirkuška trupa, drosirani divje zveri, klavni polni humorja. brata Arlen, največja svetovna senzacija na trapazu itd. itd.
Preskrbite si vstopnice že v predprodaji!
Predstave danes ob 10.30., 15., 17., 19. in 21. uri.

— Adaptacija šole v Turju, okraj Laško. Ze nekaj let dela krajevni šolski odbor na to, da se tukajšnja ljudska šola razširi na dvorazrednico a tem, da se k staremu poslopiju prizida še ena učilnica. Dosedanja učilnica nikakor ne zadostuje za šolobiskujoče otroke, ki morajo natrpano sedeti po dva oddelka skupaj. Krajevni šolski odbor ima že zbrane precej gotovine v ta namen, zato je prosil kraljevske banske uprave za brezplačno napravo naftov, nakar bodo takoj povečali šolo. Prizidali bodo moderno učilnico s higijenskim stranišči za dečke in deklice, hodnikom in stopniščem. Staro poslopije bodo primerno preuredili. Stroški prezidave in adaptacije bodo znašali nekaj več kot 140.000 din. — S tem se bo spolnila dolgotrajna želja prebivalstva šolskega okraja Turja.

Duh po izpuševanju telesa takoj in trajno odpravi **Sonopod**. — Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in sličnih trgovinah. — Drogerija JANCIGAJ, Ljubljana, Krekov trg. (Reg. min. nar. zdr. 31.316)

— Za birmo in prve sv. obhajilo priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani krojačem in krojačicam poseben modni časopis (Konfirmation und Kommunionkleider), iz katerega dobe razne modele oblek za dečke in deklice za to priliko. Časopis stane 24 din.

— Kipe za božji grob in Vstajenje dobite v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

— Karitativna zveza v Ljubljani prosi svoje prijatelje naj ji prilagide kakšnega 2 letnega dečka — popolno sirota; sprejela bi ga ugledna krščanska družina.

— Velikončni izleti »Putnik« — Maribor: z brzovlakom: 15.—19. aprila Split in kaštelanska riviera, popoln aranžman 540 din; z luksuznimi avtomobili: 15.—18. aprila Benetke, Padova in Trst, popoln aranžman 900 din; 16.—18. apr.: Dunaj, vožnja in vizum 260 din; 17.—18. aprila: Gradec, vožnja in vizum 110 din. Zadnji rok za prijave do 11. aprila. — Informacije in prijave: »Putnik« — Maribor, Celje in Ptuj.

— Za veliko noč avtoizleti v Gradec, Trst in Benetke! Prijave sprejema izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel »Slone«, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

— Za posebni vlak v Budimpešto od 25.—30. maja se sprejemajo prijave do 10. aprila. — Podrobnosti pri »Putniku«, Maribor.

— Povečana velikončna številka ilustrirane družinske revije »Zikica« bo izšla te dni. Na prvih straneh so članki in novice, ki opozarjajo na prvovrstno kvaliteto Zikinih proizvodov, to so: ržena žitna kava Zika, Zikin specialni sterilizirani zdrob za dojenčke in bolnike ter Zikine higijene krušne drobtine. Prav zanimive so tudi izjave odje-

Pomladanski plašči • površniki

za damo in gospoda vedno najnovejši v največji izbiri po nizkih cenah pri

Fran Lukič, Stritarjeva ulica

malcev o teh proizvodih. V notranjosti lista čitate: Joža Lovrenčič: Pogovor s srem; Anton Ingolič: S splavirji po Dravi in Donavi; France Bevk: Pojdi, hčerka, na pot...; Mistril: Štiri vprašanja; Bačar: Morske pošasti; Hedina: Po sužnje; Ante: Nesrečni muc, in »Nekaj okroglice«. — V »Zdravniški posevelovalnici« odgovarja primarij g. dr. Dražga na razna vprašanja in razpravlja o vzrokih otroškega glavobola; urednica »Gospodinskega kotlička« pa nadaljuje s koristnimi nasveti. — Revijo »Zikica« prejme brezplačno vsak interesent; pošljite svoj naslov na: Pražarna Zika v Ljubljani.

— Prav primerno darilo mladini za veliko noč so dr. Sušnikovi »Akademski poklici«, ki nudijo najboljših napotkov glede izbire poklicev itd. Knjiga (ca. 400 stranic) se dobi v knjigarnah, oziroma pri SKA Stareštrinu v Ljubljani, Miklošičeva 5, za 40 din (po pošti 45 din).

Pristni sicilijanski citronov sok v prahu

„LIMONINA“

nadomestila limono v vseh uporabah

Samoprodaja za Ljubljano: J. Oset, Tyrševa 1
Samoprodaja za Maribor: »Bon-Bon«, Vetrinjska 12

— Dalmatinci dobro prodajajo vino. Trgovina z vinom je bila v prejšnjem mesecu v Dalmaciji izredno živahna. Večino vina so Dalmatinci izvozili v notranjost države, nad 1500 hl pa v inozemstvo. Od tega je bilo izvoženih nad 500 hl v Češkoslovaško, nad 1000 hl pa v Nemčijo. Zaradi velikega povpraševanja so se cene vinu dvignile. Neprodanega vina v Dalmaciji pa je še vedno nad 60.000 hl.

— Nova sodna palača v Splitu. Včeraj je bil v Splitu sestanek razsodišča, ki je sklepal o natečaju za razpisane skice za gradnjo nove sodne palače v Splitu. Ta palača bo veljala okoli 10 milijonov din. Za enkrat ima sodišče na razpolago 2.300.000 din

Srečke drž. razredne loterije

žrebanje I. razreda 13. in 14. t. m. — ima z raznovrstnimi številkami na razpolago

JUGOSLOVENSKA BANKA D. D. PODRUŽNICA V LJUBLJANI, Gajeva ul. 3 poleg nebotičnika

tako zvanega sodnega depozita. Ostanek bodo dobili iz prodaje dosedanjih sodnih poslopij in pa iz investicijskega posojila. Za zemljišče, na katerem naj stoji novo poslopije, pa je bilo preskrbljeno že pred vojno.

— Nemčija išče pri nas poljedelske delavce. Poleg Prekmurcev išče Nemčija sedaj tudi v Vojvodini strokovno izveštane poljedelske delavce, zlasti take, ki bi se spoznali pri poljedelskih strojih. Nemčija se je obrnila na novosadsko borzo

dela, toda ker tam prav tako manjka takih delavcev, se je ta borza dela obrnila na sarajevsko borzo dela s prošnjo, naj preskrbi 800 izveštanih delavcev. Sarajevska borza dela bo te delavce poskušala v Bosenski krajini, kjer jih je dovolj na razpolago in ki so sposobni tudi za nemške zahteve.

Drevo ga je pobilo

V četrtek 7. t. m. je posestniški sin Pernot Franc iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju podiral drevesa v bližini Ptujске gore. Pri delu mu je pomagali posestniški sin Medved Jakob. Spočetka jima je šlo delo hitro izpod rok; toda ko sta podžagala drevo, kateremu je sneg pozimi odlomil vrh, ki pa je še visel na drevesu, je ta padel na epodaj stojčega Pernota Franca, katerega je tako pobil, da je bil takoj onesveščen.

Na kraj nesreče je bil takoj poklican dr. M. Peče, zdravnik s Ptujске gore, ki je ugotovil smrti nevarne poškodbe na glavi. Sv. poslednje olje mu je podelil g. p. Konstantin, župnik s Ptujске gore, kar v gozdu. Poškodovanega so pozneje prepeljali na njegov dom; je le malo upanja, da bi ostal pri življenju.

BANKA BARUCH

11. Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kursu. Vsi vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček, račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-98, Ned Dienst; Luksemburg: št. 1458-98, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Boj v krojaški stroki še traja

Ljubljana, 9. aprila.

Stavka krojaških pomočnikov traja tudi danes še nepretrgano. Inspekcija dela je snoči sklicala v Delavski zbornici sestanek med zastopniki krojaških mojstrov in krojaških pomočnikov. Mojstre so zastopali načelnik krojaške zadruge gg. Može, Igluš in drugi, pomočnike pa predsednik Osrednjega društva oblačilnega delavstva g. Prezelj in zastopnik ljubljanske podružnice g. Gubenšek, pogajanja pa je vodil zastopnik Delavske zbornice g. Jože Golmajer. Ta pogajanja so se snoči razbila, zlasti ker krojaški mojstri niso pristali na zahteve pomočnikov v II. razredu. Pomočniki pa so nasprotno vztrajali najbolj prav za ta razred, ki je tudi največji. Med krojaškimi mojstri pa tudi ni soglasja, ker so številni mojstri že priznali zahteve pomočnikov ter je podpisalo že 25 mojstrov in krojaških podjetij, to so vsa podjetja iz prvega razreda, in številni iz tretjega razreda, kolektivno pogodbo, ki vsebuje zahteve krojaških pomočnikov. Danes krojaški pomočniki stavkajo še pri vseh podjetjih, v ponedeljek pa nastojijo delo pri onih podjetjih in mojstrih, ki so podpisali kolektivno pogodbo. Pri drugih podjetjih bo stavka še trajala.

„Naborniki v Smartnem“

V torkovi številki lista »Jutro« je izšla pod gornjim naslovom notica, v kateri znani nam resnicoljubni dopisnik iz Smartna ob Paki poroča o nezaželenem dogodku, ki se je zgodil na dan, ko so naborniki odhajali v vojaško službo. Kot že običajno, skuša »Jutro«, oziroma njegov dopisnik, prevlati krivdo na druge, njemu neljube osebe, po že znanem reku: »Držite tati! Resnica je namreč ta, da bi se omenjeni dogodek ne bil zgodil, če bi prepila ne izval prav tisti, ki ga »Jutro« označuje kot člana moziškega Sokola. To društvo si pač ne more čestitati, če ima v svojih vrstah ljudi, ki s preklinjanjem matere svojega bližnjega in pa Matere božje pozdravljajo ljudi in s tem izvozijo prepričanje. Sicer pa v notici »Jutra« kar mogoče raznih laži. Laž je n. pr. tudi, da so se udeležili pretepa naborniki iz Retice ob Savinji z znaki neke organizacije. Resnicoljubni dopisnik »Jutra« naj bi v bodoče skušal raje opozoriti svoje »prijatelje« na »moralne in etične vrednosti, ki smo jih ponovno imeli priliko opozoriti v njih vrstah in ki so se nam že večkrat kazale v čisto posebnih lučih, tako, da je imelo končno besedo sodišče in okrajno načelstvo.

Zagorje

Vlom v trafiko. Neznani zlikovci so vlomili v trafiko gospe Ranžinger ter ji poleg tobačne zaloge odnesli še precej drugega blaga.

V Zadružnem domu bodo danes ob pol 4 popoldne ponovili igro »Prva legija«. Obisk te igre toplo priporočamo.

Kamnik

Zadnja prilika, da si ogledate prelepe prizore iz Finžgarjevega pasijona, se vam nudi danes popoldne ob pol 4. v Kamniškem domu. Ker je to že tretja ponovitev in bo režija še izpopolnjena, se obeta velik obisk kamniških meščanov, kakor tudi iz okolice. — Rezervirajte si zato vstopnice pravočasno v trgovini g. K. Albrehta na Gl. trgu.

Za pet tihih minut

»Povejte kteri sionski: »Glej, tvoj kralj prihaja k tebi krotak in sede na osliu, šebetu vprečne živine.« Prerok se je spopolnil, ko je Jezus šel dni pred svojim trpljenjem slovesno prišel v Jeruzalem. Na potu s Olske gore ga je spremljalo veselo vzklikanje množice, moč in čen, starih in mladih, v Jeruzalemu ga je sprejelo mrko sovraštvo njegovih nasprotnikov. Zvonki glasovi otrok so se razlegali po tempeljskih dvorih: »Hozana! Hozana!« in ko jih je nevolja za dobo človeške nestalnosti, človeškega vnetja. Prijatelj, poglej to množico, ki danes kliče: »Hozana!«, nekaj dni kasneje pa vpije: »Križaj ga!« dobro jo poglej: ali ne najdeš med njo tudi znanih obrazov, tudi — svojega obraza? Od svetne nedelje do velikega petka je le pet časa, pa dolga dovolj, da se »Hozana« sprevrže v »Križaj ga!« kjer ni globokega prepričanja, tople ljubezni in vdane zvestobe.

Veliki petek. Nasprotniki, ki so pred šestimi dnevi ob Jezusovem prihodu mrko molčali, se glasno veselo, kajti dosegli so, kar so hoteli. Množico, ki je pred dnevi klicala »Hozana!« so potegnili za seboj, da kakor brez uma vpije: »Križaj ga!« Peštica Jezusu vdanah pa molči in se plašno skriva. Cvetna nedelja in veliki petek — misli si, če moreš, bolj kritično nasprotje, zgovornejšo podobo človeške nestalnosti, človeškega vnetja. Prijatelj, poglej to množico, ki danes kliče: »Hozana!«, nekaj dni kasneje pa vpije: »Križaj ga!« dobro jo poglej: ali ne najdeš med njo tudi znanih obrazov, tudi — svojega obraza? Od svetne nedelje do velikega petka je le pet časa, pa dolga dovolj, da se »Hozana« sprevrže v »Križaj ga!« kjer ni globokega prepričanja, tople ljubezni in vdane zvestobe.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

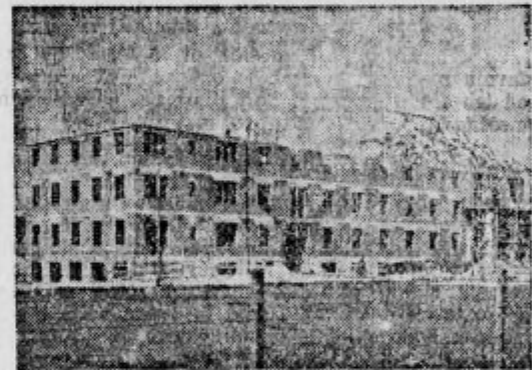
Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo

Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-0

Zavietišče v Zeleni jami dozidano do strehe

Z roko v roki delujeta v Ljubljani zasebna in oblastna skrb za ublažitev bede med mladino, posebno za otroke v predškolski in šolski dobi. Tako je nedavno ljubljanski župan gosp. dr. J. Adlešič otvoril otroško zavietišče na šoli v Mostah. Preteklo leto je bilo podobno zavietišče odprto na bežigradski osnovni šoli. V kratkem prične mestna občina z zidavo velikega otroškega zavietišča v Trnovem.

Zasebno večjo skrb za varstvo in zaščito mladine pa predstavlja velika zgradba otroškega dnevnega zavietišča v Zeleni jami, ki ga zida Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega. Zgraditev posloja je dosegla streho, okrašeno z običajnim mlajem in znak »likofa«.

Da je tak zavod v največjem delavskem in industrijskem okraju Ljubljane, kjer je pet velikih tovarn, neobhodno potreben, je vsakomur jasno. To zavietišče bo za otroke onih staršev, ki so med dnevom zaposleni v tovarni ali v službi, ali ki nimajo lastnega primerne stanovanja. Zaradi dolgotrajne brezposelnosti si premožni delavci in starši ne morejo postaviti ne dobiti dostojnega in primerno zdravega stanovanja. Otroci nimajo pravega doma; potikajo se po ulicah, kjer so izpostavljeni slabemu vplivu večje pokvarjene mladine. Ti otroci nimajo v slabem stanovanju ne potrebne svetlobe, ne primerne prostora za učenje, ne zdravega zraka zaradi natrpanih in pretesnih stanovanjskih prostorov. Ta velika stavba zavietišča bo pa zadostila vsem kričnim potrebam otroške zaščite v tem največjem industrijskem okraju Ljubljane. Tu bodo našli otroci prijetno nadomestilo za dom in primerne prostore za učenje in razvedrilo med dnevom. Kakor je razvidno iz gornje slike, bo nova stavba obsežna; v njej bodo svetli in zračni prostori na razpolago za najrazličnejše panoge mladinskega skrbstva. Tu bo dvorana za mladinske prireditve, obenem telovadnica; okrog posloja bo obširno dvorišče za igre in šport.

Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega v Ljubljani je prišla že pred petimi leti z zbiranjem sredstev za nakup parcele in za zidavo zavietišča, ki zahteva ogromnih stroškov. Da bi mogla konferenca delo dokončati še letos do jeseni, se s tem vnovič obrača na usmiljene in blage dobrotnike, ki imajo srce in umevanje za ubogo in siromašno mladino, na posestnike in tovarne v Ljubljani in izven Ljubljane, da prispejajo s kakim darom v denarju ali v materialu konferenci na pomoč. Vincencijeva konferenca tudi prav vljudno prosi vse oblasti in ustanove, na katere je vložila prošnje za podporo, da ji izkažejo svojo blagohotno naklonjenost.

Kostanjevica

Občinska aprovizacija prav lepo deluje. Vsak mesec preskrbi za stradalce 1—2 vagona kornuze po nižnji ceni. 20. t. m. bo zopet delila 2 kornuze. Tudi za praznike se je občina spomnila bednih in potrebnih in razdelila te dni 1 vagon najfinije bele moke po zelo nižnji ceni.

Tujski promet. Kostanjevica, ki je po svoji legi zelo priljubljen tujski prometni kraj, je dobila občinsko mestno policijo, da bo skrbela za red in mir.

Nova cesta. Delo nove ceste Dobe—Vodenice lepo napreduje. Smo že v Griču. Tudi na Opatovi gori gre delo ceste pridno izpod rok.

Selški pismonoša, ki je dne 1. aprila t. l. nastopil svojo službo, pridno obiskuje vasi in jim dostavlja veselo in žalostno novice.

Slovensko šolstvo v številkah

Prosvetni oddelek banke uprave je izdal obširno brošuro »Statistični pregled šolstva in prosvete v dravski banovini za šolsko leto 1936-37«. Iz teh podatkov posnemamo naslednje zanimive ugotovitve:

Ljudske šole

V 26 slovenskih okrajih je skupno 860 ljudskih šol. Od teh je 887 državnih, 13 pa zasebnih. Ljubljana ima 4 zasebne šole, Maribor 2, po eno pa Celje, Gornji grad, Kamnik, Kočevje, Ljutomer, Novo mesto in Škofja Loka. Največ šol je v ljubljanski okolici, namreč 55. Vse osnovne šole imajo skupno 2702 oddelke, višje ljudske šole 1103 oddelke, kombiniranih oddelkov je 186, pomožnih razredov 31; skupno imajo ljudske šole v Sloveniji 4022 oddelkov. Otroških vrtec je v Sloveniji 55 z 78 oddelki, zavetišča za 17 s 24 oddelki.

Šol za defektne otroke je v Sloveniji 8 in 2 pripravljala kombinirana oddelka. Na teh šolah poučuje 16 učiteljev in 6 učiteljic, učenc pa je skupno 69, učencev pa 118, skupno 187, ki so razen 10 vsi iz Slovenije.

Vseh učiteljev v Sloveniji je 4154. V tem številu so vsi učitelji na zasebnih šolah, učiteljice ženskih ročnih del in otroške vrtarice. Med učiteljskim je 2628 učiteljic, 1625 učiteljev in 29 šolskih nadzornikov. Razrednih učiteljev pa je med temi 3157, med temi so tudi razrednice zasebnih šol. V meščanskih šolah je zaposlenih 67 ljudskošolskih učiteljev, v šolskoupisni službi 85, drugod pa 28. Učiteljice ženskih ročnih del je 67, otroških vrtaric 79, državnih veroučiteljev 24, predmetnih učiteljev je 35 in 10 pouka oproščenih upraviteljev.

V osnovnih šolah, to je v I., II., III. in IV. razredu je bilo lani 125.498 učencev, od teh 64.902 dečka in 60.596 deklice. V višji ljudski šoli pa je bilo skupno 49.381 učenec, od teh 23.331 deček in 26.050. Uspehi učencev na osnovni šoli so povprečno dobri. Na osnovni šoli lani ni izdelalo 26.824 učencev, od teh 15.818 dečkov in 11.006 deklic, na višji ljudski šoli pa ni izdelalo 5657 učencev, od teh 3132 dečkov in 2525 deklic. Po vedenju pa so vsi učenci tako osnovne in višje šole v ogromni večini ocenjeni z odličnim uspehom, namreč 134.845 učencev, s prav dobrim 32.285, z dobrim 5680, z neprimernim pa 1216. Med učenci je 171.709 Slovencev (h katerim so prišteti tudi Srbi in Hrvati), 74 Čehov, 4 Poljaki, 24 Rusov, 2312 Nemcev, 715 Madžarov, 14 Italijanov in 27 drugih narodnosti. Po veroizpovedi je 170.584 katoličanov, 332 pravoslavni, 503 grško-katoli, 3954 protestantov, 4 muslimani, 45 Judov, 14 starokatoličanov, 33 drugih konfesi in 10 brez konfesije. Starši učencev so: 108.204 kmetje, 46.743 delavcev, 9268 obrtnikov in industrijskih, 2021 trgovcev, 1298 svobodnih poklicev in 7345 uradnikov.

Meščanske šole

Slovenija ima 88 meščanskih šol s skupno 143 temeljnimi razredi in 220 oddelki. Učnega osebja je 252 meščanskošolskih učiteljev, z vsemi skupaj pa 410, od teh je 210 moških učiteljev in 200 žensk. Zasebnih meščanskih šol je 8 z 32 razredi in 38 oddelki. Na teh poučuje 88 učiteljskih moči, med katerimi je 9 moških in 79 žensk. Na državnih meščanskih šolah je skupno 8047 učencev, od teh 4345 dijakov in 3702 dijakinje. Na zasebnih meščanskih šolah je skupno 1427 dijakinje.

Srednje šole in učiteljske

Slovenija ima 13 državnih gimnazij, dve samoupravni in dve zasebni gimnaziji. V vseh gimnazijah je 114 temeljnih razredov z 821 oddelki. Učnega osebja na srednjih šolah je točno 500, od teh 397 moških in 103 ženske. Vseh učencev je bilo 11.524, od teh 7464 dijakov in 4060 dijakinje.

Ljubljana ima dve državnih učiteljske in dve zasebni učiteljske s skupno 8 temeljnimi razredi in 9 oddelki. Učnega osebja je bilo 49, od teh 27 moških in 22 žensk. Vseh učiteljskih moči skupaj je bilo 228, od teh 117 dijakov in 111 dijakinje. Med gimnazijci je bilo skupno 10.026 katoličanov, drugi pa drugih veroizpovedi. Med učiteljskimi pa je bilo 226 katoličanov in 2 prote-

stanta. V ogromni večini so seveda gimnazijci in učiteljski Slovenci.

V Sloveniji obstojajo naslednje strokovne šole: državni konzervatorij, ki ima skupno 34 učnih moči in v nižjih šolah 31 dijakov, v srednjih šolah pa 140. Skupno ima konzervatorij 10 razredov. Dalje je v Sloveniji 8 zasebnih glasbenih šol, ki štejejo 16 učiteljskih moči in 216 učenec. Umetniška šola »Prohoda« šteje 17 učencev in 3 honorarne učitelje. V Sloveniji je 6 gospodinjstskih šol, ki so šteje 194 učenk in 33 učnih moči.

Vse te šole izkazujejo skupno 136.194.000 din izdatkov, od česar odpade na državo 101.609.000, na banovino 3.466.000, na občine 27.701.000, na druge ustanove, zlasti na zasebne šole pa 3.419.000 dinarjev.

Visoke šole

Slovenija ima univerzo v Ljubljani s 5 fakultetami. Na tej univerzi poučuje 15 rednih, 8 izrednih profesorjev, 14 docentov, 16 privatnih docentov, 26 asistentov, 49 honorarnih učiteljev in 6 lektorjev, skupno 184, med katerimi je 7 žensk. Vseh akademikov je bilo lani vpisanih 1668, med temi 1381 moških in 287 žensk. Od teh je bilo 1593 Jugoslovancev, iz Slovenije 1497. Ostalih Slovanov je bilo 39, Nemcev 35 in 1 Madžar.

Visoka šola konzervatorija šteje skupno 22 profesorjev, ki so deloma zaposleni v nižji in srednji šoli državnega konzervatorija. Skupno je akademikov 23, od katerih jih je 19 iz Slovenije, 4 pa so inozemci. Med akademiki je 13 moških in 10 žensk.

Bogoslovja so v Sloveniji 4: Maribor, Rakovnik, Pieterje in Škofja Loka (ljubljansko bogoslovje se smatra kot teološka fakulteta). Na teh bogoslovjih je bilo skupno 30 učnih oseb in 140 bogoslovcev.

K strokovnim šolam in k drugi prosvetni statistiki pa se še povrnemo.

Statistični pregled, ki je res strokovnjaško sestavljen, velja 30 din ter se naroča pri prosvetnem oddelku banke uprave v Ljubljani.

Naš telefon

Društvo tiskarnarjev ter grafična organizacija se prizadevata, da bi se državni monopol glede gotove vrste tiskovin odpravil tudi, kar se tiče telefonskega imenika, ki ga izdaja zdaj poštno ministrstvo. V tej zadevi je bila delegacija tiskarnarjev in grafičnih delavcev pri g. ministru Cvrkiču, ko se je le-ta mudil na Zidanem mostu. Povedali so mu med drugim, da je po zaslugi tega monopola še danes ena tretjina slovenskih tele-

Celjski mestni svet

Celje, 9. aprila.

Sinoči je bila v posvetovalnici mestnega poglavarstva v Celju pod vodstvom g. Alojzija Miheliča seja celjskega mestnega sveta. G. župan je poročal o intervencijah v Belgradu, o regulaciji Savinje in gradnji novih mostov, o avtomatski telefonski centrali, nakupa Celjske koč po Higienškem zavodu, o porabi posojila 480.000 za nakup avtogaraže od mestno-oskrbovalnega sklada mestne občine, gradnje justične palače in carinarnice. Glede zopetne ustanovitve carinarnice v Celju je ministrstvo izjavilo, da hoče postopoma ukiniti vse carinarnice v notranjosti države. Mestna občina bo ponovno intervenirala in se obrnila na generalno direkcijo za uvedbo carinarnice v Celju.

Za finančni odbor je poročal referent g. Vinko Prelog. Daniel Rakusich je poklonil mestni občini zemljišče na Kalvariji v obsegu 374 m², za kar se mestni svet zahvaljuje. Cesta na grad bo dograjena do meseca maja. V 1. deski osnovni šoli se bo napeljala centralna kurjava iz telovadnice tudi v garderobe. Finančni referent je nadalje prečital poročilo SURZORJA, ki poroča, da ne nameriava graditi poslopja OUZD v Celju. Mestna občina je intervenirala osebno in telefonično, nudila zelo ugodne pogoje, saj je bila pripravljena dati zemljišče, kjer bi se naj zgradilo potrebno poslopje. Dopolni SUZORJA bo prišel v zapisnik. Postopanje SUZORJA je izzvalo med Celjani veliko ogorčenje, saj javnost dobro ve, da je celjska ekspozitura OUZD največja ekspozitura, ki ima 16.000 članov in daje nad pol milij. din. Pogoji, ki so bili stavljeni, so bili izredno ugodni, tako da bi gradnja poslopja OUZD v Celju ne stala mnogo. Gradnja bi bila krita skoro s prodajo obeh starih poslopij. — Zemljišča med Delavskim domom, Mestno elektrarno, mestna občina ne bo prodala, temveč uporabila za gradnjo kakšnega poslopja, posebno ko se bo v doglednem času povečalo in uredilo mestno gledališče. G. Stermecki Rudolf bo podrl staro poslopje; mestni svet je odobril izravnanje novega trgoveškega doma, ker občina ne bo izgubila na zemljišču, z izravnanjem pa se tudi ne bo kršila regulacija mesta Celja.

Za socialni odbor je poročal g. prof. Bitenc Mirko. Amaliji Krajnc, 83 letni vdovi, bo mestna občina dajala 500 din mesečne podpore. Socialni odbor se zahvaljuje Družabnemu klubu v Celju za 3200 din, ki jih je dal Pomožni akciji. Ker mestni fizikat nima nobenega mikroskopa in svetilke za ultra-vijolentno obsevanje, bo mestna občina kupila mikroskop in svetilko. Počitniški dom pod Tovstom bo kmalu otvoren. V kuratoriji Počitniškega doma so bili izvoljeni gg.: Teodor Lazarevič, rav. Cinkarne, ravnatelj Cilenske, mizarSKI mojster Golob, ravnatelj Jerič in Kralj, veletrgovci Stermecki, dr. Raišp, dr. Rebernik, upravitelj Šmigovc, Zdošek in dr. Skoberne.

G. Lečnik je poročal za obrtni in tržni odbor. V Celju se bodo določili 4 ometalni okoliši za dimnikarje. Cilenske Uršuli se dovoli pri strelišču za Zagradom zaradi lokalne potrebe otvoritev nove gostilne.

Referent turističnega odbora g. Roš je prečital predlog Olepševalnega društva o izvedbi 5 letke mesta Celja kot turističnega kraja. O tem je »Slovenec« že pisal. Mestni svet je predlog Olepševalnega društva sprejel. V programu 5 letke je marsikaj, kar je mestna občina že izvršila, odnosno kar izvršuje. Dostavljanje pošte v področju mesta Celja je okrnjeno, to pa zaradi nezadostnega poštnega osebja v Celju. Mestni svet se bo ponovno obrnil na pošto direkcijo, da se vsaj v področju mestne policije uvede dvakratna dostava dnevne pošte. G. Roš je nadalje poročal o uspešnem delu Olepševalnega društva, ki je pokazalo, da vzorno izvršuje dela svojega področja. Društvo je imelo 214.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Razen podpore mestne občine, ki je dala društvu 100.261 din, je društvo iz lastnih iniciativ dobilo ostalo visoko vsoto. Higienškemu zavodu v Ljubljani se podaljša za nakup Celjske koč končen termin do 15. maja.

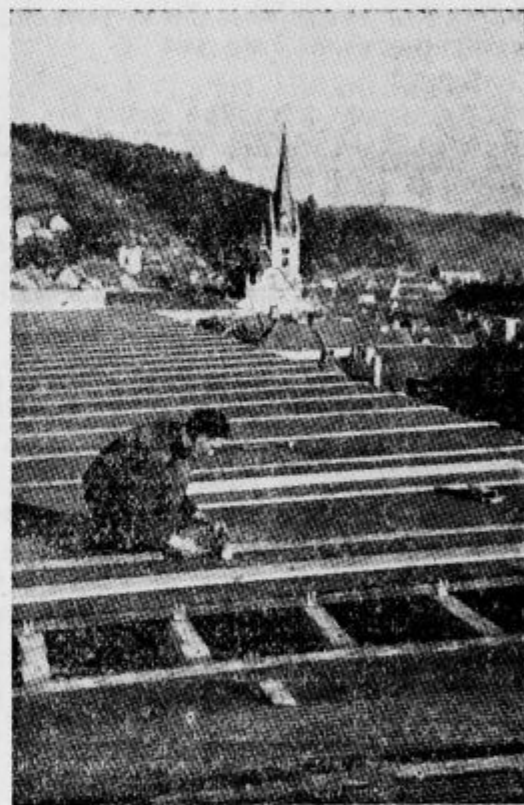
Poročilo gospodarskega odbora: Za pomladansko gramozenje cest in vzdrževalna dela se je odobril 108.000 din. Odbor za zračno obrambo mesta Celja se je obrnil na mestni svet, da bi občina nabavila Dregerjev aparat za ugotovitev plina, ki bi stal 9000 din. Mestna občina bo dala na razpolago prostore na dvorišču mestnega poglavarstva in v Gaberju v poslopju policijske stražnice, kjer se bodo shranili aparati ter

Malo Vima na mokri krpi -- vse se bo svetilo od čistote. Vim nikoli ne praska, ker razkrajja nesnago.

fonskih naročnikov od decembra dalje brez imenika. G. minister j tehtnost argumentov naših tiskarnarjev uvidel ter obljubil, da jih bo upošteval.

Pri tej priliki je poštni minister povedal, da je že podpisal naredbo, po kateri se bo vse telefonsko omrežje v Ljubljani položilo v kabel, tako da ne bo večnih motenj in prekinjenj, zlasti po zimi, ko je dozdaj sneg potrgal nezavarovano žičevje. V ta namen se bo izdalo 6 milijonov din.

dolgi 2,30 m, široki pa le 1 m, ker so valovi skrajšali širino pločevine. Posamezne kose valovite pločevine so nato sestavljali na stavbi v dolge kose. Sestavili so jih na ta način, da so jih zbili skupaj z dvojno vrsto gostih zakovic. Koliko dela je dalo zakovičenje bakrenih plošč, najlepše pove dejstvo, da so porabili za sestavljanje posameznih kosov nad 200.000 zakovic. Dolge kose po 1 m široke valovite bakrene pločevine so nato pritrdili na ogrodje ostrešja, tako da so šli grebeni in doline valov v smeri položnega padca strehe. Te po 1 m široke pasove, ki so imeli drug poleg drugega stične rege, pa so zvezali med seboj tako, da so rege prekrili z bakreno pločevino in jo zakovičili.

Sedaj je že skoraj vse ostrešje vseučiliške knjižnice pokrito z bakreno pločevino in bodo tudi zadnja kleparska dela končana že v tem mesecu. Kot posebnost naj omenimo, da je valovita pločevina omogočila, da strešnega ogrinja ni bilo treba prikriti z lesenim opazem, kar je sicer vedno potrebno. V nasprotnem primeru namreč ni mogoče hoditi po strehi iz ravne pločevine. Valovita streha pa je toliko trdnjša, da moremo hoditi po njej, pri čemer je naslonjena le na drogove ostrešja. Pogled po malec položni strehi, na kateri se lesketa v gostih črtah valovita bakrena pločevina, je res svojevrsten. Tako tudi zunanost strehe same ostaja v skladu z mogočno in bogato zunanostjo palače, ki od temeljev do strehe dokazuje, da je bila zgrajena ne samo za dom vseučiliški knjižnici, ampak tudi kot znak stavbarške umetnosti sedanjega časa poznim rodovom.

Docent dr. Ivan Matko

specialist za notranje bolezni
ordinira od 9 do 12 in od 2 do 7 ure
v Ljubljani, Gledališka ul. 4. (nasproti opere)
Rentgen Telefon 4751

Peovski nastop meščanskih šol

V podobnem pravcu, kot koncertni nastop ljubljanskih srednjih in učiteljskih šol, je izvenela tudi javna koncertna prireditev ljubljanskih meščanskih šol, ki se je vršila v frančiškanski dvorani. Nastopilo je devet šolskih zborov, in čeprav je na vseh teh pisanih izvedbah lebdela le poteza šolarskega dela, je bilo vendar položeno v podajanje toliko skrbnega dela, da je bil celoten uspeh vse pohvale vreden. Čutili je bilo, da so se vsi pevovodje resno trudili, dvigniti, ali vsaj približati petje otrok pravemu glasbenemu umetniškemu kriteriju in že to stremljenje je porok za dober glasben razvoj, ki naj bi ga bila čim več deležna mladina. Nekaj zborov (v ospredju viški) je v podajanju tu in tam že kar segalo do prave estetske ravni. — Iz vsega nastopa je izvenela želja, da bi se glasbena umetnost čim bolj razvijala med mladino in ji plemenitila danes sicer tako raztrgano in zakrknjeno duševno življenje.

Notar Marko Pushnik 80 letnik

Ko je v prirodi zakraljevala letos Vesna, je ob enem s cvetjem prinesla tudi novico, da praznuje jutri, 11. aprila, ob strani svoje blage gospe asoprote Antonije ter v krogu sorodnikov mladeniško čil, zdrav in vedro razpoložen gospod notar Marko Pushnik svojo osemdeseto obletnico rojstva. Kdor njega ne pozna, naj si ga ogleda pri delu, ki na svojem vrtiču vse sam ureja in napravlja, kjer med cvetjem in drevjem v mirnem zatišju pod Piramido v Mariboru preživlja jesen svojega delavnega življenja.

Izhaja iz ugledne narodne kmetske hiše, domačije Pushnikovih na Črešnjem pri Slovenski Bistrici. Luč sveta je jubilar zagledal v sosednjem Pretrežu, kjer so tedaj Pushnikovi imeli še eno domačijo. Kot najstarejšega sina izmed številnih otrok so ga dali starši solat kljub težkim trtjavam. Po gimnazijskih študijah v Mariboru je študiral pravo na univerzi v Gradcu. Nato se je povsem posvetil notarskemu poklicu. Bil je nekaj let notarski koncipient pri notarju Vovku v Ljubljani, nato pa je deloval 27 let kot javni notar v sončni Vipavi. Tam se je tudi poročil s sedanjo svojo ženo, ki mu je zvesto stala ob strani tudi v hudih trenutkih njegovega življenja. Bil ni priljubljen le v vipavskih krogih, ampak tudi okoliščini so ga dobro poznali in visoko cenili. Kot častnik se je udeležil tudi svetovne vojne. Po zedinjenju pa se je leta 1923 preselil v Maribor, kjer uživa zaslužni pokoj.

Gospod notar Pushnik je daleč poznan kot zavezen slovenski mož, ki je bil vedno pripravljen sodelovati in pomagati narodni stvari in to ne samo z modrim nasvetom, ampak tudi z radodarnim roko ter je bil kot tak poznan pri vseh vipavskih društvih.

Je zvest bravec našega lista, saj je nanj naročen že nad 40 let.

Temne dni v njegovem življenju je povzročilo njegovo možko načelno prepričanje, deloma pa tudi prebolele hude bolezni. Vse je s pomočjo svoje družice prešal in jutri bo dopolnil vsem svojem in prijateljem v veselje osemdeseto leto starosti.

Mnogotevilni prijatelji mu iskreno želimo, da mu naj Vsemožnosti tudi za naprej nakloni svojo milost ter mu dovoli še mnogo let življenja v zadovoljstvu, zdravju in miru preživeti v vili pod Piramido.

Iz vsega erca mu ključemo: Na mnoga leta!

Ljubljanske vesti

V Ljubljani, dne 10. aprila 1938.

Gledališče

Drama. Nedelja, 10. aprila: »Rdeče rože«. Izven. Znižane cene od 20 din navdol — Ponedeljek, 11. aprila: Zaprt. — Torek, 12. aprila: »Nočna služba«. Premiera. Premierski abonma. — Sreda, 13. aprila: »Gospodična Julija, Snubač«. Red. Sreda. Opera, Sreda, 13. aprila: »Jakobinec«. Red. Četrtek.

Prireditve in zabave

Salezijanski gojenci z Rakovnika ponove danes ob 5 v franciskanski dvorani lepo misijonsko igro s petjem »Z don Boskom soncu na protje«. Vstopnina od 2 do 10 din.

»Nova pot« je naslov novi igri s turističnega življenja, ki jo dr. V. V. V. v franciskanski dvorani dramski krožek z Rakovnika. Vstopnina od 2 do 10 din.

V banovinskem dekem vegaletu na Selu uprizorijo dr. V. V. V. v 5. dejanjih iz prvih časov krščanstva »Venancij«. Nastop malih dečkov napravi igro zelo privlačno in živahno. Vstopnice se dobe pri vratarju deškega vzgojišča. Pridržatel Ne bo vam žal.

Franciški škola prosveta M. O. v Ljubljani priredi na veliki torek, 12. t. m. ob 7 zvečer (po postni priditvi) v franciskanski dvorani »Jezusovo trpljenje v živih slikah«. Da ne bo navala pri večerni blaginji, prosimo p. n. občinstvo, da si preskrbi vstopnice v predprodaji v pisarni Pax et bonum po 6, 4, 3 in 2 din.

Staršem šolske mladine! Starši, danes ob 10.30 nastopijo naraščalniki Rdečega križa mnogih ljubljanskih šol v veliki filharmonični dvorani. Izvajani program bo prav zanimiv. Vstopnice dobite od 10 dalje pri blaginji ob vhodu v dvorano. Vstopnina je izredno nizka.

KINO KODELJEVO

Telefon 41-64

Predstave danes ob 15. uri (znižane cene), ob 17. in 20. uri ganljiva zgodba počitvalne ljubezni

K novim obalam

Največja pevka in igralka vseh časov Zarah Leander, ki poje po sladkih melodijah Benatzkega tri popularne šlagerje.

Za dodatek: vefilim iz nepristopnih predelov Afrike **Kraljica džungle.**

Predavanja

Prirodoslovno društvo zaključilo za leto 1937-1938 serijo svojih poljudno-znanstvenih predavanj s predavanjem g. prof. dr. Maksa Wrabra o »Botaniki ekskurziji v Karpatih in Podolju, ki bo v torek 12. aprila ob 18.15 v mineraloški predavalnici univerze.

Razširjenost in vpliv alkohola na slovensko mladino. O tem bo govoril g. V. Jagodič na predavanju Higijenskega zavoda 11. aprila ob 8 zvečer v franciskanski dvorani. Predavanje bo ponazorjeno s skioptičnimi slikami. Vstop prost.

Sestanki

Jugoslovanska kirurška društvo ima dne 12. aprila ob 18 strokovni sestanek v predavalnici bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani. Spored: dr. Alojzij Kramarič: Iz sodno-medicinske prakse; dr. Vladimir Guzelj: Dostop do gošče po prof. Schindlerju. — Vabljeni vsi zdravniki!

Smarskojorsko okrožje. Jutri, v ponedeljek, ob 20 seja v šentiviški šoli. Udeležba obvezna za odbornike in za sodniški zbor prihodnjih prosvetnih tekem. — Tajnik.

Kino

Zvočni kino Viš predvaja danes ob 4, 6, in 8 zvečer senzacionalni vefilim »Upor na ladji Bounty«. Za dodatek zvočni tekni.

Poznani SALVAT-čej soper žolčne kamne in bolezni žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku

lekarne pri Sv. Ivanu, Zagreb, Kaptol 17. Prospekte o zdravljenju pošljemo zastopnj.

Ogl. reg. 5. br. 2757

Lekarne

Nočna služba imajo lekarne: v nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78; v ponedeljek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska c. 4 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 81.

Poizvedovanja

Izgubljen rokopis. Včeraj okoli poldneva je bilo izgubljenih v Kotnikovi ulici okoli trideset listov drobno pisanega rokopisa. Pošten najditelj naj ga izvoli oddati v najbližnji policijski stražnici proti primerni nagradi.

Najdena je bila denarnica v kinu Sloga 22. p. m. Dobi se Slomškova ulica 1-II, desno.

Fantje vriskajo

Steherno kmečko dekle, ki da kaj nase, ima že sedaj na svojem vrtičku lepo zbirko zgodnjih spomladanskih cvetlic. Zelenja je po vrtovih in gozdovih dovolj in fantje, ki odhajajo sedaj k vojakom, imajo mnogo prilike, da si preskrbe šopek. Odkar namreč svet stoji in odkar so uvedeni nabori in odkar hodijo slovenski fantje k vojakom, še nikdar noben slovenski fant z dežele ni šel k vojakom brez »pušljenca«. Izjema so le mestni fantje, ki na vojašnico gledajo bolj z realističnim očesom, ne pa s tako romantično. Sedaj vidimo v Ljubljani gruč kmečkih fantov, ki korakajo po ulicah in skupinah, ritem njihovim korakom pa daje seveda harmonika. Fantje se delajo bolj vinjene, kakor so, zakaj v fantovskih žepih je bolj malo drobiša, toda vriskati in pogum kazati, to se vendar spodobiti, kdo bo jokal, če gre k vojakom!

Pa so le bili bridki prizori, ko so se naše kmečke mamice poslavljale od svojih sinov. Fantom je bilo sedaj tako hudo pri srcu, toda za jok je še čas in zato je fant zaviskal in v vrisku je utonila njegova žalost. Skrbno je spravil evetnjico, ki mu jo je mati izročila, naložil kovček na rame ter ponočno odkorakal v mesto.

Po gostilnah ni videti rekrutov. Odradbe so namreč stroge in gostilničarji se boje točiti fantom pijače, pa tudi fantje sami vedo, da bodo strogo kaznovani, če pridejo pijani v vojašnice. Če pa fantje na glas vriskajo, kdo bi jim zametil.

Ob priliki smrti dvorne dame go. Franje Tavčarjeve je polnirani minister dr. Anton Korosec poslal rodbini pokojne tole sožalno brzojavko: Ob bridki izgubi, ki Vas je zadela s smrtjo go. Franje Tavčarjeve, Vam izrekam moje iskreno sožalje in sočutje. Dr. Korosec.

Obhod Rdečega križa v Ljubljani vabi vse bolničarje in bolničarke, da se udeležijo pogreba dvorne dame go. Franje Tavčarjeve. Zbirališče pred kino Matice ob 18.30; obleka civilna z znakom.

Jugoslovansko-češki hgi v Ljubljani sta darovala glavni ravnatelj gosp. Hanuš Krofta 100 din namesto cvetja in v počastitev spomina blagopokojne dvorne dame gospe Franje dr. Tavčarjeve ter g. Stanislav Hlusička, ravnatelj Češke industrialne banke, podr. v Ljubljani 100 din namesto venca v počastitev umrlega g. Jaroslava Hainza, ravnatelja Češke industrialne banke v Pragi.

— Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krci, utripanjem srca in glavobolom je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno odvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Slovenski pasijon v stolnici. Danes bodo pri slovesni maši v stolnici peli bogoslovci v slovenskem jeziku trpljenje Gospodovo (Pasijon) po skladbi g. dr. Kimovca. Za darovanje bo pa pel zbor orglarske šole Gallusovo veličastno skladbo »V imenu Jezusovemu«.

Iz Aerokluba. Na očem zboru v mesecu februarju letošnjega leta izvoljeni oblastni odbor Aerokluba »Naša krila« v Ljubljani se je pokazal

Mariborske vesti

Poštni minister Cvrkič v Mariboru

Pretekli četrtek popoldne se je pripeljal v Maribor minister pošte g. Cvrkič. V hotelu »Orel« se je sestal z županom dr. Juranom, podžupanom Zebotom, okr. načelnikom dr. Šiško in Eiletem ter predstojnikom policije dr. Trajenjakom. Po zdravili so ga upravniki pošte I. Ortan, upravnik pošte II. Klemenčič in šef terenske sekcije Zmazek. Ob 5 se je minister v spremstvu odpravil čez Slovo gorice k Mariji Snežni in v Zg. Cmurak, od tam pa v St. Ili in nazaj v Maribor. G. minister in njegova soproga ter soproga ministra Cvetkoviča se niso mogli načuditi lepoti Slov. gorice, ki se prav te dni odevajo v cvetje in zelenje. Izrazili so tudi svoje začudenje, da še važne obsejne točke, kakor sta Marija Snežna in G. Cmurak, nimajo telefonske zveze. Načrt za telefonsko zvezo v te kraje je g. minister takoj ustno odobril.

V Mariboru si je g. minister ogledal najprej kolodvorsko pošto, kjer mu je upravnik g. Klemenčič razkazal vse prostore in mu predložil, kako nujna je potreba, da se zgradi novo poslopje za kolodvorsko pošto, in sicer bi bil najugodnejši prostor parcela na južni strani Olavnega kolodvora (sedaj vrt). Na glavni pošti so ministri pričakovali uradniki z upravnikom Ortanom na čelu. Ogledal si je vse uradne prostore, nagoovoril prijazno vsakega uradnika in vpraševal, če ima kdo kako željo in pritožbo. V upravnikovi pisarni je sprejel deputacijo poštarnih uradnikov in uslužbencev, kateri so mu predložili svoje želje in pritožbe. Minister je vsakemu uradniku in uslužbencu prijazno podal roko ter obljubil, da bo skrbel, da Maribor glede njegove posebne važnosti ne bo zapostavljen. Posebne želje Maribora in okolice glede pošte je tolmčil g. ministru podžupan Zebot.

Po predstavnikih pošte in mestne organizacije JRJ so bile g. ministru predložene sledeče glavne zahteve in želje:

1. Radio-oddajna postaja Maribor, ker se Ljubljana zelo slabo sliši in je Maribor zaradi tega navezan skoro na same tuje postaje.
2. Zgradbi velikega pomanjkanja uradništva in uslužbencev na obeh poštah naj se na novo nastavi vsaj 12 uradnikov in 18 uslužbencev.
3. Prevoz pošte naj se motorizira.
4. Ustanovi se naj nova pošto-ambulančna zveza Maribor-Cankovec-Koprivnica-Osljak.
5. Telefonski kabel se naj toliko ojači, da bo mogoče zadostiti prošnjam za nove telefone v Mariboru in okolici (nad 200 prosilcev).
6. Ustanovijo se naj nove telefonske linije Maribor-Zagreb in Celje-Zagreb čez Rogaško Slatino.
7. V Celju se naj ustanovi nova telefonska avtomatska centrala, a mariborska se naj ojači.
8. Zgradi se naj nova telefonska zveza Maribor-Sv. Jakob-Sv. Jurij-Marija Snežna: G. Cmurak, ali pa ista linija čez Sv. Lenart.

Zvečer se je v hotelu »Orel« g. minister sestal s svojimi političnimi prijatelji. Župan dr. Jurvan je izrekel g. ministru dobrodoščilo, na katero je g. minister odgovoril z obljubo, da bo skušal ugoditi upravičenim željam Maribora. Gosp. minister se je izrazil, da je prijetno iznenaden nad lepoto in urejenostjo naših omejenih krajev. Ponoči se je g. minister s svojim spremstvom odpravil v Topoljšico, odkoder je odpotoval v soboto v Belgrad.

Že v 3 dneh bo prvo žrebanje novega kola drž. razredne loterije

Ako še nimate srečke, se obrnite nemudoma in »upljivo do naše h-še sreče in pooblaščenega glavnega ko-ektura drž. razredne loterije bančne poslovalnice

Beziak v Mariboru, Gosposka ul. 25 (telefon št. 20-97)

Cela srečka stane Din 200 —, polovica Din 100 — in četrtina Din 50 —.

m Cerkevni obredi na veliki teden v mariborski stolnici. Na veliko sredo, četrtek in petek se pojejo ob 15 žalne jutranjice. Na veliki četrtek bo ob 5.30 pri oltarju sv. Križa tiha sveta maša in obhajilo vernikov. Sv. opravilo se začne ob 7 in sicer je najprej slovesna škofovska sv. maša, med katero je blagoslovljen sv. oltar, skupno sv. obhajilo duhovnikov in vernikov pri glavnem oltarju, prenešenje Najsvetejšega k oltarju sv. Križa in ob sklepu umivanje nog. Ob 18 so litanijske trpljenja Jezusovega pri oltarju sv. Križa. Na veliki petek bo začel sv. opravil ob 8 branje trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa po sv. evangelistu Janezu, ob 8.30 počeščenje sv. Križa in prenešenje Najsvetejšega

v svoji sestavi dela nezmožnega, ker so med odborniki obstajala v bistvu različna gledanja na delovanje v klubu. Da se položaj razčisti, je večina odbornikov a predsednikom dr. Orlom na čelu oddala funkcije v odboru. S tem je članstvu dana možnost, da si izvoli na novo tak upravni odbor, ki bo homogen in sposoben za pozitivno delo. V ponedeljek 11. t. m. bo ob 20 v veliki dvorani Kazine občni zbor ljubljanskega krajevnega odbora Aerokluba, da izvoli delegate za izredni občni zbor oblastnega odbora, ki je sklican za naslednji dan in na katerem bo na dnevnem redu kot edina točka volitev novega odbora. Člani so vabljani, da se krajevnega občnega zbora v ponedeljek v čim večjem številu udeležijo in s tem pokažejo zanimanje za razvoj tega važnega rodoljubnega društva.

Parna kopel Okrožnega urada za savarovanje delavcev v Ljubljani je odprta za moške vsak torek in soboto popoldne od 14—18, za ženske pa kot doslej, to je vsako drugo sredo popoldne.

Prepričajte se takoj, da šunka, salame in narezki Klefisch po finem okusu in sočnosti nimajo tekmovalca. Za poskušanje imate najboljšo priliko v delikatesni trgovini V. A. Janež na Aleksandrovi cesti pri operi tel. 34-55, kjer so vedno sveže zaloge te odlične šunkke poleg najboljših izbire drugih dobrih prikusov in pijač. Pri prvi poskušnji da Klefischevi šunki vsak prednost in se potem z njo oskrbuje za nedeljo in delavnik, za dom in za izlet. Najbolj zaželeno pa so Klefischeve šunkke in salame za veliko noč. Rezervirajte si čimprej!

Ob smrti gospe Kriste Keše, matere tukajšnje učiteljice gospe Lukičeve, je učiteljski zbor III. državne meš. ljudske šole v Ljubljani namesto venca zbral 200 din za podporo tukajšnjih ubožnih šolarjev.

Obleke kemično čisti, parno lika šimene. Kolodvorska ul. 8.

Danes vsi kegljaši na nagradno kegljanje za krasne dobitke, ki bo na kegljišču gostilne Usenik Borštnikov trg 2.

Havliček-Brata, elektropodjetje, Stari trg št. 24, telefon 23-96, se priporoča.

Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

v božji grob. Ob 18 sv. križev pot in litanijske trpljenja Gospodovega pri božjem grobu, nakar se poje slovenski pasijon. Ob 19 bo sklepna postna pridiga. Na veliko soboto se začne sveto opravilo ob 7.30 z blagoslovom ognja pred cerkvijo, nato sledi slovesen blagoslov velikonočne sveče in krsne vode. Ti obredi se bodo zaključili z litanijami vseh svetnikov, nakar sledi okoli 9 slovesna sv. maša, pri kateri se ob glorijski zopet oglasijo zvonovi. Ob 18 bodo najprej slovesne velikonočne jutranjice in okrog 18.30 vstajenje s procesijo okoli cerkve in zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo«.

Vedno najnovejše blago in konfekcijo

Vam nudi po ugodnih cenah

FRANC CVERLIN

krojaštvo in konfekcija, Maribor, Gosposka 82

m Za »Pasijon«, katerega uprizori Ljudski oder, vlada veliko zanimanje. Za predstave je Ljudski oder nabavil krasne orientalske kostume in tudi scenografijo na nekaj svojvrstnega. Skupna vaja za vse sodelujoče bo danes popoldne ob 8. m Namesto venca na grob pok. g. Štefana Jelena iz St. Pavla pri Prebolu je g. Alojzij Mihelič, župan v Celju, daroval 200 din Glasbeni Matici mariborskih bogoslovcev. Za velikodušen dar se mu odbor iskreno zahvaljuje.

Modna trgovina in ženska konfekcija

»GRETA« v Mariboru, Grajski trg 1 prinaša vedno najnovejše!

m Nagradni osnutki plakatov za VII. mariborski teden. V smislu sklepa razsodišča je bila priznana I. nagrada osnutku pod geslom »3-5-7«, delo g. J. Klasnika iz Slov. Bistrice, II. nagrada v znesku 1000 din g. M. Vahtraju iz Zagreba; III. nagrada v znesku 500 din grafiku Trpinu iz Ljubljane in IV. nagrada graf. risarju g. Rudolfu Gorjupu iz Maribora. Plakati so do danes opoldne občinstvu na ogled v dvoriščni dvorani hotela »Zamorac«.

m Fantovski odsek II ima jutri, ponedeljek, zvečer ob 8 v običajnih prostorih svoj redni sešatek. Na sporedu je skioptično predavanje o sodobni Ameriki. Vsi in točno!

Za Veliko noč priporoča vsake vrste špe- cerij-ko blago po najnižjih cenah znana trgovina Weiss Josip, Maribor, Aleksandrova c. 29

Ima v zalogi tudi raznovrstna semena

m Prosvetno društvo v Krčevini priredi danes popoldne ob 15 v Domu materske proslave. Na sporedu so deklaracije, petje, mladinski nastopi in pravljica igra »Snežuljičec« ter drugi prizori. m Zdravi volitev delegatov v Nabavljalno zadružno dr. uslužb. bo sestanek I. volivne ednice (II in IV. okraj) v ponedeljek, 11. t. m., pri Gambrianusu. Dostop imajo samo združniki te volivne ednice. Volivni odbor združenih stanovskih organizacij.

Otroški vozički

vseh vrst, novi modeli, železno pohištvo narejenije pri

»Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6

m V Ljudski univerzi predava v ponedeljek, 11. t. m., dr. P. Teklić o temi: Prešeren in Kranjčič. To je zadnje predavanje pred veliko nočjo.

m Revna s 5 nepreskrbljenimi otroci prosi blaga srca pomoči za praznike. Darove sprejema in da naslov uprava »Slovenec«, Koroska c. 1.

m Obsojen zdravnik. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila razprava proti 38-letnemu zdravniku dr. Zdenku Matjašiču, ki se je zagovarjal zaradi odprave plodu v dveh primerih ter je bil obsojen na 4 mesece strogega zaporu, na 1500 din povprečnine, pogojno za dve leti. Baje se državni pravdnik s sodbo ni zadovoljil in je prijavil priziv zaradi preizkusa odmerjene kazni.

m Iz hiralnice pobegnul. Iz banovinske hiralnice v Ptuj je pred dnevi pobegnul 65-letni slabomni Matija Kosi, doma iz Studencev pri Mariboru. Kosi je srednje velikosti, ovalnega obraza, na desni roki mu manjka palec in vsi štirje prsti do polovice. Kdor bi o njem kaj vedel ali slišal, naj o tem obvesti mariborsko policijo.

Gledališče

Nedelja, 10. aprila ob 15: »Dva ducata rdečih rož«. Ob 20: »Pri treh mladenkah«. Gostovanje Mirka Jelačina. Znižane cene. Zadnjič.

„Kako silno mnogo porabite na mesec mila — in perilo je kar nekam sivkasto!“. „Gospa, dajte mi dovoljenje, da smem kupovati dobro milo — terpentinsvo milo Zlatorog, pa bodo izdatki manjši in perilo bo lepše. To milo je vsaki umazaniji kos, varuje perilo in ga napravi mehko voljnega in snežno čistega.“

TERPENTINOVO MILO
Zlatorog

Celje

e Poštni minister v Celju. V petek zvečer so je oglašil v Celju poštni minister g. dr. Vojko Cvrkič. G. minister si je z g. županom Alojzijem Miheličem in upravnikom pošte g. Savelljem ogledal poštne prostore, predvsem pa telefonsko centralo. Ob tej priliki so pri g. ministru zopet intervenirali zaradi nezadostnega števila poštne osebe za nujne potrebe nove avtomatizirane centrale v Celju. Kakor pri intervencijah v Belgradu, tako je tudi v petek g. minister obljubil, ko bo vlada nudila ministarstvu potreben kredit za telefonske centrale v državi, kakor v Skoplju, Sarajevu, da pride na vrsto tudi Celje.

Gepa slika dragocen spomin!

Foto KVAS — Celje, Dečkov trg 3

e Ispliti na pooblaščenega inženirja iz strojne stroke je opravil v Belgradu g. inž. Mikuš Vladimir iz Celja. Čestitamo!

e Centrala Šlemškove družbe v Ljubljani priredi svoje običajne velikonočne zborovanje v Celju na velikonočni torek, 19. aprila s pričetkom ob 11 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Na dnevnem redu je predavanje o Don Bosku in predavanje »Ob dvajsetletnici našega šolstva v Jugoslaviji«, o katerem bo predaval bivši prosvetni šef dr. Franc Kotnik.

e Mestne poglavarstvo opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. aprila 1938 zapadli v plačilo: 5% najemniški vinar in 2% kanalska naklada za proračunsko razdobje od 1. 4. do 30. 6. 1938, vodarina in števina za proračunsko razdobje od 31. 12. do 31. 3. t. l., 1. obrok davšine na vozila. Stranke se pozivajo, da zapadle obroke plačajo pri mestni blaginji zanesljivo do 10. maja. Po preteku tega roka se bodo računalne zaknile 6% zamudne obresti. Plačila, ki bodo zapadla po preteku 6 tednov od dneva dospelosti, se bodo izterjala izvršnim potom.

KINO METROPOL CELJE

Danes premiera najnovejšega filma

MONIKA (Maria Andersgast in S. Petrovič)

Obe matineji odpadeta.

e Pevski koncert gimnazije in meštanske šole bo danes ob pol petih popoldne v mestnem gledališču. Nastopi 400 mladih pevk in pevcev. Vsi vabljeni!

e S strehe je padel. V Novakah pri Novi Cerkvi je pri prekrivanju strehe izpodrsnila deska, na kateri je klečal, 27-letnemu posestniku Rudolfu Jakobu, da je padel s strehe in treščil na tla. Pri padcu je udaril z vso silo po šipi v oknu, da si je močno razrezal roko. Dobil je tudi hude poškodbe po vsem telesu.

Novo mesto

Odbor društva Združenih bivših učenec šmihelskega zavoda za zgradbo dolenjske sirotišnice je namesto venca na grob pok. g. Josipa Bergmanna, soproga društvene predsednice, zbral in poklonil sirotišni blaginji znesek 200 din. — Za sirotišnico je društvo igralo v četrtke zvečer z velikim moralnim in materialnim uspehom igro »Pod gorsko palico«. Društvo in igralcem čestitamo in želimo še mnogo sličnih prireditev.

Ordinarij moške bolnice in banovinski

zdravnik dr. Polenšek Marian

je odšel na študijsko potovanje in ne ordinira do 7. maja 1938.

Trbovlje

Pasji davek pobira občina, in sicer od luksuznega psa 50 din, od lovskega 30 din, od mesarskega 20 din in od čuvajev 10 din poleg stroškov za pasje znamke. Davek je plačati za pse, ki so nad 3 mesece v občini, in sicer do 15. aprila.

Pozno spoznanje. Potujoča protiplinska razstava se je zadnje dni ustavila na Zid. mostu in v Laškem za naš okraj. Tudi v Trbovlje je prišlo navodilo, da naj si vsi gredo ogledat to pomenljivo in poučno razstavo. Precej jih je šlo. Sedaj pa je prišlo sporočilo, da pride razstava tudi v Trbovlje. Ne vemo, kje je krivda, da so se šele sedaj spomnili na nas, čeprav ima Trbovlje dvakrat več prebivalstva ko oba ona kraja skupaj. Malo pozno je prišlo to spoznanje in škoda denarja za vožnjo na Zid. most.

Vincenčijeva konferenca ima svoj občni zbor danes popoldne v župnišču.

Budimpeštanski evharistični kongres v številkah

Kmalu se bo v Budimpešti zbral 34. svetovni evharistični kongres, ki o njem razglasa tele številke. Morda ne bo odveč, če tudi mi nekaj teh številke ponatisnemo:

Doslej je pripravljali odbor prodal 840.000 kongresnih znakov. V 19 jezikih so tiskani propagandni plakati, ki so jih razposlali nad en milijon po vsem svetu. Poleg teh plakatov so razposlali po svetu en milijon umetniških razglednic o evharističnem kongresu ter 3 milijone propagandnih knjižic. Razposiljalni oddelki pripravljalega odbora vsak dan razpošlje do 7000 poštnih pošilk.

Ta pripravljala propaganda ima zaslug, da je že sedaj več skupin iz Avstralije, Filipinov in Čile na potu v Evropo na evharistični kongres. Celo iz daljnih Turčije pride na kongres 144 udeležencev. Španskih katoličanov sicer ne bo veliko, ker tamkaj, žal, divja še vojna, pa bo kljub temu prišlo na kongres nekaj odposlancev španskih katoličanov, ki jih bo vodil general Moscardo, znani branilec Alcazarja. Mnogo pa je napovedanih udeležencev s Holandskega, ki bodo vsi šli k skupnemu svetemu obhajilu obenem s tistimi Madžari, ki so med vojno bili deležni holandskega gostoljubja.

Težko delo ima tehnični odbor, ki Trg junakov sredi Budimpešte pripravlja za zborovanje in skupno službo božjo. Na tem trgu postavljajo oltar, ki bo 32 metrov visok. Zgolj gradbeni stroški, brez stroškov za okrasitev oltarja in zborovališča, veljajo 100.000 pengov ali blizu enega milijona dinarjev.

Doslej je prišlo svojo udeležbo 20 kardinalov ter 250 nadškofov in škofov. Veak kardinal bo ob kongresnem oltarju imel pripravljen svoj častni sedež, medtem ko bodo nadškofove in škofje imeli častno tribuno s 500 sedeži. Vseh duhovnikov je prišlo 8500, od katerih jih bo kakih 2000 iz Madžarske same. Da bodo vsi ti duhovniki mogli maševati, bodo priredili male oltarje in preskrbeli tudi mašna oblačila.

Obeh skupnih svetih obhajil se bo udeležilo kakih 600.000 udeležencev, 600 duhovnikov bo hkrati obhajalo to množico. Vsakega obhajajočega duhovnika bosta spremljala po dva strežnika. Za ta namen so morali nalašč naročiti in kupiti dovolj kelihov in ciborijev, ki jih bodo po kongresu porazdelili ubožnim cerkvam.

Veak narod, ki se bo udeleževal kongresa, bo dobil na razpolago svojo cerkev, kjer bodo ljudje v svojem jeziku poslušali pridige in se spovedovali. V ta namen je pripravljenih 35 budimpeštanskih cerkva. Poleg vsega tega pa bo na Trg junakov pripravljenih 100 začasnih spovednic, kjer se bodo udeleženci lahko kar pod milim nebom spovedovali.

Francoska obmejna straža na Pirenejskih opazuje ceste, ki iz Španije vodijo na Francosko, kje se bo prikajal kak begunec iz Španije, da francoskim oblastem ne bo ušel. Bežeče vojake pošiljajo nazaj na Špansko, druge pa pošiljajo naprej v taborišča.

Takoj nato, ko bo papež brezlično nagovoril kongres, bodo spustili v zrak 200 belih golobčkov, medtem ko bodo iz dveh stolpov po zvočnikih razglasili papeževo besedo v 14 jezikih. Istočasno pa bo papežev govor prenašalo 16 velikih radijskih oddajnih postaj po vseh delih sveta. Mestna uprava budimpeštanska bo dala po vseh delih mesta napraviti stotine zvočnikov, kar jo je veljalo 170.000 pengov.

Nepopisen pa bo prizor, ko se bo po Donavi začela premikati po ladjah procesija presvetega Rešnjega Telesa. Ob obeh straneh Donave pa bo na bregovih gledalo silni prizor nad milijon ljudi. Med večerno procesijo pa bo nad njo krožilo 20 razsvetljenih letal, ki bodo letela v obliki apostolskega dvojnega križa.

Ostanki ruskih bogomilov na Letonskem

V vzhodnem delu letonske dežele, ki je nekdanj spadal pod Rusijo, je pa sedaj samostojna država, prebiva čudno ljudstvo. To so Rusi, ki pa so staroverske vere. Njihovi predniki so nekdanj pred več stoletji pribežali iz Rusije v te kraje in tukaj ostali.

Ti ruski staroverci pa so do današnjega dne ohranili šege in navade davnih prednikov. Da so se ti ruski staroverci med ljudmi tujega jezika mogli tako ohraniti, se je moglo zgoditi le zato, ker so docela sami zase živeli ter se za okolico niso prav nič brigali. Ruski staroverci se že na zunaj močno ločijo od Letoncev. Moški nosijo dolge brade, ki jim valove do pasu. Na nogah imajo visoke škornje, ki so tako čisti, da se leskečejo v solnce. Vsak možak pa ima za pokrivalo tisto znano rusko čepico s ščitnikom, kakršnih Letonci ne poznajo. Žene in dekleta pa so oblečene v pisane obleke, ki so zlasti o praznikih tako pisane kakor prihi o velikih noči.

Ti staroverci so še do današnjega dne ostali pravi Rusi, v kolikor ni njihovega značaja spremenila njihova kriva vera. Ti ljudje so po svoji naravi še vedno silo preprosti in dobrodušni. Do tujca so pristranski gostoljubni, kakor so bili že njebovi davni predniki v širni Rusiji. Vendar utegnejo postati silo nevarni, kadar nalete na sovražnika. Takrat postanejo nepopisno kruti in maščevalni. Čeprav pa je ta staroverec tako gostoljuben, vendar nikdar ne bo dal gostu piti in jesti iz tiste posode, iz katere on je in pije. Njihovi staroverski predpisi, ki se jih strogo drže, so taki, da mora vsak staroverec posodo, iz katere je pil ali jedel kak drugoverec, takoj ali uničiti ali pa vsaj takoj umiti, da se še pravoverni »staroverec« ob njej ne omadežuje.

Letonci pa te staroverce čislajo kot dobre rokodelce, zlasti so imenitni njihovi tesarji. V Rigi vidi človek na vseh novih stavbah delati tesarje z značilno rusko zunanostjo. To so ruski staroverci iz Letonske. So prav tako dobri zidarji.

Največja strast ruskega staroverca pa je konj. Kakor hitro si staroverski Rus zasluži toliko denarja, si takoj kupi dirkalnega konja, s katerim se potem pozimi prevaža od vasi do vasi v svojih saneh. Vsak ga mora občudovati. Po tej svoji strasti za lepe konje in po svojem dobrem poznavanju konj so ti ruski staroverci mnogo pripo-

gli, da se je v vzhodni Letoniji konjereja tako lepo razvila in da imajo tam splošno tako lepe konje. Tamkaj pozimi prirejajo velike konjske dirke po zmrzlem jezeru, ki jih hodi gledat na tisoče ljudi, mnogo več kakor pa imajo take dirke gledalcev v glavnem mestu.

Ti ruski staroverci na Letonskem so ohranili, kakor rečeno, še mnogo starodavnih šeg in navad. Tako se na primer ženijo še vedno tako, da vsak ženin svojo nevesto ukrade in odvede. Cerkevne poroke, dasi so kristjani, ne poznajo v krščanskem smislu. Tudi nimajo nobenih svojih cerkva. Po deželi imajo svoje molitnice, v katerih opravljajo svoje obrede. Opravljajo jih »pope«, ki ga pa sami izvolijo izmed sebe. Ta »pope« potem krščeje in zapisuje v matrike novorojenčke, zapisuje zakonske zveze med ženinom in odvedeno nevesto ter zapisuje tudi, kdo je umrl ter bil pokopan.

Ti staroverci so nekaki bogomili, ki so v naših krajih pred prihodom Turkov bili posebno razširjeni po Bosni in Hercegovini. Ker so bili nekaki revolucionarji tistega časa, so jih pregnale vse vlade. Tako so tudi ruske bogomile pregnali carji, da so morali bežati na Letonsko, kjer so se do dandanes ohranili.

Zgodba potopljenih draguljev

Iz Benetk poročajo čudno zgodbo o draguljih, ki so bili izgubljeni in zopet najdeni.

Meseca avgusta lanskega leta je bila v Benetkah na čast italijanskemu prestolonasledniku velika slavnost. Bila je v palači ob Glavnem kanalu. Te slavnosti se je udeležil tudi italijanski knez Pignatelli s svojo ženo, ki je bogata Amerikanka ter se je pred poroko pisala Henrijeta Hartford. Ko je knežinja z balkona svoje palače gledala slavnostno razsvetljeni Canal Grande in pridelitve na njem, se je zgodilo, da ji je padel v vodo dragocen obesek, ki je bil poln smaragdov in briljantov. Vsi ti dragulji so bili cenjeni na 20 milijonov lir, kar je v našem denarju kakih 50 milijonov dinarjev. Samo en smaragd je bil cenjen na 600.000 lir.

Razume se, da niso varčevali, ko so veleli poiskati potopljene dragulje. Celo potapljalci so

Anglija je uvedla motorizirano cestno policijo. Taka zadeva je za voznike vseh vrst nerodna, sicer pa hudo zdrava.

Grofove „tablete zoper glavobol“

V Hälsingborgu na Švedskem je pred nekaj časa umrl grof Alfonz Andrej pl. Loewenstern, star 68 let. Mož, ki je bil vse življenje velik čudak, se je rodil v Hasenvathu v Kurlandiji, se leta 1903 preselil na Švedsko, kjer je leta 1907 postal švedski državljani. Medtem pa je postal tudi državljani kneževine Liechtenstein, ko si je kupil grofovske naslov te kneževine. Ker pa sedaj, ko je umrl, ni za njim nobenih dedičev, se za njegovo dediščino potegujeta kar dve državi, saj je bil v dveh državljanih. Njegova dediščina bi utegnila znašati kakih 5 milijonov dinarjev v našem denarju. To premoženje pa je kaj čudno naloženo. Vse njegovo premoženje je namreč čisto

zlato, švedski in angleški bankovci ter precej draguljev.

Vse to pa je naložil v 9 najrazličnejših bankah Evrope. V raznih bankah si je čudak najel tako imenovane safe, kamor je potem skrival svoje zlato zaklade. Ko so po njegovi smrti odprli več teh bančnih predalov, so našli v njih več zavojčkov, ki je v vsakem bilo po 10.000 švedskih kron, kar je v našem denarju nekako 100.000 din. Vsak izmed teh zavojčkov pa je imel napise. En zavojček je n. pr. imel tale napise, ki ga je rajni sam napisal: »Tablete zoper glavobol«, drugi je imel napis: »Cetrletno zavarovanje«, na tretjih so bili zopet čudni križci ali kaka drugačna znamenja. Zlato so po večini skandinavski zlatniki. V zavojku, ki je bilo na njem zapisano: »Družba zvezd«, so našli dragocene ženske ure, zlato tobačnice in druge dragotine.

Med listinami so našli poseben snopič listin, ki je bilo na njih napisano »Imenovanje za pravega tajnega finančnega komisarja«, v drugi kuverti so bile listine drugačne vsebine, na kuverti pa napis: »Dokazilo, da imam kneza Liechtensteina grofovske stane«. Vsekakor je ta možak bil čudak posebne vrste. Švedski krogi so mnenja, da se je mož nalašč tako čudaka obnašal, ker je bilo to v zvezi z njegovim političnim delovanjem. V resnici, pa vele drugi, je bil res čudak, ki je hrepenel po velikih naslovih ter se je vedno bal za svoj denar.

Št. 101.

Rebeka na preži

V svojo oddaljeno čumnato je Ivanhoe elišal bojni brum ter se je nemirno premetaval po svojem ležišču. Daljni hrup ga je vedno znova vznemirjal.

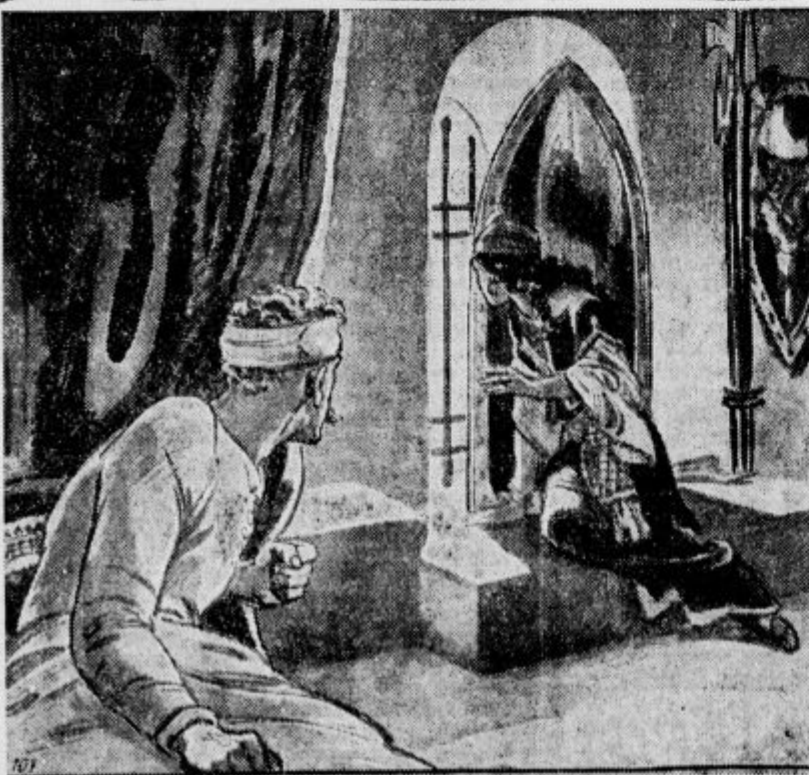
»Ko bi bil vsaj toliko pri močeh, da bi se mogel splaziti k oknu, da bi od tam opazoval, kaj se zunaj dogaja,« je tožil.

»To bi vaše zdravilje ne le zavlačevalo,« ga je mirila Rebeka. »Pač pa sama rada grem k oknu ter vam bom priporočala, kolikor bom vedela in znala, kar bom zunaj videla.«

»Če res greš, vzemi s seboj vsaj tale ščit, ki visi zgoraj na steni. Vedi namreč, da bo kaj kmalu vsaka odprtina v zidu dober cilj strelcem.«

Ker je bila čumnata na vogalu glavnega gradu, je deklica lahko opazovala vse, kar se je dogajalo pred gradom in zadaj na zunanji utrdbi. Zunanja utrdba, ki je skozi njo Cedric odšel iz gradu, je bila narejena za varstvo zadnjih grajskih vrat. Vanjo so se

morali napadalcem najprej zagnati. Od drugih utrdb je bila ločena po globokem jarku. Če pa je enkrat sovražnik zavzel to utrdbo, mu ni bilo več težko, razdejati mostič ter tako obleganec vzeti vaako možnost izpada. Vse to je Rebeka pripovedovala pozorno povprašujočemu vitezu.

Korčula Hotel Pension BON REPOS

vođeča hiša, ponovno renovirana, lastna plaža, prijetno bivanje. — Prospekti!

Kaznjenec, ki je imel srečo

V Perziji imajo tudi neke vrste državno loterijo. In se je zgodilo, da je glavni dobitnik zadel neki kaznjenec, ki sedi v ječi, obsojen na dosmrtno ječo. Mož se je v svojem prostem času, ki ga je bil deležen v kaznilnici, ukvarjal tudi s spekulacijami in loterijami. In sedaj je zadel glavni dobitnik. Ker ta glavni dobitnik pomeni velikansko premoženje, ki ga kaznjenec ne more sam upravljati, je bil za oskrbnika tega kaznišnicevega premoženja imenovan ravnatelj kaznilnice.

Ali podmornica ali avtomobil? Avtomobil je, in sicer dirkalni avto, kakršnega si je dal delati angleški dirkalec John Cobb, ki bo z njim letošnjega avgusta dirkal v ameriški zvezni državi Utah. — V avtomobilu sedi dirkalec ob odprti zaklopnici

Banovinski proračun 1938-39

S 1. aprilom 1938 je stopil v veljavo novi banovinski proračun, o katerem je bil novi pravilnik objavljen že 1. aprila, torej pravočasno. Sedaj pa objavlja Službeni list tudi računski del proračuna, iz katerega posnemamo v primeri s prvotnim predlogom banke uprave in prejšnjim proračunom tele podatke:

Skupna vsota proračuna 177.395.000 din (za 1937-1938 149.900.000 din). Od tega znašajo redni izdatki 174.335.000 (147.450.000) din, izredni pa 3.060 (2.450) milij. din. Po posameznih oddelkih znaša proračun: občni 6.8 (6.3), upravni 1.26 (1.2), kmetijski 16.55 (15.05), prosvetni 26.2 (24.76), tehnični 37.95 (40.6), soc. politika in zdravje 49.16 (44.3), finančni 19.7 (14.14), trgovina, obrt in industrija 2.8 (2.46), Kranjske deželne elektrarne 16.0 (—) in rezervni kredit 1.0 (1.1) milij. din. Iz tega je razvidno, da so sedaj Kranjske deželne elektrarne kot banovinsko podjetje pritegnjene v proračun banovine in da je temu pripisovati največji del povečanja: 16 milij. din.

Med večjimi izpremembami v primeri s prvotnim predlogom je ugotoviti povečanje postavke za podporo za prosvetne domove od 100.000 na 300.000 din. Povišana je postavka podpor za obrtne in gospodarske razstave od 30.000 na 50.000 din.

Proračun izdatkov Kranjskih deželnih elektrarn znaša 16 milij., od tega odpade na osebne prejemke 3.6 milij., pisarniške itd. stroške 1.6 milij., na vzdrževanje naprav 4.25 milij., za nakup toka in 6.55 milij. za anuitete in investicije.

Večje so izpremembe pri dohodkih, kjer je znižana prvotno proračunana vsota za trošarine na

benčin od 3.0 na 2.8, povišana pa proračunska stopnja za električno energijo od 1.8 na 2.3 milij. ter pnevmatiko od 1.8 na 2.5 milij. din, tako so v primeri s prvotnim predlogom banke uprave zvišani proračunski dohodki od trošarin od 36 na 39 milij. din. Med taksemi je znižana proračunska vsota za donos takse na lovišča od 0.6 na 0.5 milij., donos 2% takse na prenos nepremičnin od 8.5 na 10, znižan pa proračunani donos takse na dediščine od 0.6 na 0.45 milij., nasprotno pa zopet povišan donos izkupička za banovinske kolke od 3.65 na 4.2 milij., tako da je skupni donos povišan od 16.05 na 17.85 milij. din.

Izpada je iz sedanjega proračuna banovinska taksa za prevoz blaga s motornimi vozili, katere donos je bil proračunan na 0.4 milij. din.

Povišalo je finančno ministristvo v svrhu vravnoteženja proračuna poglavje: terjatve iz prejšnjih let od 0.55 na 3.45 milij. din. Tu znašajo terjatve na banovinskih davcih 0.55 milij. din v smislu prvotnega predloga. Nova pa je postavka 2.9 milij. din kot obveznost države po čl. 7 in 8 zakona o bolnišnicah, tako da sta sedaj v proračunu dve tozadevni postavki v skupnem znesku 1.4 in 2.9 milij., torej 4.3 milij. din. V letu 1937-1938 je bil tozadevno proračunani znesek 8 milij. din, katerega naj bi banovina dobila od države za obveznosti po čl. 7 in 8 zakona o bolnišnicah.

Med proračunskimi dohodki izkazujejo Kranjske deželne elektrarne dohodkov 16 milij. din, od tega 15.75 milij. din od prodaje toka in števlin, 0.25 milij. din pa od zaslužka za izvrševanje instalacij in razni drugi dohodki.

stopi dosega vsakokrat lepe uspehe in kaže na tem področju glasbe svoje velike zmoglosti. Čutili je bilo mnogo precizne izpolnenosti v potankostih, dasi smo mestoma pogrešali popolnejšo homogenost in enotnejšo podrejenost dirigentovi taktiki, kar je pa sprito danih razmer razumljivo.

S Foersterjevo skladbo se je Glasbena Matica odločila spomenu na glasbenem polju za slovensko kulturo vsestransko zaslužnega moža, ki mu letos slovenski narod s hvaležnostjo praznuje stoletnico rojstva. Skladba je polna značilne Foersterjeve harmonične barvitosti; orkestralna spremljava, ki smo jo čuli v Poličevih predelavi, je živa dramatična paralela k besedilu zbora. Kratke vloške za tenorski solo je odpel g. Živko, za baritonskega pa g. Faganeli. V mehkobnem in čistem podajanju sta se oba pravo lepo ujela.

Zbor se je po svojih močeh še dokaj dobro uveljavil, dasi sprito svoje maloštevilnosti ni mogel zvesti dovolj polno in enotno. Svojega uspeha, kakršen je bil n. pr. na koncertu ob priliki Umetnostnega tedna, tokrat ni dosegel.

Ne glede na materialno tveganost je nad vse mudi no za pevce in godce, če nastopajo pred bomo zasedeno dvorano. Zato se je bati, da se bo zborov ob takli brezbriznosti javnosti polotila malodušnost, in bodo glasbeni nastopi postali še redkejši kot doslej. Bb.

Sport

Maribor : Hermes

Danes ob 15.30 bo na Hermesovem igrišču zanimiva prvenstvena tekma med gornjima nasprotnikoma. Predtekmata Hermes (jun.) : Slovan ob 14.15. Pridite!

Cross-country za prvenstvo Jugoslavije

Danes ob 11 dopoldne na Stadionu, Tyrševa c.

Pod pokroviteljstvom bana dravske banovine gosp. dr. M. Natlačen in častnim predsedstvom župana Ljubljane g. dr. Adlešiča.

Nastopajo moštva: Hašk in Concordia iz Zagreba, Maraton in Železnik iz Maribora, Ilirija in ASK Primorje iz Ljubljane, katerih člani nastopajo tudi kot poedinci, poleg tega še poedinci klubov: Hašk iz Zagreba, Jugoslavija iz Celja, Slavija iz Varaždana itd. — Borba za prvenstvo moštvo bo za prehodni pokal bana dravske banovine; favorita sta moštvi Concordia iz Zagreba, ki je ojačena s ljubljanskima atletoma Srakarjem in Starmanom, ter ASK Primorje; borba za prvenstvo poedincev, in sicer za prehodni pokal župana Ljubljane bo med dosedanjim prvakom Primorjem Krevsom, Ilirijom Brčanom, Haškovicem Flasseom in Concordijskim Starmanom in Šindlarjem. — Izredno dramatične borbe, vsotopnina propagandno nizka! Športniki, posetite polnoštevilno tekmovalje in navijajte za naše fante!

SK Mladika : SK Slavija

SK Mladika zaigra danes popoldne ob 16 uri prvenstveno tekmo z SK Slavijo na svojem igrišču v Mladinskem domu na Kodeljevem. Juniorji igrajo dopoldne ob 10.45 prvenstveno tekmo na igrišču SK Reke na Tržaški cesti. — Opozarjamo vse prizadete klube, da smo razpisali table-teniški turnir, ki se igra za prehodni pokal bana g. dr. Marka Natlačen v dne 23. in 24. t. m. Poleg pokalov je določeno še več praktičnih daril in priznanj. Podroben razpis bomo še objavili, v kolikor ga prizadeti klubi še niso prejeli.

Mariborski šport

Sporod za nedeljo, dne 10. aprila:

Ob 15 na stadionu SK Železnik, Tržaška cesta: finalna prvenstvena tekma SK Železnik : SK Kranj; predtekmata: juniorsko prvenstvo SK Železnik : SK Rapid.

ISSK Maribor gostuje v Ljubljani proti ZSK Hermes.

SK Celje igra v Čakovcu proti Čakovčevski SK. Lahkoletni sodelujejo na državnem cross-country prvenstvu v Ljubljani.

Celjski sport

Danes ob 3 popoldne prvenstvena nogometna tekma med mladina Atletikov in SK Celja. Tekma bo na igrišču pri Skalni kleti. Ob 4 se prične na istem igrišču prijateljska nogometna tekma med SK Amaterjem iz Trbovelj in celjskimi Atletiki.

Slovenija Vas vabi!

DOBRNA PRI CELJU

Če ste srečno ali živčno bolni, če ste počitka potrebni, če rabite novih življenjskih moči, pojdite v Dobrno. Z največjim uspehi zdravimo ženske bolezni. Cene tudi v glavni sezoni nizke in solidne, penzija od 50 do 100 din dnevno. Prospekti direktno ali pri Putniku.

RIMSKE TOPLICE

Radium termalne kopelje — Jugoslovanski Gastein. Indikacija: žilna, ženska bolezen, ghit, visoki krvni pritisk itd. Nizke pakušne kure za 10 dni 650—1000 din. Državni uradni popis. Prospekti pri Putniku ali pri Zdraviliškem ravnatelju, Rimske toplice.

Tujsko prometna zveza »Putnik«, Maribor.

Koncert Glasbene Matice v Mariboru

V glasbeno mrtvilo letošnje mariborske sezone je simfonični vokalni koncert Glasbene Matice prinesel novega življenja in je v pravzaro tako obet, da bo prišel tem več glasbe željnega občinstva. Pa se je zgodilo ravno nasprotno: posel koncerta je bil nad vse žalosten in klavrn. Važen in velik glasbeni dogodek ni zmogel razgibati mariborske javnosti in jo v zadostni meri zainteresirati ter pritegniti nase. Človeku mora biti prav odkrito težko pri srcu, ko vidi na eni strani veliko pozitivnost in resno delo, na drugi strani pa takšno nezanimanje javnosti. Saj je ob takih razmerah res čudno, da si sploh še upa neka glasbena ustanova tvegati koncertno prireditev večjega obsega in zanj nastudirati kak večji program širšega formata, kot je bil vpravl priučijo. Kje so vzroki tem žalostnim razmeram in v čem je rešitev iz te zagate?

Omenjeni koncert je priredila Glasbena Matica v Mariboru v ponedeljek, 4. aprila, v veliki unijski dvorani s sodelovanjem orkestra Glasbene Matice, pomnoženega z vojaškimi godbeniki 45. pp, s mešanim pevskim zborom Glasbene Matice in s solistoma gg. A. Živkom (tenor) ter A. Faganeljem (bariton). Artistično vodstvo je imel ravnatelj Glasbene Matice g. Marijan Kozina.

Program je obsegal Brahmsovo 2. simfonijo v d duru za orkester, Foersterjevo simfonično pesnitev za soli, zbor in orkester »Turki na Slevici« (Stritar) ter Wagnerjevo uverturo k operi »Mojstri pevci«.

Orkester je svojo nalogo v veliki meri častno in dovršeno rešil. V interpretaciji se je močno čutila zna- na roka dirigentova, ki s svojimi orkestralnimi mo-

Stanovanjska akcija mariborskih mestnih uslužbencev

Maribor, 8. aprila.

Uslužbeni mestnih podjetij mariborske občine so si ustanovili Zadrugo za gradnjo stanovanjskih hiš, katere član mora postati vsak uslužbenec Mestnih podjetij in mestne občine. Zadruga je že vpisana v zadrugni register ter je včlanjena v Zadrugni zvezi v Ljubljani.

Namen zadruge je mestnim uslužbencem omogočiti gradnjo lastnih stanovanjskih hiš, kar postaja pereče sprito dejstva, da imajo že mnogi stanovi možnost s pomočjo svojih delodajalcev, če že ne poci pri do svojih lastnih hiš, pa vsaj do cenjenih stanovanj. V Mariboru so mestni uslužbeni med redkimi, ki jim delodajalec ne nudi ugodnosti glede cenjenih stanovanj in pomoči za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš. Res je, da je mestna občina izvršila svojo veliko socialno dolžnost z zgraditvijo delavske kolonije in stanovanjskih hiš v Smetanovi ulici, vendar s temi gradbenimi akcijami mestnemu uslužbenstvu ni bilo pomagano, ker so hišice v Delavski koloniji po ogromni večini zasedene po zasebnih stanovalcih in prav tako stanovanja v hišah v Smetanovi ulici, ker se navaja, da so te hiše bile zgrajene s prispevki vseh davkoplačevalcev in gre zato vsem mestnim pravica do teh stanovanj. Mestni uslužbeni tudi nimajo nikjer prvenstvene pravice do teh stanovanj, če manj pa pomoči za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš.

Zaradi tega se je v mestnih uslužbencih že dolgo porajala želja po odločitvi akciji, ki bi jim pripomogla do cenjenih stanovanj. Izraz te dolgotrajne želje je ustanovitev zadruge za gradnjo stanovanjskih hiš, v katero je doslej pristopilo že 35 članov in ki si je izdelala načrt, da v etapah po 30 hišic zgradi domove mestnim uslužbencem za najvišjo vsoto po den 100.000 po najugodnejših pogojih na 15 do 20 letno mesečno obročno odplačevanje. Hišice naj bi se gradile na bivšem Rosenbergovem, sedaj občinskem posestvu.

Kaj pravi športni svet?

PRIHODNJA OLIMPIADA NE BO V TOKIU?

V zadnjem času so severni narodi, zlasti Finci, Norvežani in Švedi dvignili mnogo prahu zaradi olimpijskih iger, ki se imajo vršiti leta 1940 v Tokiju. Glavni vzrok je vojna na Daljnem vzhodu med Japonci kot prireditelji prihodnjih olimpijskih iger na eni ter med Kitajci na drugi strani. V naj-novejšem času se je pa zvedelo, da so že na zadnjem kongresu mednarodnega olimpijskega odbora v Kairu pritiskali na Japonsce, da se odreče olimpijskim igram, da jih izvede kakšna druga država. Poleg tega sta pa tudi predsednik mednar. olimpijskega odbora Baillet-Latour in dr. Ritter von Halt proti Japonci. Grof Baillet-Latour je že v Kairu opozarjal, da Japonska ne bo mogla prirediti iger, če kmalu ne konča vojne s Kitajsko in je tudi pripomnil, da bi bilo za Japonsko boljše, če se sama odreče tej svetovni prireditvi.

Kje bodo torej prihodnje olimpijske igre, če jih odvzamejo Japonci? Letna olimpiada bo na Finskem, zimska pa na Norveškem, ker sta obe državi pripravljene iste prevzeti. O tej zadevi bo odločil izredni olimpijski kongres, ki bo 18. maja t. l. in ki ima v glavnem ta namen, da prisili Japonsko, da odstopi kot prirediteljica. Stvar je postala sedaj zelo resna in vsi znaki kažejo, da Japonska ne bo doživela prihodnjih olimpijskih iger, pa naj pripoveduje o svojih rekordnih pripravah kolikor hoče.

TRI ŽENSKÉ PANOGE VEČ PRI OLIMPIJSKIH IGRAH

Lahkoletska tekmovalja pri olimpijskih igrah bodo obogatela za tri discipline. Na zadnjem olimpijskem kongresu so namreč določili, da se še tek na 200 m, skok v daljavo in suvanje krogle prevzame v ženski program. Odslej bodo dekleta tekmovala v naslednjih devetih disciplinah: 100 m, 200 m, 80 m zapreke, skok v višino, skok v daljavo, kroga, disk, kopje in 4 × 100 m. Vse te discipline se bodo izvedle že na evropskem prvenstvu, ki bo meseca septembra t. l. na Dunaju.

NEMŠKI TELOVADCI PROTI KROGOM NA MESTU

Kakor znano, so nemški telovadci gojili vse dotlej, dokler niso stopili v mednarodno areno, telovadbo na krogih samo v guganju. Prikrast so Nemci tekmovali na mednarodnih tekmah l. 1934 v Budimpešti in tedaj so se morali hočeš nočeš sprizniti tudi z vajami na mirno vseh krogih, ker so predpisi za mednarodne tekme pač taki. Temu so se morali vdati tembolj zato, ker je bila dva leti kasneje v Berlinu svetovna olimpiada, kjer so bile vaje na krogih zopet na mestu.

Sedaj pa se zopet oglašajo Nemci proti telovadbi na mirnih krogih, češ da postanejo telovadci od takih vaj trdi, kar se že opaža pri nekaterih njihovih telovadcih. V isti sapi pa zatrjujejo, da je nemška telovadba na mirnih krogih že na taki stopnji, da komaj zaostaja za češko, ker so bili leta 1936 na olimpiadi na drugem mestu (na krogih namreč), takoj za svetovnim prvakom Češkoslovom, ki je — po nemških poročilih — na drugih orodjih slabo odrezala, ker so njihovi telovadci trdi.

Obenem se pa jezijo nemški telovadci že obvezno vajo na krogih za praške tekme, ki je podobna poljubni vaji Čeha Hudeca, ki je bil prvi na tem orodju na berlinski olimpiadi.

Glede vaj na krogih smo mi tegale mnenja: Na krogih v guganju ne moremo nikdar pokazati onih sposobnosti, ki jih zahtevajo vaje na mestu. O kakšnih razvozkah, razporah, vztrikih, nauporih in vzlekih v stojo v guganju ni govora. In to so ravno gibi, ki napravijo vajo na krogih vrhunsko. Res je, da so vaje v guganju za gledalca včasih zanimivejše in da zahtevajo od telovadca nekoliko več poguma, toda to je tudi vse. Dandanes, ko imamo že tudi na drugo in bradnji sam koleb, je prav, da pridejo zraven še krogi na mestu, kjer izvaja telovadec kak težen gib, da si pridobi vsaj toliko moči, kolikor jo nujno potrebuje. Sicer pa tudi vaje na krogih na mestu lahko obstoji iz samega koleba, ki sicer ni tako čist kakor na drugo, a spreten telovadec jo bo znal tudi iz samega koleba napraviti vrhunsko.

— Pri zaprtju. motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« gorenice.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

SK Slovan. Zaradi prvenstvene tekme s Hermesom pozivamo vse juniorje, naj bodo najkasneje ob 13.45 na igrišču Hermes. Oprosmo naj prinese vsak s seboj. — Načelnik.

ZFO

Zasavsko okrožje ZFO v Ljubljani pripravila telovadno akademijo, ki bo na belo nedeljo ob 8 zvečer v banovinskem vzgajališču na Selu. Občinstvo že sedaj opozarjamo, da bo poleg orodne telovadbe tudi nekaj zanimivih od sedaj še ne izvajanih točk kot »Fantie na vasi«, »Ob tabornem ognju«, »V tem znamenju boš zmaga«, in druge, ki bodo pravo gotovo zadovoljile gledalce. Ker so bile na vseh dosedanjih akademijah vstopnice popolnoma razprodane, vabimo občinstvo, da si jih nabavi že v predprodaji pri fantovskih odsekih z saveškega okrožja. Dvorana je majhna, epored bogat! Bog živi!

KULTURA

Razstava italijanskega portreta v Belgradu

Alessandro Loughi: Beneški admiral.

Giov. Batt. Tiepolo: Beneški prokurator.

Kakor znano, je italijansko ministrstvo za narodno kulturo v sporazumu z ministrstvom prosvete in znanj in zadev organiziralo v Belgradu veličastno, reprezentativno in edinstveno razstavo italijanskega portreta, kakor se je pokazal v razvoju tisočlet let. Razstava stoji pod vrhovnim pokroviteljstvom princa Pavla, pod pokroviteljstvom italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, ministra narodnega zdravja prof. Giuseppe Bottaia in ministra narodne kulture Dina Alfierija, kakor tudi jugoslovanskih ministrov: predsednika dr. Stojadinovića, ministrov dr. Spaha in prof. D. Magaraševića.

O razstavi piše generalni komisar predsednik minister Volpi, da jo je zamislil minister Ciano, hotel izpolniti željo princa Pavla, »izvrstnega poznavalca italijanske umetnosti«; uredil pa jo je najboljši aranžer velikih italijanskih svetovnih razstav Nino Barbantini. Razstava ima namen prikazati italijansko portretno umetnost na 120 portretih največjih umetnikov, predstavljajočih znamenite ljudi v 2000 letnem razvoju od Avgusta do Mussolinija. To se pravi: »dati hoče merilo veličine Italije

Belgrad, v začetku aprila 1938

Da bi človek mogel razumeti in oceniti vse bogastvo in kulturne vrednote te razstave se mora v mislih povrniti nazaj v 100-letja. Človeka prevzame čuden občutek. Zmeden je, srečen, zadovoljen. Potem se izvije iz duše vzdih žalosti: ...

Impresiven je dekor. 20 dvoran je prevlečenih z zametom v nijansah, ki najbolj odgovarjajo slikam. Vse zaradi tega da bi lepota barv prila čim bolj do izraza. Zares moramo biti hvaležni predvsem Nj. kralju Visočanstvu knezu Namestniku Pavlu in italijanskemu zunanjemu ministru Ekselenci g. Cianu in vsem ostalim merodajnim činiteljem, ki so omogočili to razstavo. Razstava sama je nekaj velikega, močnega, vzvišenega, nekaj, kar Balkan in tudi Srednja Evropa še nista videla. Tu so zbrana remek-dela umetnikov, italijanskega genija. Vsa veličina enega naroda v duhovnem smislu.

Razstavljenih je nad 100 del. Dvatisočletna zgodovina, veličina civilizacije. Sami portreti. In dobro je tako. Razstava italijanskega portreta skozi stoletja. Priliko imamo spoznati veličino slikarjev in kiparjev od Avgusta do danes. 20 stoletij. In še nekaj. Italijanska umetnost si je znala ohraniti svojo karakteristiko in lastno fizionomijo do danes. Če bodo naši mladi pravilno tolmačili to umetnost, smemo reči, da se da iz nje povzeti marsikaj lepega, velikega in dostojnega. Velikega in kapitalnega. Italijansko umetnost tvorijo imena velikih ljudi. Zelo pestra družina.

Ne moremo govoriti ob tej priliki o posameznih slikah. Analizirale so jih že svetovne kapacitete ter o njihovih kvalitetah napisale cele skladovnice knjig. Tudi ne bi bilo lepo potegniti gledalca iz — predelike Ticianja k slikam, recimo Pollaiuola. Vsi imajo svojo lepoto in moč. Nikakor ne primerjajmo kompozicije Jacoba Tintoretta z ono Bassane ali Bellinija Tudi ne Michelangelovega Bruta z Berninijevim Francesco I d'Este. Nasprotja, povsod nasprotja, a vse remek dela.

Slovaki v Jugoslaviji

Nobena pokrajina naše države ni narodnostno tako pisana kakor Bačka. Ze v Sremu se začne narodnostna barvitost, vendar ko prestopimo na levi breg Donave, se stopnjuje skoraj v nepomirljiv razsej. Ne samo, da so prebivalci sosednjih občin in vasi razne narodnosti, ter običajno tudi razne vere, isto se ponavlja neštetočkrat v vasi sami. Imamo razen Srbov Nemce, Madžare, Romune, Rusine in Slovake. Vsa ta narodnostna pisanost in pestrost je zaradi tega, ker je bila Bačka ponovno naseljena v osemnajstem stoletju, ko je Avstrija premaknila turško mejo na Savo in Donavo.

Slovaki so kolonizirali v glavnem pas vzdolž Donave od stare Pazove do Bača odnosno Sombora in prečni pas ob Tisi, ki je segel vse v Banat in današnje Rumunijo. Izven tega osrednjega pasu imamo raztresene slovaške naselbine še po Sremu, v Podravini in najsevernejše pod Subotico. Slovaška kolonizacija Bačke je trajala kakih šestdeset let od leta 1740. do 1800. Njihova največja občina

v njeni tradiciji, njeni misli, njeni noši ter v vseh glavnih etapah njene poti.

Glavni aranžer Nino Barbantini pa je v otvoritvenem katalogu navedel smernice, ki so ga vodile pri sestavi razstave, ter še posebej, zakaj se je odločil za razstavo portreta. Da namreč poda pregled vsega umetniškega razvoja v delih največjih mojstrov (vsak umetnik ima po eno delo, le Rafael in Tizian imata po tri), obenem pa da pride do veljave tudi Italija, domovina Cezarja, Avgusta, velikih papežev itd., itd. do Emanuela II. in Mussolinija, ki edina predstavljata XX. vek. Tako hoče s to razstavo »predložiti sintezo duhovne zgodovine Italije in njeno usodo«.

Razstava predstavlja edinstveno evropsko senzacijo, vredno, da si jo ogleda vsak, kajti kaj podobnega dozdaj ni niti Italija še nudi svojim turistom S tako prirediteljstvo je hotela Italija poudariti prijateljstvo, ki se je sklenilo med obema državama. Hoteli bi o razstavi poročati obširneje, toda za danes naj zadostuje bežna impresija z razstave ki naj našim ljubiteljem umetnosti vsaj hipno razodene bogastvo in vrednoto te italijanske umetnosti.

Na razstavi ne vidimo srednjeveških del. Italijanska umetnost je tja do renesanse bila izključno monumentalna. In še nekoga ni — Leonarda da Vinci. Toda na ozadju portretov vojvod in vojvodinje Urbinske imamo vso čarobnost poljan, neba in voda. Ali se človeku ne vrača želja po svežih dvignih, čarih »Spomladin«, ob pogledu na Iluliano Medicia od Sandra Boticelella? Tudi Mantegna s svojim malim portretom oživlja spomin na svoja dela pri Pustinjah v Padovi.

Močna razstava je to. Človek strmi pred razstavljenimi deli. Vsaka slika, slička in kip ima svojo zgodovino, dragocenost, vsaka veliko ime. Ponavljam: Mi starejši smo srečni, da nam je dano gledati vso to veličino in lepoto božjo, dolžnost mlajših pa je, da v svojo dušo prenesejo vse, kar bi jim moglo koristiti. Ta razstava pa tudi jasno dokazuje, da bo »moderni portret moral znova zajeti v klasiko«.

Skoda le, da se te razstave slovenska javnost ne bo mogla ogledati tako številno, kakor bi bilo želeli, čeprav je zanjo dovoljena precejšnja ugodnost na železnih.

R. D., akademski slikar.

★

Mi pa bi se ob tej priliki pridružili željam in zahtevam jugoslovanskih umetnikov, ki so jih poudarili na zadnjem skupnem zborovanju v Ljubljani, namreč, da bi se ta razstava, kakor tudi vse bodoče reprezentativne razstave iz inozemstva, preselila iz Belgrada tudi v druga naša narodna centra, z željo torej, da bi razstavo na kak način prestavili tudi v Ljubljano, ter tako nudili Slovincem priliko, da se kar najbolj seznanijo z visoko italijansko umetnostno kulturo. To bi bilo največje dejanje za vzajemno spoznavanje in najlepša pot k medsebojni ljubezni, kajti umetnost je tisti svet, ki največ združuje ljudi, kajti v Lepem in Dobrem so srca najčistejša in ljubezen najmočnejša.

je Bački Petrovec, kjer jih biva okrog 8000. Zato je bil Petrovec izbran za sedež vseh slovaških kulturnih ustanov. V mestu Stari Pazovi tvorijo Slovaki dobrih polovico. Vseh Slovakov je v naši državi šestdeset tisoč.

Bačko so kolonizirali v pretežni večini Slovaki iz Tatranskega predgorja iz okolice Turčanskega sv. Martina in Liptova in to protestanti, ki so se hoteli izogniti s tem pritisku oblasti, da menjajo vero. Njihova selitev ima sličnosti s selitvijo solograjskih protestantov v Prusijo. Odšli so iz stare domovine »gornje zemlje« v »doljno zemljo« s Transilvanijem, svojim molitvenikom v roki, pod vodstvom svojih pastirjev. Nove vasi so postavili v krogu okrog svojih molivnic. Tu so slišali besedo božjo v domačem jeziku, tu so ustanovili za svoje otroke cerkvene šole, ki so jih branile pred potujočim. Nekateri predele so naselili Slovaki katoliki. Toda za njimi so ostali le borni ostanki. Cerkev jih ni branila in bili so potučeni.

Leto 1848 je prineslo močan pokret za odcep madžarskih zemlja od Avstrije. Vojvodinski Slovaki se mu niso pridružili, čeprav jih je vabil v njihovi besedi sam njihov rojak Kosuth, vodja upora. Kakor njihovi sosedje Srbi so verovali v obljube dunajske vlade, ki jih je po pogodbi z Madžari pustila na cedilu. Kljub silni madžarizaciji, ki so jo vodili državni uradniki, občinski notarji (to so zastopniki politične oblasti pri občinah) in madžarom, v prvi vrsti židje, se je začelo med vojvodinskimi Slovaki narodno politično življenje, ki so ga vodili učitelji njihovih cerkvenih šol in župniki, ki so večinoma prihajali iz gornjih krajev. Nastopili so skupaj z vojvodinskimi Srbi, navduševali se za ideale panslavizma in dosegli v prvem desetletju XX. stoletja viden političen uspeh, ko je bil izbran v novosadskem volivnem okrožju proti vladnemu kandidatu današnji ministrični predsednik češkoslovaške republike dr. M. Hodža. V početku svetovne vojne so internirale oblasti vse vidnejše kulturne in politične slovaške delavce v petrovadinski trdnjavi. Tedaj je bila beseda »panslav« smrtno nevarna psovka. Možje vojaki pa so bežali na fronti in pristopali v češkoslovaške dobrovoljske legije, ki jih je organiziral Slovak general Štefanik. Tako je prišlo leto 1919, z njim Jugoslavija in Slovaki so postali iz zatirane manjšine manjšina prijateljskega naroda.

Nova država je dala Slovacom, ki so prišli na njen teritorij, vse kulturne ustanove od otroškega zabavišča do gimnazije, ki so jim potrebne za kulturni razvoj v okviru narodne samobitnosti. Njihova narodna država pa jih podpira tako moralno kakor tudi materialno pri vseh njihovih težnjah. Zato je razumljivo, da je v letih po osvoboditvi močno oživelo društveno življenje. Najvažnejša kulturna ustanova iz te dobe je vsekakor »Slovaška Matica« (Slovenska Matica), ki skuša širiti prosveto in narodno zavest med slovaško manjšino tako s predavanji, kakor tudi s knjigo. V ta namen ima v Petrovcu svojo knjižnico in tiskarno, kjer izhaja poverljiv informativni tednik »Narodna jednota« literarni mesečnik »Naš život«. Razen tega izda letno koledar in manjše periodične publikacije. Zadnje čase je začela posvečati večjo skrb diletantemsku odrin in je začela prirejati v ta namen tekmovalna gostovanja posameznih podeželskih odrov. V avgustu vsakega leta pa prireja v

zvezi s svojim občnim zborom dvodnevne narodne slavnosti. Tedaj se zbere v Petrovcu vsa slovaška inteligenca, ki živi raztresena po slovaških občinah. Pri narodnih slavnostih se spoznavajo med sabo in z gosti, ki pridejo vsako leto na obisk iz stare domovine. Zato ni čudno, ako se ob tej priliki spletoje tudi razne srčne vezi, ki najdejo včasih odmeva celo v inozemskih časniki.

Poleg »Slovenske Matice«, ki je skupna vsem jugoslovanskim Slovacom, so vsa ostala kulturna društva le lokalnega pomena, ker ne presegajo njihovega delokroga domače občine.

Toda kljub ugodnemu kulturno političnemu položaju je slovaška manjšina zapisana poginu. Temu je vzrok odseljevanje v mesto, kjer zbuje Slovaki v najkrajšem času svojo samobitnost. Z danes je Belgrad tako poln slovaških služkinj, da je postal njihov lik stalna karakteristika služkinje, kakor je bila v predvojnem Berlinu karakteristika služkinje k otrokom deklet iz lužiškega Blata (Spreevalda). Za deklet, ki se iz mesta ne vračajo, pa gredo tudi fantje, posebno odkar jim je Amerika zaprta, ter se izgube v izenačujoči družbi tovarniških delavcev.

Sam odliv v mesto pa ne bi škodoval, ako bi bil prirastek po rojstvih visok. Vendar ne le med izobraženci, tudi med kmeti se širi sistem dveh otrok. Izjemo tvorijo le člani nekaterih protestantskih sekt.

Treje, kar vzbuja bojazen v življenjsko sposobnost slovaške manjšine, je izredno nizok obisk slovaške gimnazije v Petrovcu. Tu je vpisanih vsega 250 učencev, med njimi ena petina neslovakov. Ker je to edina popolna slovaška gimnazija, dokazuje 3° obiska proti 17° v državi malo zanimanja in razumevanja za veliko kulturno važnost, ki jo ima šola za narod.

Mnenja sem, da je narodnostna letargija, ki je spopadla slovaško manjšino, posledica prevelikega boja, ki ga je borila skozi desetletja za svoje narodne ideale ter pretrpe borbe za obstanek, ki je nastala po velikem gospodarskem udaru l. 1929, ko so bila uničena največja gospodarstva zaradi katastrofalnega padca hmeljevih cen. Šele, ko se bodo slovaški kmetje opomogli od tega udara, moremo pričakovati obnovo njihovega zanimanja za narodno kulturno življenje. Kolikšen procent pa bo dotlej izginil med po jeziku in značaju sorodnimi jim Srbi, pa ne vemo.

Šestdeset tisoč Slovakov je v Jugoslaviji. Leta 1940 bodo praznovali dvestoletnico, kar so se naselili po teh krajih. Pa so v svojem boju za obstanek pozabili, da si postavijo smernice življenja v svobodi. Zato tvorijo manjšinski paradoks: narodnostna manjšina, ki izumira zato, ker ni ovirana. Pregled Bog.

Nova liturgična knjižnica

Kdor vsaj nekoliko pozna porast obnovitvenega liturgičnega slova pri katoliških narodih v zadnjih desetletjih, mora priznati, da smo Slovenci v tem pogledu še precej zaostali. Navdušenje za liturgično obnovo verskega življenja, ki je skoraj v vseh katoliških narodih naravno tudi na književnem polju rodilo že lepe sadove, se mora v naših malenkostnih razmerah ubijati s komaj premagljivimi ovirami. Že dolgo dolgo časa nestrno pričakujemo celoten slovenski misel za zasebno uporabo, knjigo, ki je in ostane najvažnejši vir za poglobitev liturgičnega molitvenega življenja vsakega posameznika in občestva. Dolgo smo morali čakati na samostojno liturgično glasilo, ki bi tako preprosto človeka, kakor tudi izobražena smotrno uvajalo v umevanje liturgičnega življenja sv. Cerkve. Sedaj smemo z veseljem ugotoviti dejstvo, da vrši važno funkcijo liturgičnega glasila »Božji vrelci«, ki izhajajo že tretje leto obenem z nabožnim mesečnikom »Kraljestvo božje« in se naročajo pri Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška c. 5.

Za izvedbo in poglobitev liturgične obnove pa potrebujemo poleg priročnih ljudskih izdaj važnejših liturgičnih tekstov in samostojnega liturgičnega glasila tudi primernih priročnikov, ki bi sistematično, temeljito in poljudno obravnavali širše komplekse vprašanj iz liturgičnega življenja sv. Cerkve. To važno in lepo nalogo si je zastavila knjižna zbirka »Liturgična knjižnica: Živimo s cerkvijo«, ki jo je začel izdajati cistercijski samostan v Stični.

Pred kratkim je prišla na knjižni trg prva knjiga Liturgične knjižnice. Knjiga nosi naslov: »Leto božjih skrivnosti«. Napisal jo je urednik »Božjih vrelcev« p. Metod Turnšek, cistercijanec v Stični. Knjiga obsega 182 strani v formatu 14x21 cm in je zelo lepo opremljena. Knjigo krasé številne izvršne slike akademizirane umet. akademije Sonje Vontčnovne in 20 prilog na posebno finem papirju. Cena knjige je za naše razmere izredno nizka, tako da si jo bo mogla nabaviti malone vsaka slovenska hiša. Mehko vezana stane knjiga samo 25 din, vezana v fino platno pa 30 din.

Že v naslovu knjige je izvirno in točno izražena njena vsebina: »Leto božjih skrivnosti«. Oris liturgičnega leta po mislu. Pisatelj torej ne gre za tem, da bi podal vnanjo sliko svetih obredov, kakor se odigravajo v teku cerkvenega leta po naših svetih. Tudi mu ne gre za tem, da bi očrtal zgodovinski razvoj posameznih liturgičnih dob in praznikov. Njegov namen seže globlje in širše v življenje: orisati hoče smisel sv. časov in praznikov cerkvenega leta, kakor se izraža v naši knjigi sv. cerkve latinskega rimskega obreda (rimskega mislu). Očrtati hoče večnostno vsebino liturgičnega leta in njegov pomen za vsakdanje življenje posameznika ter družinskega in farnega občestva. Pokazati hoče, kako sv. Cerkev v teku liturgičnega leta pozivlja božje skrivnosti, odrešilne skrivnosti Kristusove in svoje, skrivnosti božjega življenja v udih kristusnega telesa Kristusovega — sv. Cerkve. Delo ima pri vsej globini odlično praktičen namen: »dajati hoče pobudo, da bi se vsi verniki čim dejavneje udeleževali sv. skrivnosti našega zvečljanja in bi čim obilneje zajemali naše bistvo poduhovljujejoče zvečilne sadove«. Zato poleg splošnih navodil, kako graditi katoliško akcijo iz virov in vrednot liturgičnega leta, skuša tudi pri vsakem važnejšem obdobju liturgičnega leta podati podrobna navodila za našo pobožnost, za poglobitev verskega življenja na osnovi in v duhu cerkvenega bogoslužja.

Priznati je treba, da je pisatelj nalogo, ki si jo je zastavil, rešil zelo lepo.

Vsaka stran priča, da je avtor poleg resnega proučevanja zadevnega strokovnega slova sv. skrivnosti liturgičnega leta ob materinski roki sv. Cerkve tudi sam globoko doživljal. Ta okolnost nam tudi razloži tiho prepričevalnost in toplotu izraza, ki prevzema vso knjigo. Čisto naravno je, da odklikuje tudi praktična navodila za nabožno življenje plemenit umenjenosti in širokosrčnosti. Tudi v jezikovnem in slovstvenem pogledu je knjiga zelo posrečeno in skrbno delo.

Bogastvo knjige je mogoče nekoliko zaslutiti že iz pregleda vsebine. Uvodno poglavje, ki nosi naslov: O bistvu in pomenu liturgičnega leta (str. 15—25), v glavnih potezih riše najpovrni izvor in osnovne črte liturgičnega leta — Gospodovo daritev in nje zvezo s skrivnostmi našega odrešenja, potem podaje očrt zgradbe cerkvenega leta v naši sedanjosti latinski rinski liturgiji in končno kratko prikaže pomen liturgije za katoliško akcijo.

Obravnavanje dob, nedelj in praznikov liturgičnega leta je razdelil pisatelj v štiri glavne dele. V prvem

delu govori o božičnem liturgičnem krogu (str. 29—64), v drugem delu, ki je pač največji, o velikonočnem liturgičnem krogu (str. 67—115), v tretjem o nedeljah po binkošti (str. 119—130), v četrtem delu pa obdeluje važnejše praznike svetnikov (str. 133—174). Ob koncu dodaja pisatelj seznam nekaj važnejših spisov o liturgičnem letu (str. 175—176).

V božičnem liturgičnem krogu je posebej poudarjenih troje obdobje: advent, božična skrivnost in razglašenje Gospodovo. Vmes so obdelane vse nedelje in ostali važnejši prazniki božične dobe.

Velikonočni krog se po vsebini svojih skrivnosti naravno deli v predpustni čas, postni čas, čas Gospodovega trpljenja, veliko noč in dneve Gospodovega poveljavanja, binkošti obenem s tremi prazniki: presv. Trojice, presv. Rešnjega Telesa in presv. Srca Jezusovega. Za vsako teh važnejših obdobje in skrivnosti daje pisatelj podrobnejša praktična navodila za bogoljubno življenje tako farnega in družinskega občestva, kakor tudi vsakega posameznika.

Nedelje po binkošti deli pisatelj po notranji zvezi v tri skupine: prvih šest nedelj, ki nam slikajo Kristusovo ljubezen do nas, povzame v I. skupino; nedelje od sedme do petnajste, ki nam kažejo našo življenjsko krščansko nalogo, poveže v II. skupino; nedelje od petnajste dalje, ki obračajo naš pogled na Kristusov prihod na sodni dan, spaja v III. skupino. Vsaki nedelji kratko posnema vodilno misel, v glavnem po evangeliu, katero potem ponazarja in pojasnjuje z ostalimi teksti mašnega obrazca.

Izmed svetniških praznikov cerkvenega leta obdeluje pisatelj poleg praznikov božičnega liturgičnega kroga posebej: brezmadežno spočetje blažene Device Marije, praznik sv. Jožefa (19. marca), praznik Marijinega oznanjenja, rojstvo sv. Janeza Krstnika, obiskovanje blažene Device Marije, sv. Petra in Pavla, spomin sv. Pavla, sv. brata Cirila in Metoda, Marijino vnebovzetje, praznik Marijinega rojstva, poveljavanje sv. Križa, Marijo sedem žalosti, sv. nadangela Mihaela, praznik sv. angelov varuhov, Kraljico presv. rožnega venca, Kristusa Kralja, Vse svete, Verne duše in praznik posvečenja cerkve.

Iz tega kratkega in suhega pregleda je komaj razvidno, kako zanimiva in pestra je vsebina knjige kljub vsej njeni strnjivosti. Strogo stvarnost pisateljevega izvajanja, katero nekateri lepi fotografski posnetki iz Svete dežele in Večnega mesta še podčrtavajo, jako blagodejno omiljujejo ljubke, vsebinski zelo globoke vinjete, ki mestoma baš s svojo preprostostjo motivirava vprav silijo k razmišljanju in gledanju bistvene vsebine. Prelesten čar za umetniški tudi najbolj razvajan oko pa dajejo knjigi prelepe slike malone vseh najvažnejših skrivnosti Gospodovega življenja izpod čopiča velikih ruskih cerkvenih umetnikov Vasneceva, Nesterova, Svedomskih, iz katerih diha tako globoko versko nabožno doživetje, da mora vsakogar, kdor se le nekoliko vanje poglubi, prevzeti do dna.

Ce skušamo ob sklepu knjige »Leto božjih skrivnosti« na osnovi njene vsebinske in oblikovne vrednosti oceniti po njenem pomenu za naše liturgično gibanje, smemo mirno reči, da je s to knjigo naše liturgično gibanje, ali pravilneje — delo za liturgično obnovo verskega nabožnega življenja v našem narodu, stopilo v novo razvojno stopnjo in da smo se z njo na področju liturgičnega slova za velik korak približali ostalim katoliškim narodom.

Dr. p. Tomaž Kurent.

V knjižnih zbirkah Jugoslovanske knjižarne izidejo za tekoče poslovno leto sledeče knjige: V Leposlovni knjižnici nadaljevanje Zupaničevega prevoda Dikensovega svetovnega romana »David Copperfield« (III. zv.) ter Pregled prevod Handel Mazzettijev »Jese in Maria« (II. zv.) V Ljudski knjižnici pa Bevkov prevod prvega bolgarskega modernega pisatelja Iv. Vazova dvedelni roman »Pod jarmom«. V zbirki Domačih pisateljev pa končni (III. zv.) Erjavčevih Domačih in tujih živali v podobah pod uredništvom prof. dr. A. Slodnjaka. V Mladinski knjižnici pa dve knjigi pravljice Nemca Hauffa v prevodu ravnatelja J. Osane. V Kozmosu pa Naravnostništvo in borba za svetovni mir, ki ga je spisal mladi prof. dr. Adlešič. Obenem naznanjamo, da je v tisku knjiga prof. Grvica o Slovenskem knezu Koelju, ki bo izšla obenem v več izdajah.

MLADI SLOVENEČ

Najlepša cvetna nedelja

Tisto leto je pomlad zelo zgodaj prišla v deželo. Starka zima je odkrivala v svoj daljni grad in toplo sonce je pobožalo gričke, da so že sredi marca zazeleneli in zacveteli.

Tudi Tončka je bila zgodnje pomladi vesela, čeprav ni skakljala po pisanih tratah za svojo zabavo, ampak je nabirala cvetlice, da jih je prodajala v mestu in s tem zaslužila nekaj dinarčkov. Vsako opoldne, ko je prihitela iz šole, je vzela košarico v roke in stekla na bližnji griček. Tam je nabirala teloh, in zvečer, ko so se ljudje vračali na svoje domove, se je stiskala k zidu mestne ulice in klicala:

»Dajte, kupite cvetlice! Samo pol dinarčka šopek!«

Nekaterim, ki so hodili mimo nje, se je milo storilo pri srečanju ob pogledu na revno, drobno deklico. Saj je bil njen obrazek tako bled in njene oči tako žalostne. Večeri so bili hladni, ona pa je bila oblečena v tenko oblečko. Kar trepetala je od mraza. A tistih, ki se jim je uboga deklica zasmilila, je bilo tako malo, da bi jih lahko prešel na prste. Drugi se niti niso zmenili niso zanimali. Malomarno so jo ošinili z očmi, a tudi takšni so bili med njimi, ki so se jeznostno zadržali nad njo: »Nadloga beraška, pusti nas pri miru!« Tudi otroci mestnih staršev so hodili mimo nje. Bili so oblečeni v tople gosposke obleke. Radovedno so upirali svoje oči vanjo, a nikomur se ni zganilo srce v toplem sočutju, da bi potegnil mater za rokav in jo zaprosil, naj podari ubogi deklici droben novček. Pač niso vedeli, kako hudo je, če je otrok lačen in če nima dobre matere, ki bi lepo skrbela zanj. Tončka si je včasih skrivaj obrisala grenko solzo in v vsa potirala sklonila glavo. Posebno takrat, ko je zamenjajala cvetlice mimoidočim in čakala, da ji kdo stisne dinarček v premrlo dlan. Včasih je z nabranimi cvetlicami hodila od hiše do hiše, a marsikje so ji pred nosom zaprli vrata in jo napodili z neprijaznimi besedami.

Bližala se je cvetna nedelja. A ravno v teh dneh je Tončka prodala najmanj cvetlic. Ko je videla, da je ves njen trud zaman, ji je šinila v glavo druga misel. Stopila je v bližnjo trgovino, kjer so prodajali papir in druge reči za pisarno in šolo. Pohleвно je prosila trgovca, naj ji proda nekaj velikonočnih razglednic za nižnjo ceno. Ko je trgovec videl, da ima deklica nekaj drobiža v rokah, jo je prijazno pogledal in prešel denar. Nato je položil pred Tončko nekaj razglednic, denar pa si je pridržal. Tončka je vsa vesela stekla s kupljenimi razglednicami iz trgovine. Ko je tako hitela po ulici, je zagledala v neki izlozbi lepo rdečo oblečko. Dolgo si jo je ogledovala in v njenem srcu se je zbudila goreča želja, da bi si jo izkupiškomo od prodanih razglednic kupila oblečko za cvetno nedeljo. Vsa zamaknjena je nekaj časa stala tam in se v duhu že videla, kako koraka z drugimi deklicami v cerkev. Potem pa je hitro stekla dalje in hodila od praga do praga z nakupljenimi razglednicami. Tokrat je imela srečo. Ko se je spustil večerni mrak na zemljo, je prodala vse razglednice in v njenem žepu je žvenkljalo pet dinarjev.

Naslednjega dne je Tončka spet nakupila nekaj razglednic od prijaznega trgovca. Sreča je tudi ta dan ni zapustila. Že je na tistem upala, da si bo čez nekaj dni, z izkupiškomo od prodanih razglednic lahko kupila zaželeno oblečko. Tretjega dne pa je bilo tako slabo vreme, da je morala ostati doma. Kar na jok ji je šlo, ko je pomislila, da si oblečke ne bo mogla kupiti.

Cetrtega dne je spet pohitela pred izlozbo, da bi si napasila oči na lepi oblečki. A glej — oblečke ni bilo več v izlozbi! Vsa žalostna je Tončka krenila dalje in tako je bila raztresena in zamišljena, da ni slišala avtomobila, ki je nenadoma pridrvel izza ovinka. Zadel se je vanjo in jo podrl na tla. Razglednice so ji padle iz rok in ko je vstala, je z grozo videla, da so čez in čez umazane in mokre. Zakrila si je obrazek z dlanmi in zajokala na glas:

»Joj, moje razglednice! Zdal si ne bom mogla kupiti nove obleke za veliko noč!«

Ljudje so se začeli zbirati okoli nje. Nekateri so se glasno smejali, ko so videli solze v njenih očeh in raztresene razglednice po tleh. Tedaj je prišla mimo neka gospa. Ko je izvedela, kaj se je ubogi deklici zgodilo, se ji je zasmilila v dno srca. Sočutno jo je prišla za roko in jo povabila s seboj. Odvedla jo je v toplo zakurjeno sobo. Posadila jo je na mehak stol in ji rekla, naj malo počaka. Tončko je bilo na vso moč sram, ko je videla, da je z blatnimi čevlji pomazala lepo očisti pod. Gospa pa se je kmalu vrnila s pisanim zavitkom pod pazduho. Odvila ga je in Tončka je kar poskočila od radosti, ko je zagledala pred seboj tisto lepo, rdečo oblečko, ki si jo je tako zaželela za veliko noč.

Gospa ji je ukazala, naj se preobleče. Tončki tega ni bilo treba dvakrat reči. V hipu je vrgla

umazano, raztrgano oblečko raz sebe in ko je tičala v novi oblečki, je hvaležno poljubila dobri gospe roko.

»Tako, zdaj pa pride na vrsto žolodček!« je rekla gospa in se veselo zasmejala.

Posadila je Tončko za mizo in postavila pred njo poln krožnik dobrih jedi, kakršnih Tončka še nikoli v svojem življenju ni okusila.

Preden se je poslovala od prijazne gospe, ji je še enkrat gorko stisnila roko, se ji zahvalila iz dna srca in šepnila:

»Oh, gospa, kako ste dobri z menoj!«

»No, ali bi še kaj rada?« jo je vprašala gospa in jo pobožala po lasih.

»Samo nekaj si še želim.« je po dolgem premišljevanju odgovorila Tončka in proseče uprla vanjo svoje oči.

»No, kaj pa?« je vprašala gospa in se nasmehnila.

»Tako rada bi šla na cvetno nedeljo z vami v cerkev!« je rekla Tončka in se hrepeneče privila k njej.

»Če nimaš večje želje, to ti pa že lahko izpolnim.« je odgovorila gospa in se še enkrat prišerno nasmehnila.

Tista cvetna nedelja je bila za Tončko najlepši dan v njenem življenju. Še danes, ko je že velika, se živo spominja tistega dne in njeno srce je polno gorko hvaležnosti. Njena dobrotnica je medtem že zdavnaj zapustila ta svet. Tončka pa vsako nedeljo obišče njen grob in položi nanj šopek svežih rož.

Marjetke — Marijine cvetke

V borni koči Nazareta Jezušček je rasel mali. Ko studenčka val po skali tekla so mu mlada leta.

Reven sin tesarja bil je. On, ki je vladal nebesom, se igral je z drobnim lesom: hiše pisane gradil je, deščice je akupaj zlagal, delal križa je podobno, moletoval je z vso rešnobo in Mariji je pomagal.

Ljubil je veselo ptičke in oko njegovo božje božalo cvetove rož je, z roko je gladil grmičke. Ljubil drobne je cvetove in objemal jih je nežno; rože pa so se hvaležno vile krog roke njegove.

Neko noč je elana pala, rože vse mu pomorila, pa se je razžalostila, pa sočutna duša mala. Božjo Mater je zaprosil: »Daj papirja mi in škarije!« In v očeh vzplamtel mu žar je: »Novih rož bom krog natrosil!«

Brž Marija mu ustreže; tiho zraven njega seda, pazno mu v ročišče gleda. Jezušček pa striže, reže. »Glej, o Mati, nove cvetke!« radost z lica mu zasije. »Dal ime jim bom Marije — naj posej bodo marjetke.

To so tvoje rože, Mati! Jezus v prsteh se ureže. Mati ranico obveže.

»Pusti, pusti, ne vezati! Naj kar rdeča kri mi teče — saj so zdaj še lepše cvetke!« Beje, glej, poprej marjetke, ob robovih zdaj so rdeče!«

Še dandanes, ko posije sredi zime sonce zlato in ogreje pusto trato, drobne brž vzvetejo marije, mladim srcem zaželeno, vsem kristjanom drage, mile, ker so sveto roso pile: z božjo so krvjo kropljene.

Cvetna nedelja

Vzpel škripanček se je v zrak, zletel je čez holmce dramit, klicat iz noči zlato božje sonce.

Sonce božje vstalo je, okence odprlo in s pogledom svetlim se v širni svet ozrlo.

Hej, fantiči, zdaj pa brž butarice v rokol! V parih odkorakajmo čez zeleno loko.

V larni cerkvi že zvoní. S pesmijo donečo pojdim po blagoslov in po mlado srečo!

Gozdar in njegova dva psička

Gospod gozdar Pihavnik ima dva psička naučena; na vsak ukaz pri priči prineseta mu zaželeno.

Za šalo jima včasih zažene svoje rokavice in psička stečeta za njimi hitreje kakor gozdne ptice.

A zadnjič sta mu jo zagodla: klobuk jima vrgel je. Za njim sta psička odkakljala — a kaj se, joj, zgodilo je? — — —

Stric Jože

Naša mati je imela še polno bratov, tako da mi otroci vseh niti poznali nismo. Nekateri so namreč živeli daleč stran, dva celo v Ameriki, drugi pa so včasih prihajali na obisk. Teh obiskov smo bili mi otroci najbolj veseli. Kajti če je prišel ta ali oni stric, nas je najprej potlepal po glavah, potem pa je segel v žep in nam dal, kar je za nas prinesel s seboj. Pa kako dobro smo jih razločili. Stric Tone na primer, ki je bil advokat, se je strogo držal, ostro govoril, za nas se skoraj ni brigal, dal nam pa je le kakšen majhen denar, s katerim si nismo vedeli nič pomagati, zraven pa je zmeraj po večkrat vpraševal: »Kako se reče?« in nas učil, da moramo reči: »Hvala!«, potem pa nas je napodil, češ, da ga vznemirjamo. Stric Viktor, ki je bil kaplan, je ponosno vstopil, nas pogledal od zgoraj navzdol, potem nam je napravil pridigo in nas s posebno slastjo vlekli za ušesa in za lase, dal pa ni nikoli nič. Dostikrat, če smo imeli čas, smo se razbežali, kadar smo zvedeli, da pride, in smo se skrivali, dokler ni spet odšel. To menda sploh ni stric, smo se pogovarjali, saj nas nima niti malo rad. Stric Matic, ki je bil uradnik, je vedno prišel s smejočimi se očmi, neprestano si je smejala z nosu naočnike, jih čistil in jih spet natikal dalje bolj vesel, pripovedoval je zgodbe, da smo se vsi smejali, nazadnje pa je začel peti. Takrat smo bili vsi zbrani okrog njega. In ko nam je izročil denarja, nam ni dal prej miru, dokler si nismo šli kupiti sladkarij. O, to je bil dober stric! Najrajši pa smo imeli strica Jožeta, ki je bil župnik.

Bi je velik, širokopleč in imel tihe, dobrodušne oči. Kadar se je prikazal izza vogala, je že

zavpil z mogočnim glasom: »Otroci, sem!« Brž ko smo zaslišali njegov glas, smo jo ubrali od vseh koncev in krajev, ta s skednja, drugi iz hleva, tretji s ceste. Anica pa je zdrknila z materinega naročja in capljala po dvorišču, zraven pa vpila:

»Stilje Jože, stilje Jože!«

Stric Jože se je sklonil, razpel svoje mogočne roke in nas pograbil in dvignil, se smejal in govoril:

»Zrastli ste, zrastli, slovenski fantje!« Potem nas je odložil in še pustešal Anico, mi pa smo hrepeneče strmeli v njegove napete žepke. Potem se je začelo razdeljevanje. Iz žepa so prihajale pomaranče, čokolada, piškoti, sladkarije, igrače, kot bi stričevi žepi ne imeli dna. In ko je bilo vse razdeljeno, mi pa natovorjeni, da smo komaj nosili, smo šli v procesijo za njim v hišo in prisostvovali, kako je stric spet segel v žep in dajal materi, očetu, hlapcu, dekli — Ni nas bilo spravi od strica. Od jutraj do večera smo čepeli pri njem, nismo šli prej spat, dokler ni on odšel. Zjutraj pa smo vstali še pred njim, se oblekli in šli k njegovi maši, in morda nikoli nismo tako od srca molili, kakor takrat.

Pa je stric tudi drugače bil dober človek. Na vasi je bil starček. Jurček smo mu rekli, pol kovač, pol nabiralec čunj in kosti, ki ga je tudi rad pil. Nekega zimskega dneva je prikolovratil na dvorišče. Brez klobuka je bil, sivi lasje so mu padali čez čelo in svetlikajoče oči, ustavil se je in se ves tresel od mraza. Prav takrat je prišel iz hiše stric Jože, obiskal nas je bil spet, in je zagledal Jurčka.

»Kaj pa vi, očka?« ga je vprašal. »Kje pa imate klobuk?«

»I!« je otepal Jurček z rokami. »I. Izgubil sem ga,« in se je začel drgniti po glavi. Stric pa

ne bodi len, seže na glavo, sname svoj širokokrajni črni klobuk in ga porine Jurčku:

»Nal!«

Sam pa je šel brez klobuka k maši in tudi nazaj v svojo faro, saj pri nas ni mogel kupiti novega klobuka.

Včasih sta se pogovarjala oči in mati o stricu Jožetu. Mati je pripovedovala:

»Veš, vse razda. Nič ne bo imel na stara leta. Obleko, čevlje, denar, vse razdeli med reveže, ne more trpeti, da bi bil kdo siromak.«

Naš oče pa je pokimal in dejal:

»Prav ima. Mi vsi bi morali tako delati, če bi hoteli biti res taki, kot je učil Jezus...«

Nekoč pa je naša mati celo stricu Jožetu rekla:

»Ti, ne bodi vendar tak. Saj je prav, da si dober, toda tudi dobrota mora imeti svoje meje. Nase moraš vendar tudi misliti.«

Stric Jože pa se je zadovoljno posmehal:

»Beži, beži, jaz že vem, kaj delam. Ti pa tega ne razumeš!« In se je spet sklonil med nas in nas začel učiti pesem:

Jezus je usmiljenega srca, kar ga prosimo, to nam dá, pa ga prosimo za sveti raj, Jezus, Marija nam ga daj.

Kadar je bil stric Jože pri nas dalj časa, je bilo vedno vse živo pri hiši. Ubožci iz vasi, kakor bi jih kdo obvestil, so si kar podajali kljuko. Mati se je jezila, včasih je kar vrata zaklenila, stric Jože pa se je smejal in je vrata spet odklenil.

»Pusti jih vendar!« je rekel. »Naj pridejo —«

In so vsi zgodili okrog mize in pripovedovali vsak svoj obisk. Stric Jože pa jih je tolažil, marsikaterikrat si je obrisal oči in pogledal v stran. In ko smo bili spet sami, nas je učil:

Najlepši pirhi za veliko noč

Se je zadnjič oglašil pri meni ongi Cenček, ki je poskočen kot kozliček in radoveden kot gozdni škrt. Še dober dan mi ni utegnil reči, temveč je kar koj začel izpraševati:

»Kotičkov striček, ali ti kaj rad hrustaš pirhe?«

»O, tisto pa, tisto!« sem navdušeno pokimal s svojo brado in že nastavljal dlan, kajti sem bil na žive in mrtve prepričan, da mi bo stisnil kakšen prav lep in velik pirh v dlan. Saj je velika noč pred durmi in bi se torej kar spodobilo, da bi me Cenček že zdaj razveselil s kakšnim darilcem. Pa sem se moral obrisati pod nosom, kajti Cenček je takoj nato zamodroval:

»Jaz pa pirhov ne maram! Sem se jih lani tako najejal, da me še zdaj trebušček boli.«

»Pa čemu me potem izprašuješ o teh rečeh?« sem se razjezil in si grozeče zavihal košate brke.

»Zato, ker sem hotel izvedeti od tebe, kakšno mnenje imaš o pirhih,« je odgovoril Cenček in me tako bistro pogledal, da sem kar koj uganil, kam meri.

»Aha, zdaj pa že vem, kaj hočeš reči,« sem zabundal in se v zadregi počelhal za ušesi. »To hočeš reči, da pirhi niso najlepše velikonočno darilo in da je grdo, če se kdo velike noči samo zaradi pirhov veseli.«

»Tako je!« je moško pritrdil Cenček. »To je tudi moj očka rekel. On pravi, da je lepa knjiga stokrat več vredna kot pirh. Pirh pohrustaš in ga ni več, knjiga pa ostane, zato mi bo pa očka podaril za veliko noč namesto pirhov nekaj lepih knjig. Samo to ga še skrbi in mene seveda tudi, kakšne knjige bi mi izbral, kajti mačka v vreči noče kupiti.«

»Ta je pa modra!« sem rekel in pristavil: »Še koj vidi, da je tvoj očka pameten mož.«

»Seveda je,« je navdušeno pritrdil Cenček in hitro dodal: »Pa tudi ti si pameten mož, zato me je pa poslal k tebi. Tvoja beseda pri njem toliko velja, da hoče na vsak način slišati, kakšne knjige se ti zdijo najbolj primerne.«

»Če nič drugega ne želi od mene ko to, mu pa že lahko ustrezem,« sem rekel in mogočno ukazal: »Vzemi v roke švinčnik in piši! Kar po vrsti ti bom naštel nekaj knjig, s katerimi boš imel res veliko veselje. Torej poslušaj! Tele knjige ti na vso moč priporočam: Mali lord, ki je tako zanimiva povest, da jo še stari navdušeno prebirajo, potem knjigo Bibi, življenje deklice, potem čudovito povest Mladost v džungli, potem Male trojko, potem tri prelepe povesti od znamenitega pisatelja Svenssona, in sicer: 1) Prigode malega Nonnija, 2) Nonni in 3) Mesto ob morju.«

»Še katero?« je povprašal Cenček in oči so mu kar žarele od hrepeneja.

»Počakaj no, da si malo oddahnem,« sem zabundal in mogočno pihnil gost oblak dima iz prelube mi pipice. »Še vse polno lepih knjig ti lahko naštejemo, če hočeš. Predvsem naj ti očka nikar ne pozabi kupiti knjigi Emil in detektiv ti ter Pikleo in Tončka! Jojmene, ko bi ti vedel, kako kratkotrajni in lepi sta! In če ima očka še kaj dinarčkov odveč, naj ti kupi tudi pravljico Najdenček Jožec, potem Ptička z dvema ključekoma, potem knjigo, ki ima naslov Za židano voljo, potem Najmlajšega poročevalca, potem Krojačka veseljačka, potem...«

»No, zdaj to pa že dovolj,« me je prekinil Cenček, ki si je vestno zapisal naslov od vsake knjige. »Zdal mi pa povej še kakšno lepo knjigo, ki bi bila primerna za mojega bratca. Veš, on hodi šele v prvi razred.«

»Tudi za takšne maliče je knjig dovolj na razpolago,« sem rekel in nsem bil prav nič v zadregi za naslove. »Naj mu očka kupi prelepo Slikanico ABC, potem pravljico Mali pedenček, potem Gulliverjeva potovanja, Robinsona, potem pravljico Mizica, pogri se, potem povestico Vinko pošasi, potem pa pravljico Mali palček in še Pravljicni vrtec, ki je izšel v treh zvezkih in je v vsakem nekaj tako lepih pravljic, da lepših ne bi mogel dobiti nikjer. In še nekaj si zapomni: vse te knjige so opremljene z lepimi slikami!«

Cenček je hitro vtaknil papir z naslovi v žep in že hotel steči skozi durí. Pa se je spomnil še nečesa in skrbno povprašal: »Najvažnejše bi bil pa kmalu pozabiti! Kje pa se vse te knjige dobijo?«

»V trgovini z moko gotovo ne,« sem se poslal in pristavil: »Pač pa v Jugoslovanski knjigarni.«

Halo, otroci!

Izluščajte kakšen prav smešen in zabaven konček za četrto sliko, ki jo bomo objavili prihodnjo nedeljo. Za najboljše rešitve razpisujemo štiri knjižne nagrade. Rešitev — v vezani ali nevezani besedi (to je v prozi ali verzih), pošljite najpozneje do četrta, 14. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

»Otroci, majhni ste in ne vidite okrog sebe tako natanko. Toda, vedite, veliko, veliko revščine je na tem svetu, mnogo gorja in nesreč — pa vse brez potrebe. Ljudje bi morali imeti dobra srca, polna usmiljenja — in vsi, prav vsi bi lahko sedeli za polno skledo in za toplo pečjo. Ne bi bilo več siromaštva, ne vojne, ne lakote, povsed bi vladal le en sam zakon, zakon velike ljubezni...«

Potem pa se je sklonil do vsakega posebej, potlepal ga je po glavi, potem pa ga prijel s prstom za brado in se zagledal vanj s svojimi toplimi očmi in vprašal:

»Ali boš vedno dobrega srca?«

In mi smo gledali v njegove vlažne oči, ki so tako dobrodušno in skornj proseče gledale v naše, pokimali smo in zatrdili:

»Bomo, bomo!«

Anica pa, ki je bila majhna in ni vsega razumela, je pa zmeraj rekla:

»Lada vas imam, slič!«

In kakšna reč je bila, ko je stric Jože odhajal! Vsi otroci smo se gnetli okrog njega, segali mu v roke, se ga tiščali in skušali splezati po njegovih mogočnih nogah, on pa je stal velik, širok in mogočen med vrati, smejal se je in si brisal nos, kimal in mežikal, nato pa je dejal:

»Pridni bodite in ne pozabite, kar smo se pomenili!«

»Ne, ne, ne bomo pozabili!« smo klicali drug za drugim, a že so se vrata zaprla, strica Jožeta ni bilo več. Stiskali smo se vsi žalostni drug k drugemu in potem dan za dnem izpraševali, kdaj spet pride med nas.

Nihče od nas ga ne bo nikoli pozabil.

Nežlkn.

DRUŽINA

Od butaric do žegna

Cvetna nedelja

Cvetna nedelja je ena najlepših nedelj za otroke na deželi, posebno še za dečke.

Butara, kakršno naredi naš kmečki gospodar, se zelo loči od one, kakršne prodajajo v mestu. Leskove šibe morajo biti vse lepo ravne in enoletne. Bršljan je tem lepši, čim več ima črnih jagod. Na večer pred cvetno nedeljo se zbere vsa družina okrog javorove mize. Starejši brat prinese vse potrebno in razloži po mizi. Mati priskrbi bele trakove in svižca (špajko).

Butaro dela samo oče, drugi podajajo šibe in drugo.

Z mlado vrbovo vejico zvije »trto« in z njo zveže več palic skupaj. Na vrh pritrdi vejico oljke, hruške, jablane, češnje in vejice drugega sadnega drevja, da bi Bog vse sadje obilno blagoslovil.

Med palice zaveže tudi svižca, da bo v hiši blagoslovljeno, dišeče kadilo, s katerim bo pokadil, kadar se bo bližala huda ura.

Bršljanove vejice veže v šop okrog povezanjih šib.

Do konca palic ovije bel trak v spomin, da so hudobni Judje Kristusa zvezali.

Taka je bila naša stara butara, brez pomaranč, pisanih papirnatih trakov in še ne vem česa.

Na cvetno nedeljo popoldne je gospodar blagoslovljeno butaro zopet razvezal in naredil toliko šopov, kolikor je imel poslopaj. V vsak šop je razdelil šibe, bršljan, evižec in drevesne vejice, ter vsak šopek zavezal z blagoslovljenim belim trakom in obesil na podstrešje v hiši, v hlevu, v dvornici in drugod; to zato, da bi strela ne udarila.

Ni bilo vseeno, kako si butaro držal; če si jo nosil pokonci pred seboj — je potem vsa živina rada bezljala, zato si moral butaro nositi le na ramih.

Ko so prišli domov, so morala biti hišna vrata zaklenjena. Z butaro je bilo treba trikrat udariti po

njih, nakar jih je mati odklenila, rekoč: »Božji blagoslov zdaj v hišo pride in naj nas varuje vsega hudega.«

Veliko sredo popoldne gredo otroci »Boga« moliti; seveda si natančno ogledajo »božji grob«, ki je že postavljen.

Na veliki četrtek je v hiši pravi direndaj. Ko se oglasi zjutraj po maši farni, veliki zvon, tedaj se mora vsak hitro umiti, da mu bo koža lepa in brez vsake bolezn.

S tem pa je bila združena tudi čistota naših duš, ki so se tako s čistim srcem pripravljale na Kristusovo trpljenje in vstajenje. Po zvonjenju se je začelo že trpljenje našega Gospoda, zato so morali biti otroci mirni in tihi. Ni se spodobilo, da bi kričali, peli, vriskali in eskakali. Biti je moralo prav tako, kot bi bil mrlič v hiši. Popoldne so otroci vzeli raglje s seboj v cerkev, da so z njimi ragljali, ker so šli zvonovi v Rim.

Najžalostnejši dan je veliki petek — vse delo je počivalo, nobena gospodinja ni imela včasih ta dan peke. Zjutraj, opoldne in zvečer so molili v čast Kristusovemu trpljenju.

Kakor ves postni čas, je bil ta dan za vso družino strog post. Zjutraj le ekodelico mleka, opoldne črna močnik s smetano, za večerjo nekaj kosov krompirja v oblikih. Mnogo je bilo družin, ki so se ta dan popolnoma odpovedale kruhu!

Ko se na sobotno jutro oglašajo prvi petelin, je po cestah že vse živo. Dečki hite z »lesnimi gobami« po velikonočni ogenj — deklice imajo stekleničice za blagoslovljeno vodo.

Vesaka gospodinja mora dobiti nekaj blagoslovljenega ognja. Tega dne v peč ali v štedilnik in zakuri. Šele pri tem ognju skuha zajtrk, jajčka za pirhe, gnjat in spodkuri grmado za peko.

V soboto popoldne — blagoslov kruha in drugih jedi. Širok, bel predpasnik, zadaj pa velika pentlja, na glavi svitek in nov jerbas!

Tako je bilo naše dekle, ko je nesla k žegnju. Prekrasna slika — kam si se nam izgubila?

Tista, ki je prva prinesla »žegen« domov, se je prva poročila. Za jerbas ni smela z roko prijeti — s tem bi pokazala, da ne zna na glavi nositi in bi bila seveda zanjo nekakla elabost.

Vetajenje — procesija, te ne sme nihče zamuditi, sicer bo za vsako stvar med letom prepozno prišel.

Mnogo je še družin, kjer jedo žegen šele na veliko nedeljo zjutraj, da si prenaha post že na veliko soboto opoldne. Vsak ud družine je moral pokusiti od vsakega blagoslovljenega jedila, češ, kar je za jesti pripravljeno — je vse užitno.

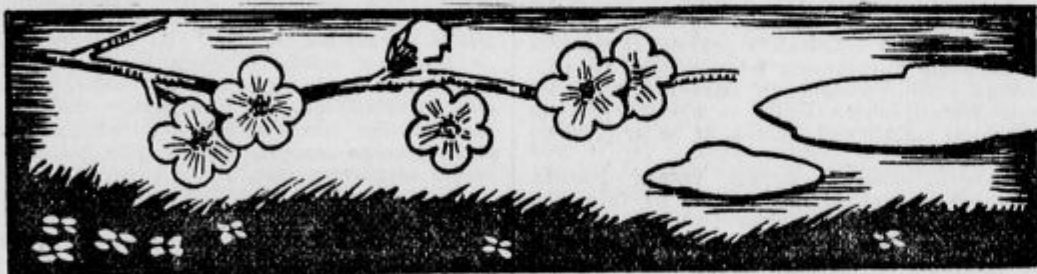
To je zelo priporočljivo za današnji čas, saj je mnogo otrok tako izbircnih, da ti komaj vsako deseto jed jedo.

Gnjatno koš je gospodar spodal na njivi, da je prišel velikonočni žegen tudi na polje in v spomin, da je bil Kristus v zemljo pokopan.

Velika noč je tako velik praznik, da se ne epodobi, da bi šel kdo kam v vas. Tudi pomaranče in pirhe so sekali šele na velikonočni ponedeljek: tedaj so prišli na obisk sorodniki, prijatelji in drugi. Ženini so lahko postni prišli ta dan na ogled, harmonika, ki je ves postni čas počivala, se je zopet oglašala.

Tako je ljudstvo res v živo občutilo: da pride za velikim petkom — velika nedelja.

Obnovimo, obdržimo lepe, stare navade, ki prinašajo našim arcem toliko priskrbenega zadovoljstva, katerega današnji zmodernizirani svet tako zelo pogreša!

Na sonce!

Napovedujejo, da bo pomladanska moda jako pestra (kakršna je napoved vsako leto).

Oblika novih pokrival je posneta po zimski obliki, vendar učinkuje povsem drugače. Razne oblike pokrival-boleroov imajo zadaj povešeno oglavje. Za slamnike se slama jako sveti in je prepletena z motno klobučevino. Moderne so tudi majhne čepice iz robate slame. Čepice pa ne bodo samo črne barve, ampak predvsem v blestečih se otenkih. Moderna je temnomodra, živa barva plavic.

Lep slamniki! Tako zvani pánama, črne barve s cveticami

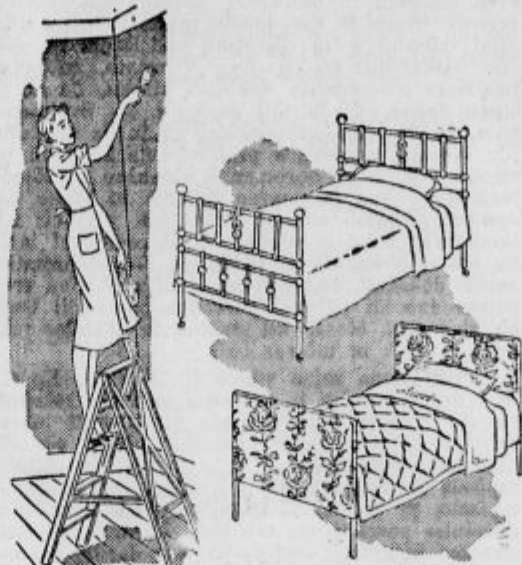

Najnovejši slamniki rumene in črne barve

Zabavno potovanje. »Koliko časa pa je trajalo vaše zabavno potovanje po morju?« — En dan, trinajst dni pa sem imel morsko bolezen.

Stanovanje preurediš

Nekaj mlad angleški stavbenik si je izmislil, da je dobro tapete popleskati z ličilom, ker so potem tapetne barve lepše. Če kaneš v tirnež nekaj kapljic oljnate barve, bo še lepše. Prav lepo se naredi zlatorumena barva. Dobiš jo, če prilepiš

citronastorumenno tapeto in jo prepleskaš s firmžem, kjer je nekaj kapljic svetlozelene oljnate barve. Temna soba se s tem zasveti, kot bi posijalo sonce vanjo.

Kako spremeniš staro posteljo v novo

Vse, kar je za okras v železju, odstrani in prevleci platnici na vznožju in zglatvu s prokastim platnom, s takim, ki je za na vrtno stole. Blago mora biti tako prirejeno na postelji, da ga moreš vzeti proč za pranje.

Noge te bolijo

Če te spomladi noge bolijo, jih umij v topli vodi, nato jih v gležnjih gneti z rokami. To velja za zdrave noge; bolne pa spadajo k zdravniku.

Če imaš mrzle noge

Če te rado v noge zebe, je vzrok ta, da imaš prelen krvni obtok. Kri teče prepočasi, ker ni čista. Zato se tudi nalezljive bolezni oprimejo po večini bolj tistih ljudi, ki jih rado v noge zebe.

Občutek mrzlih nog je dostikrat podedovan. K tej slabosti spadajo še slabokrvnost, zaprtje in živčna razdraženost. Večkrat kar nič ne pomaga, če se bolj topla obuješ; noge so vseeno mrzle. To je dokaz, da pride toplota od znotraj, od krvnega obtoka in je obleka in obutev le zato, da se ta toplota ne oddaja po nepotrebnem.

Mokre noge ne morejo biti gorke. Zatorej si moraš mokre čevlje in nogavice doma koj sezuti in preobuti v suho.

Čeprav niti ne greš ven iz hiše, je priporočljivo, da se doma vsaj dvakrat na dan nogavice preobuješ. Nogavice so že od nog vlažne in če so nogavice vlažne, ne bodo noge nikoli tople, ker vlažne nogavice ovirajo obtok krvi.

Dobro so se obuele kopeli za noge, in sicer menjanje tople in mrzle vode. Toplina vode v prvi posodi bodi 40 stopinj Celzija, v drugi posodi pa 15 stopinj Celzija. Približno pet minut drži noge v vroči vodi in jih za 20 sekund vtakni v mrzlo; to ponovi trikrat do petkrat. Slednjič si noge z robato brisačo močno zdrgni, dokler ne čutiš, da imaš tople noge.

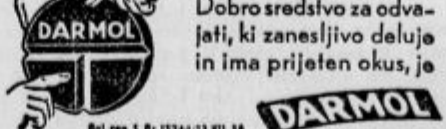
Nekateri si segrevačo noge s posodo, kjer je vroča voda (termofor). Res se s to posodo odstrani občutek mrzlot, a le za malo časa. S posodo si pa ne odzdraviš obtoka krvi, zato je bolje, da se segrevaš s kopelmi. Razen tega pa je nevarno, da se človek preveč navadi na termofor in slednjič brez njega ne more več prebiti.

Jako nehygienična, a žal, jako razširjena je razvada, da greš v nogavicah v posteljo. Koža na nogah je ustvarjena za to, da ponoči izloča znoj in zaeno tudi »žlindro« iz telesa. Če so pa nogavice na nogah, se pa ta naloga zavrè in kri se bo še bolj leno pretakala in bodo noge leto za letom bolj mrzle.

Zoper mrzav v nogah pomagajo tudi vložki v čevljih; vložki so iz plutvine ali slame ali gumija. Vendar moramo skrbeti za to, da se noge segrejejo iz notranjosti, iz telesa samega. Doseči moramo to, da so noge utrjene in odporne proti prehladu. Tako se bomo tudi najlaže ubranili nahoda.

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

Paderevski je imel v Varšavi koncert. Vsi sedeži so bili razprodani in po vseh hodnikih so se gnetli ljudje. Tisti, ki so prav zadaj sedeli, sploh niso videli ničesar, tu pa tam tudi slišali niso nič. Tedaj je sredi neke Beethovne skladbe zadonel po dvorani glas preprostega kmetiča: »Slišite vi, — ali on gode ali piska?«

Z ognjišča na mizo

Potice in gnjat

Ze za božič smo objavili navodila za potice, ki bodo za veliko noč pač tudi take. — Potice so tako tesno združene z našim praznikom, da jih pač ne smemo opustiti. Kjer ni potrebnih sredstev, naj bo vsaj ena potica na mizi, rožičkova je pač najcenejša in tudi rozinova ne bo dosti dražja, saj so rozine zdaj poceni. — Gnjat daš kuhati v vrolo vodo in jo kuhaš toliko ur, kolikor kilogramov tehta, vendar ne manj ko eno uro. Ko je skuhana, jo pusti nekaj časa v isti vodi, nakar jo daj na krožnik in jo pokrij.

Ne pozabi na piruhe! Vsaj en piruh mora dobiti vsak član družine.

Peko odpravi čim prej, da bo potem miren veliki teden. Nekateri gospodinjje pečejo že na veliko sredo. Na veliki četrtek bo pravljen dan, saj je veliki petek že kar praznik. Na ta dan je že treba z otroki v cerkev k božjemu grobu, a velika sobota že ko velika nedelja.

Do velikega petka naj bodo vsa dela kolikor toliko odpravljena, da je družina v miru pripravljena tudi na duhovno doživljanje vstajenja.

Nadevane pomaranče

Vzameš 6 pomaranč in jim na eni strani odluštiš za rezino olupka. Previdno jih izdolbeš z žličko. Nato daš 2 in pol listka rdeče želatine za pol ure v mrzlo vodo. Kar dobiš iz pomaranče, pretlačiš skrozi sito in dodaš temu 2 rumenjaka, 2 dkg moke, 4 dkg sladkorja. Vse skupaj zvrkljaš na ognju, ne da bi zavrela, dokler se ne zgosti, nato odstaviš in dodaš raztopljeno želatino. Potem narediš sneg iz 2 beljakov, daš zraven osminko litra vtepene, oslajane smetane in še to dodaš omenjeni, že ohlajeni gošči. S tem nadevaš pomaranče, jih za 3 do 4 ure postaviš na hladno, jih položiš na steklene krožnike in daš s piškoti na mizo.

Jajčna jedila

Zdaj so jajca poceni, pa je prav, da jih imemo. Vendar je treba tudi v jajčnih jedilih kake spremembe. Tu je nekaj navodil zanje:

Jajca v snegu

Jajca previdno ubiješ, da se rumenjak ne pokvari. Rumjenjak pustiš v lupini, da ne razpade, in ga posušeš s soljo in belim poprom. Iz beljakov napraviš sneg, vtakneš žličo v svežo vodo in daš v žličo za mezinac na debelo snega, v sredo tega snega na žličo daš rumenjak in tako opečeš jajce za jajcem na razbeljenem presnem maslu. Taka jajca so izvrstna za k zelenjavi ali mesu.

Ljubljanska jajčna jed

Pretlačiš 4 v trdo skuhana jajca in razmešano zemljo in to primešaš dvema rumenjakoma in 6 dkg presnega masla. Dodaš še 2 žlici kisle smetane, 2 dkg drobtin in sneg 2 beljakov. Vso goščo daš v posodo za peko, ki je namazana s presnim maslom, in daš vmes malo sesekljane gnjati.

Jajčni riž

Nalahno opraviš riž na masti, tako da je videti ko steklen in mu nato dodaš malo vode, soli, kosček čebule in omako pečenko (če jo imaš). To skupaj počasi dušiš. Ko je še vroče, daš v posodo, ki je namazana s presnim maslom, položiš vmes rezine v trdo kuhanih jajc, poliješ z juho in raztopljenim presnim maslom in pečeš.

Francoška jajčna jed

Jajca skuhaš v trdo, olupiš in razrežeš na rezine in prav tako razrežeš nekaj skuhanih krompirjev. Vzameš posodo, jo namažeš z maslom, potreseš z drobtinami in polagaš vanjo plasti krompirja, jajec in tenkih rezin gnjati — zadnja plast je krompir. Potem pokapljaš vso jed z mlekom, daš na vrh še kosček presnega masla, potreseš z drobtinami in daš v pečico.

»Stojte!«
»Stojte vi, ki vas nihče ne preganja!«

Tudi prav!

V nekem majhnem severnoameriškem prertjskem mestu visi v gostilni tabla s temle napisom: »Ne jezite se na kavo, ampak pomislite, da boste tudi vi nekoč stari in slabli«

Pravni nasveti

Zaščita poroka. M. H. — Prevzeli ste jamstvo za stroške matere, ki je preužitkarica. Zda upnik zahteva, da vsa znesek takoj plačate in vam neče priznati zaščite. Vprašate, ali imate pravico do zaščite tudi za jamstvo odvetniških stroškov, katero jamstvo ste prevzeli pred letom 1932, in kako bi dosegli zaščito. — Tudi porok, ki je kmet po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, uživa zaščito. Zato znižba dolga in druge olajšave veljajo tudi za poroka. Upniku, ki zahteva od Vas plačilo celega dolga, predložite potrdilo občine o tem, da ste kmet. Nato vam mora upnik poslati obračun in obveznico na znižanje znesek dolga, ki ga bo treba odplačati v 12 letnih obrokih s 3% obrestmi.

Posledice obsojbe. S. — Zaradi sodne obsojbe ste izgubili državno službo, v kateri ste bili že toliko let, da bi imeli pravico do pokojnine. Sodišče vam je sedaj obsojbo zbrisalo. Vprašate, če bi mogli na kak način priti do pokojnine ali do kakšne podpore. Z rehabilitacijo (z izbrisom obsojbe) odpadejo sicer vse zakonite posledice obsojbe, vendar izgubljene pokojnine ne morete dobiti, pač pa se vam povrne pravica do zopetne vstopa v državno službo in tako do zopetne pridobitve pravice do pokojnine.

Kanalska pristojbina. P. F. — Občina izterjuje kanalsko pristojbino za več let nazaj in vam preči z rubežem pokojnine. Vprašate, ali je občina upravičena terjati kanalsko pristojbino za nazaj in ali vam lahko zaradi pokojnine. — Po zakonu o mestnih občinah zastarajo mestne takse — kanalsko pristojbino je smatrati za takso — v istem času kakor državne takse. Pravica do izterjave takse pa zastara po zakonu o državnih taksah v 5 letih. Zastaranje začne teči z dnem, ko oblastvo zve, da taksa ni plačana. Iz tega vidite, da se boste v vašem primeru težko sklicevali na zastaranje. Tudi pokojnina se lahko zaradi neplačanih davčnin in taks, seveda mora ostati prost zakoniti minimum.

Vsiljeno blago. K. H. V vaši odsotnosti sta prišla na dom dva potnika, hvalila napram vašemu možu manufakturno blago tako, da je vaš mož kupil več kosov in ga plačal z denarjem, katerega ste vi z lastnim delom še prej zaslužili v tovarni. Ker je blago manj vredno, vprašate, če lahko zahtevate svoj denar od potnikov nazaj. — Blago je kupil vaš mož in ga tudi plačal. Tudi če bi potnika vedela, da je mož plačal z vašim denarjem, ne bi mogli zahtevati povračila istega od potnikov. Velja namreč pravna domneva, da ste poverili možu kot svojem zakonitemu zastopniku upravo svoje preostale imovine, ker temu niste nikdar ugovarjali. V bodoče dajte svoje prihranke v hranilnico in vlogo zavarujte z geslom, da vam bo mož prihranil taka razčaranja.

Carina. B. C. G. Vsak carinski posrednik vam bo lahko izračunal koliko boste morali plačati carine, če mu boste točno navedli predmete (in njih težo), katere nameravate vzeti s seboj.

Prezemnik domačije. F. O. V. S. Ce je pred 15 leti umrl oče v oporoki določil, da prevzame dom najstarejši sin, ostalim otrokom pa izgovoril primerne dote, se je očetova poslednja volja že pri takratni zapuščinski razpravi upoštevala in je dobil vsak, kakor je oče določil. Če hoče sedaj najstarejši sin zaradi bolehnosti prepustiti domačijo najmlajšemu bratu, to lahko stori, če so ostali bratje s tem zadovoljni ali ne, ker je samostojen gospodar. Tudi ne morejo sedaj ostali bratje zahtevati od brata povišanje dote. Tako zahtevo bi lahko stavili le še tekem 3 let po očetovi smrti, če ni po očetovi določeni dota dosegla višine nujnega deleža.

Pot čez bivšo gmajno. J. K. P. Če je bila gmajna razdeljena in je vsak bivši upravičenec dobil svoj del, potem so dolžni novo določene meje medsebojno spoštovati. Če se je poprej tudi križem vozilo čez gmajno, ne morejo bivši upravičenci trditi, da so za sebe priposestovali služnostno pravico pota, saj je vsak kot solastnik vozil po svojem, kjer je hotel. Po razstavitvi gmajne morate pač določiti smeri, kod se bo vozilo, in sme vsak na svojem vse vožnje izven dovoljenih smeri prepovedati.

Posledica pretepa. J. K. S. T. Pravite, da ste pred 3 leti še kot samec bili slučajno navzoči pri nekem pretepu, v katerem je eden izmed pretepačev izgubil eno oko. Takrat ste bili z drugimi vred obtoženi in oproščeni. Medtem ste prevzeli posestvo doma in vas dotični pretepač toži z drugimi takratnimi oproščeni obdolženci na plačilo odškodnine 30.000 din. Vprašate, če lahko prepisete posestvo na ženo ali otroka, da ne bi trpeli škode, če bi bili obsojeni. — Svetujemo vam, da ne napravite kaj takega in da ne odtujite svojega posestva s prepisom na ženo ali na otroka, niti, da ga obremenite s kakšno izmišljeno terjatvijo. Vsa ta pravna dejanja bi lahko nasprotnik s tožbo pobijal, če bi bili v tekoči odškodninski tožbi obsojeni. V odškodninski tožbi pa boste obsojeni le tedaj, če bo nasprotniku uspelo dokazati, da ste ali sami ali z drugimi vred neposredno ali pa tudi posredno povzročili izgubo njegovega očesa. Če ste bili le gledalec pretepa, se vam ni ničesar bati.

Prikrajšana vojna vdova. B. M. T. A. Ko ste se v drugo poročili in prepisali na moža solastnika do polovice posestva, bi bili morali takrat vztrajati na tem, da da mož, oziroma njegov oče obljubljeni zaženilo, ali da bi se ta plačilna obljuba zapisala v ženitovnjaki pogodbi. Ker se to ni zapisalo, je ostala ta obljuba neizpolnjiva. Kot solastnica posestva ste bili upravičeni, da ste dali otrokom iz prvega zakona poročna darila. Saj ste imeli dohodek iz svoje polovice posestva in je zato neupravičena zahteva vašega moža, da bi mu otrokom izplačala darila priznali v dobro s tem, da jih vzamete v račun za obljubljeni, zaenkrat pa še ne izplačano zaženilo. Možovo polovico posestva lahko od moža kupite, pogodbo pa morate napraviti pred notarjem. Ne morete pa moža prisiliti, da vam odstopi svojo polovico posestva zato, ker vam ni plačal obljubljenega zaženila, ki ga niste dali zapisati v ženitovnjaki pismo.

Ce žena ni zvesta. F. R. P. Če je vaša žena imela razmerje z drugim, v času, ko ste bili odstopni, in je rodila otroka, velja kljub temu ta otrok kot zakonski, ker ga je rodila zakonska žena. Kot mož nezveste žene ste imeli pravico izpodbijati zakonsko rojstvo tega otroka tekem treh mesecev, ko ste za otrokovo rojstvo zvedeli. Če ste ta rok zamudili, ne morete tudi materino priznanje, da otrok ni vaš, odvzeti otroku pravice zakonskega rojstva. Zaradi tega tudi od pravega nezakonskega očeta ne morete zahtevati plačila vzdrževalnine za tega otroka.

Obrekovanje in žaljenje časti. J. M. O. Po kazenskem zakoniku je kriv obrekovanje, kdor izreka ali raznaša o kom karkoli neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti, dobremu imenu ali gospodarskemu kreditu. Ni potrebno, da ste osebo imenovali z imenom, ampak zadostuje, da poslušali po vsebini govora morejo sklepati, koga mislite. Če so pa izrečene stvari resnične, vendar pa je vsebina pripovedovanja taka, da prizadete smeš in je zanj žaljiva, potem se tako dejanje ne kaznuje kot obrekovanje, ampak

kot navadno žaljenje časti. Po našem mnenju se uspešno lahko zagovarjate s tem, da ste po svojem znanju imeli dolžnost, da javno žigosate take socialno kvarne pojave in da niste imeli sploh nobenega žaljivega namena, ko ste obenem povedali za zgled brez navedbe imen dogodek iz domače vasi.

Denar iz Amerike. F. K. R. Če je sin pošiljal materi denar iz Amerike, in sicer po 1 dolar, tako da ga je skupaj poslal za 30 dolarjev in materi ni nikdar rekel, da ji ta denar posoja, niti ni mati sina nikdar prosila za posojilo, pač pa je smatrala mati ta denar kot približek od otroka, potem je bil ta denar materi darovan in ne bo mogel sin od matere zahtevati povračila tega denarja, ker ni bil posojen.

Delnice. A. P. Delnice imajo praktično tisto vrednost, za katero jih lahko prodaste, ne glede na dividende, ki se letno plačujejo. Pokažite vaše delnice pri neki banki in zvedeli boste, kar želite.

Odpis in prepis vrta. F. V. C. Če hočete doseči bremen prost prepis parcele, potem si morate od vseh vključenih upnikov preskrbeti izbrisne pobotnice za vključene terjatve. Podpisi vključenih upnikov pa morajo biti na teh pobotnicah legalizirani, to se pravi, biti morajo overovljeni ali po notarju ali pa po sodišču, ne glede na to, če se glasi pobotnica za 1 din ali pa za več tisoč dinarjev.

Ukradeni francozi. F. V. C. Pred 4 in pol leti ukradeni francozi gotovo ni bil vreden nad 1000 din. Take tatvine pa zastarejo v 4 letih. Če bi torej sedaj ovdali tatu orožnikom, bi sodišče kazensko postopanje brez sodbe ustavilo, ker so pač pretekla že 4 leta od izvršene navadne tatvine. Če pa je bilo vlomljeno, potem taka tatvina še ni zastarana, ker znaša zastaralna doba za take tatvine 10 oziroma 20 let.

Sposojena verižica. F. K. C. Če ste zlato verižico posodili sorodnici za neko svatbo, jo vam mora pač vrniti. Če se izgovarja, da ji je bila ukradena, imate pravico zahtevati vrednost iste.

Odbitki po napovedi zgradarine. L. G. Stranke vam plačujejo poleg najemnine za stanovanje tudi občinsko vodovodno doklado in kanalsko pristojbino, kolikor jo morate plačati občini. Vprašate, ali je za davčno napoved merodajna samo najemnina brez omenjenih pristojbin, ali se pristojbine priračunajo k najemnin. — Pri zgradbah, faktično oddanih v najem, je davčna osnova letna najemnina ob času, ko se razglasi poziv za predložitev davčnih prijav, pristevši k tej tudi vrednost vseh obveznosti, dajatev, storitev in ugodnosti, ki jih mora najemnik iz naslova najemnine vsrčiti, dajati ali opravičiti najemodavcu; odbijajo pa se stroški za vzdrževanje, upravo in amortizacijo zgradbe. Za najemnino se torej smatra vsaka odškodnina, ki jo najemnik daje lastniku za ukoriščenje zgradbe. Za odškodnino se ne smatra samo najemnina v gotovini, ampak se smatrajo tudi n. pr. vse premije za zavarovanje, za amortizacijo lifta, ki jih je plačal najemnik za lastnika, odškodnina za porabo vode iz lastnikovega vodnjaka. Če torej pripadajo tako dogodkovne odškodnine lastniku zgradbe, ne pa tretji osebi (n. pr. občini, ako napravlja ta po hišah svoje vodovodne, električne, plinske instalacije), se ne sme skupna najemnina zavezana davku zmanjšati s takimi odšzkodninami. Če pa so take odškodnine dogovorjene in se dajejo po lastniku odškodnine tretji osebi n. pr. občini, niso sestavni del davčne osnove v vsoti odškodnine, dokazano plačane tretji osebi. Oškodnine, ki jih lastnik posloplja plača kateri drugi osebi, občini, mestni elektrarni itd., se morajo dokazati s potrdili dotičnih ustanov. — Jasno je, da se morajo v priznanih napisati zneski, ki jih lastnik hiše prejme od najemnika.

Odškodnina za obolelega konja. I. R. Za konja, ki ste ga dali vojaški oblasti in ki je obolen, boste prejeli odškodnino, kakor je bil konj ocenjen. Kaj več ne morete zahtevati.

Nezadovoljen z odvetnikom. I. Z. Vaša sodba o odvetniku je morda malo preostara. Odvetnik je dolžan vsrčiti zastopanje svoje stranke po zakonu in braniti njene pravice zoper vsakogar vneto, zvesto in vestno. Zato ne verjamemo, da bi bil namesto vas branil nasprotnika. To bi bila huda kršitev odvetniške dolžnosti in bi ga lahko odvetniška zbornica poklicala na odgovor.

Taksa za vlogo z več podpisov. B. L. Štirje posestniki ste vložili pritožbo na kralj. bansko upravo, ki ste jo kolkovali z enkratno takso. Sedaj zahtevajo tolikokratno takso, kolikor je podpisov na vlogi. Vprašate, ali mora res vsak podpisnik plačati takso. — Po veljavljih predpisih mora takso plačati vsaka oseba, ki se je na vlogo podpisala.

Sosedova okna. S. Z. Tik vašega dvorišča stoji sosedova hiša, ki ima razgled na vaše dvorišče. Vprašate, ali bi lahko postavili ob meji ograjo ali zasadiли dreve. Radi bi tja postavili tudi drvarnico in vprašate, koliko mora biti oddaljena od meje. — Vsa ta vprašanja bi moral presoditi samo poznavalec krajevnih razmer. Če mislite z ograjo ali drevmi sosedu zapreti svetlobo, se izpostavljate nevarnosti, da vas toži. V tem primeru bi pač odločilo sodišče po upoštevanju krajevnih razmer, ali je zaradi vaše ograje redna uporaba sosedove hiše ogrožena. Za gradbo drvarnice se obrnite na domačo občino, ki vam naj izda gradbeno dovoljenje. Drvarnico boste smeli pač postaviti tako, da ne boste posegali v kakšne sosedove pravice.

Odstranitev dreva zaradi regulacije ceste. B. E. Zaradi regulacije ceste morali odstopiti nekaj zemljišča, na katerem raste pet sadnih dreves. Domači čenili so jih že ocenili, vendar se vam oцена zdi prenizka in nas vprašate za mnenje. Tudi vprašate, kam bi se pritožili, če bi banovina ne hotela plačati odškodnine, ki jo zahtevate. — Domači čenili bodo gotovo najbolje vedeli, koliko so vaša drevesa vredna. Zato vam priporočamo, da se zadovoljite z njihovo cenitvijo in ne silite z glavo skozi zid. Pri regulaciji banovinske ceste se pač ne sme delati vprašanje zaradi petih dreves, ki jih je banovina pripravljena plačati po oceni strokovnjakov. Zapomnite si, da se morajo zasebne koristi vedno umakniti splošnim.

Ce porok plača tuji dolg. M. P. Porok, ki je za vas plačal dolg, ima vse pravice upnika proti vam. Dolžni ste mu povrniti vse, kar je plačal za vas. Nikakor ni pravilno vaše mnenje, da ne more ničesar od vas zahtevati, ker vas tri leta ni terjal. Takšna terjatev ne zastara v treh letih.

Samoupravne doklade. S. F. Višina zgradarine vam je znana, ne veste pa za višino samoupravnih doklad. Vprašate, koliko iste znašajo. — Samoupravne doklade se vsako leto spreminjajo s proračunom dotične samoupravne enice. Tako se bo n. pr. pobirala za proračunsko leto 1938-39 v dravski banovini 50% občna banovinska doklada k vsem državnim neposrednim davkom, 5% nadomestna doklada za odkupnino osebnega dela na cestah k vsem državnim neposrednim davkom, 5% zdravstvena doklada in 35% šolska doklada. Poleg banovinske doklade se pobira tudi občinska doklada. Koliko ta znaša v vaši občini, vprašajte pri županstvu. Če se zanimate za samoupravne doklade v prejšnjih letih, poiščite dotične »Službene liste«, v katerih so objavljeni banovinski in občinski proračuni.

Zdravje iz rož

Norica, paskvica, volčja češnja, hudičeva češnja, hudacelj, hudičovo oko, krompir, vočič, volčja jagoda, nemško Tollkirche, latinsko Atropa belladonna, poljsko: wileza jagoda, rusko: wolezja jagoda, češko: rullik slomocny, je železasto dlakava, grmičasto razrasla vztrajnica, ki raste predvsem na senčnih krajih.

V zemlji ima debelo, razraslo, korenju podobno koreniko, ki je zunaj umazano-rumeno-zelena, znotraj pa bela, ali toporobnih, rogovilasto razraslih stebel z velikimi, celorobnimi, golimi, jajčastimi ali okroglo-jajčastimi, prirostenimi, kratkopiceljati listi, od katerih stoji višji v dvojicah, nižji pa premenjalno. Izmed dveh v dvojicah stojičih je eden večji, drugi manjši.

Zunaj umazano vijoličastorjavi, znotraj umazanorumeni, kimajoči cveti, rastejo ali posamič ali pa po dva v pazduhah listov. Iz plodnice se razvije svetločrna jagoda, ki jo obdaja peterodnelna razprostrta čaša.

Raste zlasti po apnenih ali kremenčevih humoznih tleh in jo najdemo v gozdojih listavcev in po krčevinah ali sečeh.

Norico prištevamo k našim najbolj strupenim rastlinam. Korenina diši zoprn ter je neprijetnega, zoprnega, grenkega in ostrega okusa; tudi sveži listi ali pa suhi, če jih zmanemo, diše zoprn in so grenkega okusa.

Vsebuje hud strup atropin, ki ga prištevamo alkaloidom. Zastrupljenje z atropinom povzroči razširjenje zenice, zmanjšanje teka, veliko žejo, hripavost, praskanje v grlu, vročo kožo, vnetje žrela, pijanost, šum v ušesih, suhe ustne; bolnika mrazi, boli ga glava in obraz mu postane

VSAK nima toliko denarja, da more polovati o kopališče

TODA

VSAKDO bi moral dati za zdravje letno 100—150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode

Radenski zdravilni vrelci onega z rdečimi srci.

rdeč, če pa zaužije preveč strupa, postanejo ustne modre, loli se ga blaznost, besnost, zaspanost, neobčutljivost za vnanje vtise, v glavo silirki, srce silno bije, nastopi mrtvota in končno smrt. Ze 0,001—0,002 g atropina ohromi gladko mišičje prebavil in 0,1 g atropina more povzročiti smrt.

Razen atropina najdemo v rastlini še hiosciamin, bolin, metileksulin itd.

Pri zastrupljenju odstrani najprej strup iz želodca, kar moreš storiti s tem, da daš bolniku živalskega oglja ali česlovine, pa tudi mleka ali čaja. Predvsem pokličite zdravnika!

V zdravilstvu uporabljamo korenino, pa tudi vso rastlino, zlasti liste. Atropin vpliva na živčevje, na krvni obtok in na gladko mišičje prebavil. Uporabljajo ga pri vnetju možgan, glavobolu, migreni, zabobolu, kašlju, naduhi, zavijanju, ki izhajajo iz žolčnih ali ledvičnih kamnov, posebno pa v očesnem zdravilstvu. Celot pri zastrupljenju z mušnico, morfijem in tudi nikotinom ga vedo uporabiti kot zdravilo. Seveda prihajajo v zdravilne namene le majhne množine zdravila v posušeni. Tako dajejo n. pr. atropina 0,05 g enkrat ali 0,2 g na ves dan; Extractum Belladonnae 0,05 g enkrat ali 0,2 g na ves dan, Folium Belladonnae 0,2 g enkrat do 1 g na ves dan.

Podlesek, jesenski ali močunec, očun, očur, nolika, ušivka, golobjak, goslar, gosje, materičnik, kravečevje, volovnik, nočun, dremavica, pošl, divji luk, smrtinjak, emerika, spodekac, kočičevje, mrazovec, rečunec; rusko: biezvriemienik, češko: očun jesenni, poljsko: zimowit, nemško: Herbstzeitlose, latinsko: Colchicum autumnale je rastlina, ki okraši v jeseni pokošene travnike s svojimi vijoličastimi ali bledorodnimi cveti, ki sede na koncu trdnih cvetnih betev. V zemlji ima vztrajno, gomoljasto, jajčastorasto koreniko, ki jo obdajajo suhe, kostanjevorojave luske. Znotraj je gomolj bel.

Spomladaj poženo iz njega tri do pet 25—50 centimetrov visoki, širokosuličasti sočni, goli listi, med katerimi sedi kratkopiceljata, v začetku zelena, kasneje rjava mehurjasta, trodelna glavica, polna rjavega semena. Glavica počne po šivih in iz nje se iztrese seme.

Raste zlasti po vlažnih travnikih in cvete od avgusta do oktobra.

Vsi deli jesenskega podleasa so grenkega okusa in vsebujejo alkaloid kolhicin. Največ imajo tega strupa semena in gomolji, manj listi. V semenih ga je 0,2—1%. Poleg kolhicina najdemo v rastlini še masno olje, fitosterin in v manjši množini tudi druge snovi.

Zastrupljenje je zlasti med otroki, ki se v jeseni ob kosnji igrajo s plodiči in jih radi neso v usta, pogosto. Javljia se z vnetjem v žrelu in želodcu; kolhicin vpliva namreč zlasti na prebavila, želodec, črevesje in ledvice, pojavi se bljuvanje in bruhanje, udje se začne tresi, nastopi slabost, bolnik se močno pot, jezik mu ohromi, pojavi se driska, glavobol, silna žeja, srce bije močno in čisto nastopi smrt.

Pri zastrupljenju odstrani najprej strup iz želodca (glej pri doslej opisanih rastlinah) in pokličite takoj zdravnika! Znaki zastrupljenja nastopijo šele po dveh do petih urah.

V zdravilstvu rabijo predvsem seme (Semen Colchici), ki ga nabirajo v zravilne namene v jeseni. Iz njega pripravljajo tinkturo (Tinctura Colchici), ki jo predpisujejo pri naduhi, revmi, vodenici, zlasti pa pri protini.

V domačem zdravilstvu so včasih kuhali gomolje kot zdravilo pri sklepnem revmatizmu in vodenici, toda so to zaradi nevarnosti zastrupitve po pravici opustili. Pač pa z vodo, v kateri kuhajo gomolje in cvete, preganjajo zlasti pri otrocih uši. Vendar je treba paziti, da ne pride voda v dotik z rano, ker utegne nastopiti zastrupljenje.

Zlogovnica

Iz naslednjih 39 zlogov: ba - bur - da - da - dar - du - ja - ja - jan - ja - ka - kla - ko - kon - lev - lo - me - men - moč - na - naj - ne - nec - pa - po - sip - so - stik - svo - ši - šče - la - tra - ve - ve - vso - za - zel - že - sestavi devetnajst besed z naslednjim pomenom: 1. bivše avstrijsko mesto, 2. računski izraz, 3. prostost, 4. možko kretno ime, 5. čevljarska potrebščina, 6. vrsta vetra, 7. rimski cesar, 8. trda snov, 9. zakonska družica, 10. slovenski književnik, 11. svetli zakrament, 12. v stiski dobrodošla stvar, 13. večji kos lesa, 14. cvetlični okrajec, 15. preprosti zdravnik, 16. del drevesa, 17. del telesa, 18. domača žival, 19. domača žival.

Ko si dobili pravilne besede, vzemi iz vsake po tri zaporedne črke, ki ti povedo citat iz Simona Jenka.

Kmetijski nasveti

Izsušenje vlažne kleti. H. B. Lj. — Imate čiste, suhe vinske kleti z velikimi sodi in potrebnim kletarskim inventarjem. Dali ste jo v najem nevesčemu najemniku, ki ne zna ravirati niti s kletjo, niti z inventarjem, zaradi česar trpi klet in posoda zaradi vlage. Kleti sploh ne zračijo, zato je postala hiša vlažna. Zelite vedeti, kaj vam je storiti, da klet zopet izsušite in posodo popravite? — To je pač enostavno: najemniku, ki se ne drži pogodb, odpoveste ter si poiščite drugega, ki bo znal ravnati s kletjo in posodo tako, da se ne bo kvarila. Zda ob suhem vremenu je najprimernejši čas za osušenje kleti, če pustite okna čez dan odprta, da gre vlaga ven. Morate pa tudi poiskati osebo, ki zna ravnati z vinskimi sodi in z drugim inventarjem, da se ne kvari. Sode je treba najprej pregledati, če so zdravi in ne plesnivi. Ko so suhi, jih je zažveplati in žveplanje ponoviti vsake tri mesece. Mokre in plesnive sode zažveplati ne zažleže mnogo.

Mošt iz hrusk moštnic je pretrpek. M. G. B. — Imate sod 200 litrov sadnega mošta iz hrusk moštnic, ki nima posebnega okusa, ampak »vleče usta skupaj«. Ka je ukreniti, da bi pridobil boljši okus, ne da bi izgubil lepe barve, ki jo sedaj ima? — Vaš hrusevec je pretrpek, vsebuje preveč česlovine (tanina), ker niste pustili hrusk dozoreti, ampak ste jih prezgodaj prešali. Tak trpek mošt se ne skisa tako hitro čez poletje kakor tak, ki nima toliko česlovine. Če hočete odstraniti več te snovi iz njega, vzemite 25 do 30 gramov želatine na 200 litrov mošta, raztopite jo in raztepite v moštu v peno ter jo zmešajte s piščajo. Nato jo pustite vsaj 14 dni na miru, da se čistilo sesede na dno. Tedaj mošt pretlačite v čist sod. Opozorjamo vas, da boste težko napravili dobro okusno piščajo iz njega, če so bile moštnice preveč zelene.

M. R. iz B. — Ravnanje z zmrzlimi jabolki. Imel sem precejšnji množini jabolk v podstrešni sobi, ki so mi zmrznila kljub temu, da so bila pokrita. Kako mi je ravnanje z zmrzlimi jabolki, da se mi ne pokvari? — Odgovor: Letos je marsikomu zmrznilo sadje po shrambah, ker se ni sadje pravočasno zavarovalo proti mrazu. V vašem primeru bi bilo v bodoče ravnanje tako-le: zmrzla jabolka se morajo polagoma otaliti. Nikdar ne smete zmrzlega sadja prijemati z roko. Gorka roka povzroča grde odtise na takem sadju. Najbolje je, da zmrzlo sadje pustite na miru, da se samo otalji. Za potrebo (tudi prodajo v malem) pa stresite (s kakšno leseno zajemalko) zmrzla jabolka v posodo z vodo, da se tako zopet otalijo. Voda odvzame led iz sadja brez večje nesreče. Tako sadje morate potem kmalu porabiti. Zelo napačno bi pa postopali, ako bi zmrzla jabolka z rokami nabirali in spravljali v gorkeše spodnje prostore. V tem primeru se kaj lahko ves shranjeni pridelek pokvari.

ODREŽITE
„SLOVENE SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek

„Slovenec“ 10. aprila 1938

Judež Iškarijot

Za devet sto oseb male francoske vasice so nastopili hudi časi. Zgodi sočniti žarki so bili uničili ves pridelek, zemlja na polju je bila vsa razpokana, dan na dan je šrednik poročal, da je poginila kaka ovca, in v vas, ki je slovela po svojih pasijonskih igrah, je prihajalo manj in manj ljudi. Usahnili so poglaviti zaslužek vaščanov, rezljani predmeti in pobarvani lončeni izdelki. Boda in stiska sta dušili ljudi.

Rabain, župan in igralec Judeža v pasijonu, je stal ves v skrbeh pri oknu svoje delavnice in je gledal na vaško cesto, kjer so se v medlim smehljajem plazili mršavi otroci mimo.

»Premalo mleka imajo,« je z onemoglim obupom stisnil skozi zobe in si pritisnil roke na sence, »in naš kruh je ajdov in še primanjkuje ga nam.«

Spet je, kakor že tolikrat na ta dan, potegnil pisanje iz kamizole in se je zastrnil v strojeplane strani. Nešteto ponudb je bil že odklonil, a tale tu... Ni hotel prevzeti sam odgovornosti nase. Mimo tega se ponudba ni nanašala na njih igre, marveč le na izdelke, ki naj jih na neki velikomestni razstavi izgotavljajo in nato prodajajo...

»...In še enkrat vam povem,« je Rabain svaril zvečer obšinske moše in poglavne pasijonske igralce, ko jim je prebral ponudbo, »njim ni za naše izdelke, ampak si želijo naših iger!«

Tem častitljivim možem pa ni bilo ničesar tako sveto ko njih igre, ki so jih smeli po besedah prastarega ustnega izročila njih ustanovitelja prirejati v svoji rojstni vasi le vsako sedmo leto. Temu izročilu so ostali zvesti, pa če jih je še tako trilo uboštvo in če so jim še toliko ponujali za igranje. Zdaj pa je bila sila na višku: njih otroci in žene so bili v nevarnosti.

Prav do ranega jutra so se posvetovali; to je bila pač najbolj hrupna seja, kar jih je kdaj videla šolska soba, in Ledeque, igralec Kristusa, je slednjič odločil s pripombo, češ da so pač zreli moše in jih ne more nihče k ničemur prisiliti. V takih pisanih barvah je znal možem z besedami naslikati, da bo v enem mesecu zaslužil več ko tri sto tisoč frankov, da je bil Rabain na vsej črti premagan.

Zaskrbljenega obraza se je Rabain vdal, vendar je zahteval, da morajo vsi prisesti pri Bogu, da za nobeno ceno ne bodo igrali ali koga nagovarjali, da naj igra. Kdor bi to prisego prelomil in s tem onemogel svetlo izročilo, bodi za zmeraj izobčen iz njih srede in bodi preklet...

Male stojnice, ki so bile posnete po domačih delavnicah pasijonskih igralcev, in ki so v njih od jutra do večera rezljali in slikali, so bile zmeraj polne radovednežev in kupcev. Največ ljudi se je gnetlo pred Rabainovo stojnico, čigar plamteča rdeča brada je imela menda neznansko privlačno silo.

»Ali vas smem prositi, da bi spregovorili z menoj nekaj besed,« je dejal majhen, debel gospod Rabainu. »Ne, ne tukaj,« je gospod odkimal, videč, kako je Rabain pristopil z mislijo, da bo dobil kako večje naročilo. »Z menoj povdite,« Ko se je Rabain oklevalje ozrl po svojih tovariših, ki so se že zbrali pri izhodu in so menda čakali samo še nanj, ga je gospod prijel za roko, rekoč: »Povdite. Saj boste že čez pol ure v svojem hotelu.« S tem je odvedel Rabaina na cesto, kjer ju je čakal razkošen avto.

Firestone, kakor se je gospod predstavil, je molčal, ko je avto brzel po cestah in ulicah, in je kar z zadovoljstvom užival, videč, kako je preprosti kmet vesel avtomobilske vožnje.

»Koliko pa zaslužite?« je vprašal Firestone, ko sta sedela v hotelu pri steklenici vina.

»Če ves dan prav pridno delam, zaslužim časih svojih petnajst frankov na dan. Toda...«

»Mislim, koliko zaslužite s svojimi nastopi v pasijonu!«

»O..., prav nič. Ti dohodki so v prid vsej vasi.«

Firestone je tiho zažvižgal skozi zobe. »Tako, tako. Jaz sem vas v poslednjih pasijonskih igrah mogel obdobjati pri vas doma... Škoda, škoda, da svet tako malo zve o vaši veliki umetnosti... Pa pijte, pijte, gospod Rabain! Na zdravje!«

»Vase besede me bolj vnamajo ko najboljšo vino,« se je Rabain priklonil in postal prazen kozarec nazaj na mizo. »Sveto ustno izročilo nam velevala, da smemo nastopati v pasijonskih igrah samo na vsakih sedem let.«

»Kakor rečeno, jako škoda!... Ali bi še kozarec vina?« Firestone je spet natočil oba kozarca.

»Na zdravje!«

Rabain je z užitek srkal vino. »Ali so v Ameriki igralci dobro plačani?« je nato vprašal in se plaho ozrl mimo svojega gostitelja.

»Dobro, celo prav dobro. Zal so mi te stvari tudi znane. Jaz sam sem lasnik nekaj gledališč. Vam, na primer, bi dal — saj vem, vem, da bi mi zavrnili sleherni ponudbo! — s takim velikim umetnikom eploh še nisem sklepal pogodbe — vam bi dal kar precej po dva tisoč dolarjev na teden...«

»Dva tisoč do-lar-jev?!!«

»Seveda. Če bi sklenila pogodbo za pet let, bi vam jih primaknil še pet sto... Lejte, zdaj sem prišel v tak ogenj zaradi tega, da bi Ameriki pridobil takega velikega umetnika, da sem celo pozabil na svojo obljubo, da vas ne bom motil dalj ko pol ure! Z avtom vam bom odpeljal v hotel, gospod Rabain. In — saj se bova še kaj videla? Jako se zanimam za vaše izdelke. Torej, lahko noč!«

Ko so se pasijonski igralci vračali v svojo domovino, ni bilo Rabaina med njimi. Vendar ga ni nihče niti z besedo omenil...

Minilo je več let. Spet je prišel čas pasijonskih iger. Vendar je bila to pot vas nekam poparjena. Vse je kazalo, da bodo te igre vrgle malo dohodkov; še bolj žalostno je bilo pa to, ker so vsi vedeli, da bo pasijon tudi glede na umetniško igranje na nižji stopnji. Jean Ledeque, sedanjí župan, je vzdihovaje gledal, kako so bili vsak dan sedeži skoraj prazni pri pasijonskih igrah.

A temu se ni nihče čudil. Še nikoli ni kritika tako slabo pisala o teh igrah. »Prizor z izdajalcem,« je poročal neki ugledni pariški list, »visek vseh pasijonskih iger, nima nobenega igralca. Igralec Criqui ne more s svojimi podajanjem nikogar prepričati. On izda svojega Gospoda kar tjavendan, ko da bi bilo to izdajalstvo vsakdanja zadeva. Pa njegov kes! Le malo obžalovanja — pa nič več. Dobro je videti, da bi rad posnela

svoje prednike — recimo Rabaina, ki nam je podal Judeža v istoimenskem filmu —, vendar je ves lesen in brez občutkov.«

Nihče ni bil zaradi tega bolj nesrečen ko Criqui. To vlogo so mu bili napravili, ker so jo bili nekoč igrali njegovi predniki in ker je bil on edini rdečbradev v vasi. Vendar ni bil niti malo pripravljen na to vlogo in niti ni nikdar videl igrati vloge Judeža. Razen tega je bil precej trčen in je rad pil.

Kar je bilo v prejšnjih časih nekaj navadnega, je bilo zdaj že dogodek: neki tujec se je bil s svojim avtom pripeljal in se je v gostilni ustavil. Vsa otročad je letela skupaj in še drugi so prišli in so se gnetli krog gospoškega, razkošnega avta in so zijali v soferja v uniformi, ki si je čepico kar izpulil z glave, ko je zagledal svojega go-

spodarja. To je bil gospod visoke rasti, gladko obrat, zares gospod od glave do nog.

Tujec si je kupil kar vso ložo in je pazno sledil igro. Ko je prišel prizor z izdajalcem in je stopil Judež na oder, je vzel palico in klobuk, vendar se je premislil in še ostal. A razburjeno si je grizel debele ustnice.

Ze zdavnaj je spala vas, ko se je vzdolž hla plazila senca in je obstala pred Criquijevim hišo. Skrivnostni človek je vrata odprl in vstopil. Čez nekaj minut se je skozi špranje v okenskih polknicah svetila luč.

V tretje je glas petelina pretresel nočno tišino in jutro se je že svetilo na vzhodu, ko je tisti človek odšel iz hiše.

To jutro je bilo velikega pomena za vas. Ledeque je za ta dan povabil poročevalce največjih listov Francije in Anglije.

Preden se je začela predstava, je poiskal Criquija in ga za božjo voljo prosil, naj vendar igra tako, kolikor le zna dobro igrati.

»Jaz zmeraj igram čim najboljše morem, a nikoli še nisem videl, kako so igrali Judeža,« Criqui je kar drhtel pred Ledequom, ves prepaden je bil in temni kolobarji so mu obkrožali oči.

»Čez uro se začne igra, Criqui. Mogoče bo zadnja v tej vasi in vse zavisi od tebe zdaj... Bog daj, in mu je položil obe roki na ramena, »da bi se mogel zamisliti v vlogo izdajalca!«

Criquijev plapolajoč pogled je zabegal mimo Ledequa. »Jaz... jaz bom danes dobro, zelo dobro igral...«

In zares je bil tega dne pravi Judež na odru. Ze ob njegovih prvih besedah so kritiki prisluhnili in se vprašujoče zazrli drug v drugega.

»To... to... je pa Judež, pravi pravcati Judež... Rabain?« je dejal nekdo.

»Nemogoče,« je odvrnil sosed. »Rabain je v Ameriki; njega so izobčili iz svoje srede.«

»Rajši bi vsi pomrli, kakor da bi ga pustili igrati,« je pripomnil tretji. »Poznam jaz te kmete!«

Napeto so sledili igro. Ko je stopil Judež s počasnimi koraki, ki so bili videti, ko da jih napravi z neizmerno muko, k velikemu duhovnu, da bi vrnil onih trideset srebrnikov, ki je zanje žrtvoval pokoj svoje duše; ko je šel, da bi sodil sam sebe, tedaj je tudi najbolj zakrnjenemu kritiku zagomazelo pod kožo in so se mu najezili lasje...

Zvezda večernica se je pravkar zasvetila na obledem nebu, ko se je avto ustavil pred gostilno. Tedaj je Criqui kar brez sape prišel, se zaglaval navzgor po stopnicah in porinil gospoda, ki je pravkar stopil na prag, nazaj v sobo.

»Tu imaš... ná... vzemi nazaj svoj denar, Rabain,« je zasopel in potegnil usnjeno možno iz za jopiča. »Zdaj sem že videl, kako je treba vlogo igrati. Vzemi, vzemi denar! Ali slišiš? Nobenega obetanka, nobenega miru ne najdem več!«

Za hip ga je Rabain zamišljeno pogledal. Potem je odkimal. »Ne, Criqui! Le kar obdrži Judežev denar! Le občuti, kaj se pravi, če človek izda tisto, kar mu je bilo sveto. Ni treba, da bi Judeža igral; doživljaj ga! Tako kot jaz.«

Nejevoljno je odrinil Criquija in odšel.

»Kam?« ga je vprašal sofer.

»Kam? Res je — kam! — V Pariz — ali kamor že.« Zagledal se je v praznino in medlo do dal.

»Povsod sem doma, povsod... In nikjer... Kar požen!« (H. Belcker.)

Prometna vazoja.

Mala Minka stoji na križišču cest in se joka. »Kaj pa ti je?« jo sočutno vpraša star gospod. »Oh,« pravi deklica in glasno zaht, »mama mi je rekla, naj toliko časa tu stojim, da bodo šli vsi avtomobili mimo, a zdaj eploh nobenega ni!«

Na Golgoti

Nekoč je Bog Oče poslal Najsvetejši Devici preroške sanje, ki so bile strašne. V njih ji je razkril vse bodoče trpljenje njenega edinorojenega Sina. Razodel ji je vse, kar bo moral pretrpeti od trenutka, ko bo omedlel v getzemanskem vrtu, dokler ne bo moral umreti pribit na križ.

Videla je, kako ga bodo od Judeža izdanega in zvezanega vedli pred sodnike, kako ga bodo kronali s trnovo krono, privezali h kamnitnemu stebru in se mu še okrutno posmehovali, preden ga bodo obsodili na smrt. Žalostna Mati je v duhu skusila neizrekljivo bridkost, ko je v sanjah videla edinega Sina umirati na križu. Pred očmi ji je bilo, kako mu bodo s sulico prebodli desno stran in bo iz rane brizgnila kri in voda, v znamenje telesne smrti. Videla

pisano, kaj se bo zgodilo. Saj se bo le prerokovanje spopolnilo, da se izpričata Bog in resnica.

Vse se je spopolnilo tako, kakor je bilo napovedano. In nedolžna kri božjega Jagnjeta je izmila grehe sveta.

Pod križem na Golgoti je stala Mati sedmih žalosti, vila roke in pogledovala gor na Sina, ki so ga povisali na križ. Videla ni nič razen njegove s trnjem okronane glave, ugašajočih oči in posinjelih ustnic, ki so se mu premikale v molitvi. Molil je za svoje rablje:

»Oče, odpusti jim! Saj ne vedo, kaj delajo.«

Ni pa videla, prežalostna Mati, da je ta čas, ko je Gospod Jezus umiral na križu, planilo iz pekla krdelo satanov. Peklenske pošasti so krožile nad križem liki zloveščí črni oblaki in oprezovale, kdaj bo Kristus izdihnil svojo dušo. Njihov Lucifer jim je bil zapovedal, naj jo s silo ugrabijo in privedejo v pekel.

Satani so oblegli križ in prežali na zadaji Kristusov zdihljaj. A Bog jih je za njihovo predrznost kaznoval s slepoto, da so bili ko od sonca oslepljeni netopirji. Najsi so se še tako jezili in divjali, duše Gospoda Kristusa niso mogli uzreti. Zaman so se stegovali po njej in se zalotavali v križ ko vešče v luč. Pa so tudi ko vešče, ki jih je opalil plamen, popadali nazaj v peklenška brezna.

Zvalili so se Luciferju pod noge in zdvijani tulili:

»Ne vidimo ga, nič ne vidimo! S slepoto nas je udarilo!«

Lucifer se je strašno gnevil in divje sopihal. Togotno je stisnil kremplje, razpel krila in sam odletel na Golgoto. Spustil se je na Kristusov križ in obsedel na vrhu ko jastreb, ki preži na golobico.

Ko so se Luciferjeve oči srečale s pogledom umirajočega Gospoda Kristusa, je trenutno oslepel, kakor so malo prej oslepel njegovi odposlanci. Zastrla ga je tako črna tema, kakršne ni niti v najglobljem peklenškem breznu. Prestrašen, osramočen in potrj je zdrknil s križa. Ko je tapal naokoli, je dobil le razbojnika na Kristusovi levici, malo v stran pa še obešenega Judeža. Nato se je z obema malo vrednima dušama vrgel v peklenško brezno.

Mati božja je stala pod križem in presunljivo jokala. Zraven nje sta bila Janez, ki je bil najljubši učenec njenega Sina, in Marija Magdalena. Nad križanim Odrašenikom pa so potlavale lastovke, ki so bile videti ko žalne pasice. Vele so v zraku sem pa tja, nad križem strepetavale s perutnicami in spričo Kristusove smrti tako žalostno zažvrgolele, kakor da bi zajokali otroci pri pogrebu.

»Umr! je, umr! je, umr! je.«

Z druge strani se je tedaj dvignila sivi megli podobna tropa vrabcev kričočev, ki so lastovkam nakljud ščebetali:

»Živ, živ, živ.«

Judež so jih kajpak slišali in Kristusu s sulico prebodli stran. Iz rane je brizgnila kri in voda, kakor je bilo Materi božji razodeto že v sanjah. Zblojeni vrabci so nato seveda urno odleteli. Odsihdob jih za kazen satan — na dan sv. apostolov Simona in Jude — tudi trumoma lovi in po mernikih meče v pekel.

Kamorkoli je tistikrat iz Kristusovih ran kanila kaplja krvi, so povsod zrastle prelepe bele lilije. Od grenkih solz Matere božje so takisto tedaj porjavili zlati in srebrni listi trhljke, ki je rasla ob poti na Golgoto. Tam, kamor so padle solze Marije Magdalene, pa so vzklile Marijine solzice.

Tako so v čast božjo in ljudem za spomin vzcvetele na zemlji priče Kristusovega trpljenja in bridke žalosti njegove Matere.

(Poljsko: M. Gawalewicz-M. Stahiewicz)

Mrtvaška barka

Da bi rešili dragoceni tovor, so za silo dali na barko majhno posadko. Neki angleška križarka, ki so jo dobili čez nekaj dni, pa je oskrbela nadaljnji prevoz barke.

Se dolgo zatem so se ljudje po vsem svetu razburjali, ker je vsa posadka z »Mary Celéstec« tako skrivnostno izginita. A nikoli ni bilo moči izérpno razvozlati te skrivnosti, čeprav je britska vrhovna pomorska oblast pozvala vse konzulate in pomorske urade, naj poizvedujejo in iščejo te ljudi.

Seveda je bilo dosti takih razlag in domnev, ki so hotele to uganko rešiti tako ali tako. Semkaj spada tudi poročilo pomorščaka Abela Fosdyka, ki ga je neki angleški list tik pred svetovno vojno objavil.

Po tem poročilu je kapitan barke »Mary Celéstec« staval s krmarjem, kdo bo mogel popolnoma obložen obplavati barko, ko bo plula na vsa jadra. Da bi mogli to tekmo bolje pregledati in preoditi, je šla vsa posadka, tudi kapitanova žena in njun otrok na nekakešen oder, pomol, ki je štrlel iznad barkinega nosu nad morjem. Vrvi tega odra so se pa nenadoma potrgale in vsi, ki so stali na njem, so strmoglavili v morje. Niti misliti ni bilo na kako rešitev, le on, Abel Fosdyk, je mogel dospeti do deske odra, ki je plavala po morju, in se povzpeti nanjo. Čez nekaj ur nato ga je neka druga jadrnica pobrala in rešila.

V listinah o poskusih reševanja posadke ni ničesar, kar bi moglo dokazati resničnost tega poročila. Saj bi bili morali najti vsaj ostanke tistih vrvi na ladji!

A nekeje je vendar ostalo teh sedemnajst ljudi!

Neskončni ocean molči. Veliko skrivnosti poživja na njegovem dnu. Sam spada tudi uganka barke »Mary Celéstec«, saj je škoda truda, da bi kdo hotel prodrati v skrivnostne uganke usode!

Barki so dali novo ime, ko so odložili tovor na določenem kraju. Na poti nazaj iz Amerike je zgrabil orkan. Nikoli več ni bilo nobenega glasu o njej. (B. Brennecke.)

Dediščina.

Neki star škotski pososnik je umrl, in ko so odprli oporoko, se je izkazalo, da je zapustil vse svojima dvema sinovima Donaldu in Hamishu.

Ta dva sta se nekaj tednov priklala in pričkala, kako naj si razdelita posestvo, pa se kar ništa mogla sporazumeti. Slednjič sta sklenila, da vprašata za svet svojega starega učitelja, profesorja matematike, naj jima pomaga razdeliti dediščino.

Profesor je bil kot volján in je dejal: »Najprej bi prosil tebe, Donald, da po svojem presodku razpoloviš dediščino na dva enaka dela.«

Ko je Hamiah to zaslišal, je bil jako razočaran. »In ko se to zgodi,« je nadaljeval profesor, »naj si Hamish prvi izbere avoj delo!«

Vsled adaptacije v regulacijsko črto smo prisiljeni naše dosedanje trgovske prostore

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA, SV. PETRA C. 29

popolnoma izprazniti najkasneje do 30. maja t. l. • Da do tega časa našo zalogo čim bolj razprodamo nudimo vse manufakturno in konfekcijsko blago, ter perilo

20-30% cenele
Poslužite se te ugodne prilike, ter si nabavite Vaše pomladanske potrebščine pri nas!

PO SLOVENSKI DOMOVINI

Jesenice

Elektrike ni. Zadnje čase se mnogokrat dogodi, da nam, ki smo navezani na elektriko Kranjskih deželnih elektrarn, tok kar na lepem prekinje. Navadno se to dogodi ob nedeljah. Tudi zadnjič, ko je jeseniški Aeroklub vrtil propagandni film in so bile karte že prodane, je zmanjkalo toka in ljudje so morali domov. Aeroklub pa je bil pohvaljen za prireditev. Tudi radio bi človek rad poslušal ob nedeljah, ko ima čas, in še mnogo drugih stvari, pa enostavno ni toka, medtem ko srečujemo, ki so svezani s stalno elektriko KID, lepo razpolagajo z njo, kadar hočejo. Dobro, vse se razume in tudi to, da je treba vode popravljati, vendar bi bilo dobro, če bi se prej objavilo, kadar je to mogoče, kdaj toka ne bo. Dalje pa je za mesto z 10.000 prebivalci že važno, da se ne odklapija luč prepogosto, saj imamo tu še luče itd.

Občni zbor JRZ. Pred kratkim je bil tu občni zbor mestne organizacije JRZ. V novi odbor so bili izvoljeni novi mošči, na katerih je sedaj, da se lotijo dela za dobro kraja. Poživljena podjetnost v kraju je namreč odprla veliko vprašanj, kjer bo morala nastopiti tudi politična organizacija in podpreti akcije posameznih stanov, posebno še, ker smo tu na meji, kot prva legitimacija moči in ugleda velike domovine. Po prenovljenju kritijo jeseniške pošta, policijski komisarjat mora dobiti dostojne in reprezentativne prostore, državni uradniki in železničarji nimajo več dovolj stanovanj, draginja duši in potreben je prvi dražnjiški razpored.

Prosvetno društvo na Hrufiški uprizorji drevi ob 8. Finžgarjevo igro »Razvalina življenja«. Vljudno vabljeni.

Kino Krekov dom. Danes ob pol 3. in 8. zvečer dvojni program. V prvem filmu »Ahasver, večni ljudje igra glavno vlogo Conrad Veidt. Drugi film »La Habanera« v glavni vlogi Zarah Leander in Willy Birgel, znana iz filma »K novim obalam«.

Vrhnika

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki uprizorji v nedeljo, 10. in na velikonočni ponedeljek, 18. aprila t. l., obkrat ob pol 8. zvečer, v proslavo 60 letnice največjega sodobnega pesnika Otona Zupančiča njegovo igro »Veronika Deseniška«. Občinstvo vljudno vabljeni k obilni udeležbi. Vstopnina je kljub delno novim kulissam in velikim režijskim stroškom običajna. Preskrbite si vstopnice v predprodaji v Rokodelskem domu.

Domžale

Danes ob 4 popoldne priredi v našem Godbenem domu koncert slovenskih pesmi pevsko društvo »Grafika« iz Ljubljane. »Grafika« nastopi s skoraj istim sporedom kakor pred kratkim na koncertu v Ljubljani, kjer je doživela prav lep uspeh. Domžalčani in okoličani bodo imeli redko priliko slišati ta prvovrstni moški zbor, ki mu glasbena kritika soglasno priznava resna glasbeno-kulturna stremeljenja.

Cerknica

Letošnje leto je obeta velik gradbeni razmah. Marsikdo je nameraval že prejšnja leta popraviti, preizdati ali na novo zgraditi to ali ono gospodarsko poslopje, pa mu ni bilo mogoče. Posojila ni mogel dobiti nikjer, niti svojega denarja, prihranjenega ali celo prisiladnega ni mogel dvigniti iz hranilnice, ki so bile zamrznjene in pod denarno zaščito. Zato pa bodo letos obrtniki po dolgih suhih letih zopet imeli polno dela. Ker se bo veliko gradilo, si je Ronko France iz Martinjaka pametno omislil: v Kamno gorico nad Cerknico je povabil izveščene arhitekte iz Dobrega polja, ki bodo pripravili 8 vagonov dobrega apna, ki bo v par dnevih že pripravljen naročnikom na razpolago.

Roditeljski sestanek na cvetno nedeljo po križevem potu v šoli, v kaplaniji. Ker bo imel šoleki upravitelj G. Skubic predavanje o pomenu roditeljskih sestankov in o pravilni vzgoji otrok, so vabljeni starši, da se tega sestanka v velikem številu udeležijo.

Naša hranilnica in posojilnica je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor, kjer se je pregledal račun o poslovanju letu. Iz računskega zaključka se izrazito vidi močan porast novih vlog, kar daje zanesljivo gotovost za nadaljnji uspeh dela hranilnice, kot tudi za gospodarski uspeh kraja sploh. Drugi dokaz pa je v porastu vlog, da se je popolnoma povrnilo zaupanje ljudi v ta domači denarni zavod. Skupnega denarnega prometa je imela hranilnica preteklo leto blizu 2 milijona dinarjev. Nove vloge, ki jih posojilnica obravnava po 5 odstotkov, so vsak čas izplačljive.

Višnja gora

Pri nas se gibljemo. Fara Višnja gora dobi še to leto novo pokopalnico, ker je staro pri cerkvi postalo premajhno. — Še bolj pa se postavijo prebivalci Velike in Male Loke pri Višnji gori. Sklenili so, da postavijo nad vajo lepo cerkev sv. Antona Padovanskega na čast. Vaščani so že zbrali precejšnjo vsoto in se zbirajo, tako da je cerkev zagotovljena. Načrti so narejeni — kamenje in pesek, cement in opaša se že dovažajo. Vaščani pridno delajo tlako. Na velikonočni ponedeljek popoldne bo blagoslovitev temeljenja kamna. Častilci sv. Antona ste povabljeni. — Vsi kristjani se k blagoslovitvi vabijo.

Krško

Igralec »Prosvetnega društva« uprizorijo danes popoldne ob 3. v dvorani cerkvene hiše dramo, povzeto iz življenja svetovne vojne »Njega ni«. Resnoba igra. — Vabimo okoličane k obilni udeležbi. — Pretekli četrtek proti večeru je nasel na plitvi Savi splov ter se raztrgal, nakar je večji del odnesla voda dalje. Tik pod Jermatovo gostilno pa je ta del zadela ob skalnato pečino, ki sedaj ob nizki Savi močno štrli iz vode in ki bi bila že davno zasluzila, da jo še bolj razstrelijo. Šest splavarjev je prišlo ob razbitem splavu tako rekoč v smrtno nevarnost. Sreča je bila, da so bili spretni domačini takoj na razpolago za uspešno pomoč s svojim čolnom. — Prošli petek 8. t. m. je doživela svoj 90. godovni in rojstni dan gospa Marija Zener roj. Smrekar. Jubilarinja je sestrična blagopokojnega opata G. Smrekarja, znanega dobrotnika salezijancev. Bog daj dobrobratni gospe, ki je svoj čas doživljala boljše dni od sedanjih, istotako zlasti po naklonjenosti dobrobratnih ljudi učakati še stoto leto starosti! —

Letos poteče 40 let, ko je za županovanja gosp. dr. Romiha ob 60 letnici cesarja Franca Jožefa leta 1898 gospe Hočvarjeva kupila Henrik Stančarjevo njivo za 30.000 gl. kot stavbišče za sedanjo občinsko bolnišnico. — Birma bo na Vidmu v soboto, 7. majnika, v Krškem pa v nedeljo, dne 8. majnika.

Šmihel pri Novem mestu

Zadnja ponovitev igre »Pod gorsko palico« bo danes na cvetno nedeljo v šmihelski dvorani. Igra je doživela v četrtek v Novem mestu popoln uspeh. Vsem, ki si jo do sedaj še niso mogli ogledati, priporočamo, da pridejo danes ob tleh, saj je čisti dobiček namenjen za nameravano sirotišnico v Šmihelu.

Velikonočni prazniki bodo letos v naših krajih žalostni, ker bodo »žegnani majniki. Ljudje zmorejše komaj za vsakdanji kruh, marsikje pa tudi lakota gospodari. Občina za vse podpore naroča koruzo in jo oddaja po znižani ceni ali za odslužitev na občinskih cestah. Tudi semenski krompir in fižol smo tako dobili po znižani ceni. Vsa semena pa kar s strahom polagamo v zemljo, kajti če bomo še letos oguljufani za svoje upanje, potem bomo uničeni popolnoma.

Slovenska Bistrica

Križev pol. Danes po večernicah bo v Farnem domu Solamen-Smonov zborni križev pot s sklopitimi slikami. Kdor si hoče globlje predstaviti dogodke, ki si jih veliki teden kristjani v spominu obnovljamo, naj ne zamudi redke prilike. Vstop seveda prost.

Novi občinski odbor je v četrtek prevzel posle. Baje je predstavnikom manjšine že pri prvi seji postalo precej vroče, ker so spregledali, da sede v sedanjem občinskem odboru najzavrednejši, najuglednejši in najmočnejši mošči. Med občani se je pa ozračje že pomirilo in se le registrirajo skušnje izza dni volilne borbe ter zbirajo podatki, ki nam bodo nudili celoten vpogled v zahrbtno taktiko in sebične težnje nasprotnikov.

Ljutomer

V katoliškem domu v Ljutomeru bo danes ob pol 4 popoldne akademija. Nastopi naša mladina. Spored bo zelo pester. Sodeluje ljutomerska mestna godba. Vabljeni ob blizu in daleč.

Cvetni sejem v Ljutomeru je dobro uspel. Največji naval je bil na trgovino Bata-čevljev. Uslužbenec si je pomagal na ta način, da je spuščal po deset ljudi v lokal, jim postregel, nato spustil te ven in druge notri, lokal pa spet zaklenil; to je ponovil tolikokrat, dokler je trajal sejem. Tudi nekateri trgovci so z izkupičkom zadovoljni. To je znamenje, da je denar med ljudmi, da denar kroži.

Liubno

Minister dr. Korošec nas je v spremetvu g. bana dr. Natlačena obiskal pretekli četrtek. Po kratkem odhodu se je čez Gornji grad vrnil v Ljubljano.

Katoliški prosvetni dom bo, če bo šlo vse po sreči, v par mesecih izročen svojemu namenu.

Splavarji so se pridno poprijeli splavov. Škoda le, da je voda prehitro odtekla, tako da nekateri kljub vsem naporom niso prišli niti do Mozirja. Pravijo, da bodo v nedeljo poskusili priti naprej. Mislimo, da bi pač lahko počakali do ponedeljka.

Orožniška postaja se je s 1. aprilom preselila iz Ljubnega k Sv. Františku v hišo M. Razbornika, nasproti Prosvetnemu domu.

Fram

Framskemu novičarju v »Majborskem Večerniku« jutraj je moral videti, da zelo nevarno opozarja, ker piše, da že usihla spominska lipa, ki je bila presajena s šolskega dvorišča na občinsko zemljišče pred cerkvijo. Lipa namreč prav lepo zeleni in ni na njej niti nobene suhe vejice niti kakih drugih znakov, iz katerih bi bilo mogoče sklepati usihanje. Seveda pa je tudi mogoče, da hoče novičar vedoma z objavo nerazumno na nekak način podpreti interpelacijo v senatu, ki so jo v tem smislu stavili njegovi duševni očetci. Tudi ni res, da bi imela tukajšnja šola kak dogovor glede souporabe šolskega telovadišča v Framu. Šoli odnosno kraj, šolskemu odboru niti na um ne pride, da bi sklepala tak dogovor z društvo, ki niti nima lastnega telovadišča. Istotako ni res, da je lipo presadil občinski odbor. To je storil kraj. Šolski odbor s predhodnim dovoljenjem nadrejene oblasti Framska »nacionalna« društva, ki so se po poročilu novičarja v »Večerniku« pritožila na merodajna mesta, bodo pač za eno blamažo bogatejša.

Framski nacionalisti so čudaki svoje vrste. Vedno se trkajo na svoja nacionalna prava, če pa poslušajo njih razgovore, ti bi bili nemška govornica uho. Ali mislijo, da se z nemško govornico očitijo »jugoslovenstvo« in se na ta način brani naša severna meja? V Nemčiji je Hitler prepovedal nositi hitlerjevski znak vsem nemcem in zato tudi mi upravičeno obojamo, da se ljudje tujega narodnostnega porekla in nemškutarji prištevajo k nacionalistom. Pač so zelo uboga Framska nacionalna društva, ki imajo take ljudi celo v svojih odborih. Še bolj pomilovanja vredna pa bi bila naša država, če bi jo vodili taki nacionalisti in odločali o njeni usodi.

Barometer - vremenski napovedovalec

Vzročna odvisnost vremena od zračnega pritiska nikakor ni povsem enostavna. Upadanje zračnega tlaka ni vselej znamenje bližajočega se padavinskega vremena in tudi dvigavanje barometra ne napoveduje vselej lepega vremena. Čim naglejše se izpreminja zračni tlak, tem večja je verjetnost, da bo v bližnji bodočnosti nastopila vremenska izprememba. Vsekakor so pa večje izpremembe barometrskega stanja razmeroma redne. Pomniti je, da more velika izpremenljivost zračnega tlaka imeti zlasti v zimskem času kaj različne posledice. Tako nam na primer močan padec zračnega tlaka pozimi večinoma napoveduje južno ali vetrovno vreme, včasih obilico snežnih padavin, pogostokrat pa tudi nenadno temperaturno upadanje s snegom in viharnimi vzhodnimi oziroma severovzhodnimi vetrovi. Barometrični dvig utegne pozimi biti znamenje skorajšnje razjasnitve ali pa tudi snega ter temperaturnega pada. Pogosti so primeri, ko sledi pozimi za barometričnim dvigom temperaturni porast in pa razpustitev oblakov. Pojavi se pa dejansko še vse bolj zamotani, ker ne vemo ničesar natančnejšega o izpremenljivosti barometrskega stanja kot časovni funkciji. Zračni tlak se namreč povsem nepreravnostno izpreminja, sedaj narašča, kmalu nato pa zopet nepričakovano upada itd. Kot najvažnejše praktično vodilo pri napovedovanju vremena nam more služiti opazovanje vrste nastopajočih oblakov in pa smeri njihovega potovanja na nebu. Praktičnih pravil, ki so v naslednjem navedena, se more z uspehom posluževati vsak poljedelec in turist, sploh vsakdo, kdor se zanima za enostavno vremensko prognozo.

1. Če se pojavijo ciri (peresasti oblaki) in če potujejo z brzino, ki je s prostim očesom takoj zaznatna, v smeri od severozahoda, zahoda ali jugozahoda, smemo pričakovati, da bo po preteku 1 do 3 dni nastopilo padavinsko vreme. Če točnejše pa moramo napovedati padavine, če opazujemo obnem s ciri tudi barometriško stanje. Če je potovanje cirov potujočih v navedenem smislu, združen s pojemanjem zračnega tlaka, bomo dobili padavine že naslednji dan. Kadar ostaja ob nastopu cirov, ki naglo potujejo v smeri od zapadne nebesne strani, barometriško stanje neizpremenjeno, ali pa kadar opazamo celo naraščanje, se moramo nadejati padavin šele čez 2 do 3 dni. Pri vsem tem je vselej pomembna tudi absolutna višina zračnega tlaka: čim višje je barometriško stanje, tem dalj časa smemo računati z lepim vremenom. — 2. Zelo pomembne so razen zgoraj navedenih pogojev (ciri potujejo v smeri od SZ, Z ali JZ) s tolikšno brzino, da njihovo gibanje zaznavamo s prostim očesom že na prvi pogled) tudi še druge lastnosti cirov samih. Kadar so brez reda razmetani po nebu in kadar niso izrazito bele barve, takrat napovedujejo zelo dolgotrajno, mirno padavinsko dobo. Čiri ki nastopajo v obliki vzporedno razvrstjenih snežnobelih vlaken, ki so na čelni strani spiralsno zakrivljena, napovedujejo za naslednji dan viharno padavinsko vreme, ki ga sledi nagel temperaturni padec in zjasnitev. — 3. Ob času padavinske dobe obeta barometrični dvig nastop lepega vremena, ako se pri tem smer potovanja nizkih oblakov ni izpremenila. Če pa se smer potovanja oblakov preokrenila od jugozahoda k severovzhodu (pri tem je mišljena seveda smer, od koder oblaki prihajajo), bo nastopila že v najkrajšem času ohladitev z intenzivnejšimi padavinami. Kadar se obnem s navedeno izpremembo smeri oblakov barometer še nadalje dviga, sledi za kratkotrajnim poslabšanjem vremena nagla razjasnitev. Čim močnejši je pri tem porast zračnega tlaka, tem naglejše sledi ob vremenski fazi druga drugi. Kadar nastopa razjasnitev in niti cirov ni opaziti, potem bo trajalo jasno vreme vsaj še nekaj dni. — 4. Barometer nam napoveduje dolgotrajnejše padavinsko vreme, če se po naglem upadanju pričena nekoliko dvigati, na kar v tem položaju vztraja ali pa pričena nato zopet polagoma pojmat. — 5. Ako zračni tlak ob pada-

vinskem vremenu še nadalje močno upada, potem smemo že v najkrajšem času pričakovati naglo razjasnitev in lahkih viharjev, pozimi pa južno vreme. Taka razjasnitev pa vobče ne bo dolgotrajna in poleti jo sledi močan temperaturni padec obnem s padavinami. — 6. Naglo se pomikajoči ciri, ki potujejo od JZ ali juga, so značilni prekinitve južnega vremena in prinašajo sneg. — 7. Pozimi upadanje zračnega tlaka pri nas v Ljubljani še ne usvaja pogojev za nastop padavin, ako pri tem potujejo nizki in srednjevisoki oblaki od severozahoda ali severa in ako svoje smeri tudi pri nadaljnjem barometričnem padcu ne spreminjajo. — 8. Pri lepem vremenu izkazuje zračni tlak dnevno periodično nihanje, ki je značilno po naslednjem: maksima nastopata ob 10 in ob 21 (drugi je sekundarni), minima pa ob 16 in okrog 4 (sekundarni). Razlika med obema skrajnostima ne znaša nikoli nad 2 mm. — 9. Popoldanskih poletnih (termičnih) neviht se smemo nadejati, če je zračni tlak prilično normalen in če pri tem nizki in srednjevisoki oblaki prav počasi potujejo (zlasti od severozahoda ali severa). Pri tem obstoja nevarnosti toče, kadar opazujemo na zgornjih delih nevihtnih oblakov peresaste odraske (cirrus falsus), ali pa njihovo gobasto razraščanje. Pri nas v Ljubljani prinašajo pri popoldanskih nevihtah točo skoraj izključno oni nevihtni oblaki, ki prihajajo v smeri od SZ ali S (s Kamniških planin). Popoldanske nevihte, ki prihajajo od JZ, ali V v Ljubljani navadno niso intenzivne. — 10. Če so pozimi v Ljubljani nizki in srednjevisoki oblaki skoraj mirni in če je barometer nad normalo, potem nastopi gosta megla, ki se niti podnevi ne razprši, s pogojem, da je nastala nad barjem, od koder se je razširila nad Ljubljano. Ako pa se je megla tvorila v bližini letališča, se ena enakovrednih proti poldnevni razprši. — 11. Kadar barometer prav močno pada (več kot za 2 mm na uro), kadar so nizki oblaki nepremični in ko tudi pri tleh ni vetra, takrat temperatura kmalu močno upade in dobimo vselej obilo padavin, ki sledi za naprednjim viharim vremenom.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 10. aprila: 8. Vselej jutranji posredav: Otrski duet (g. Kosi Ivan in Skok Vilko) — 9. Napovedi, poročila — 9.15 Nekaj veselih (plošče) — 9.45 Verški govor: Hozana Sinu Davidovemu (g. dr. Fr. Kunevec) — 10. Preno cerkvene glasbe iz Ljublj. stolnice — 11.15 Venček otroških pesmi (plošče) — 11.30 Otroška ura — 12. Dober tek (plošče) — 13. Napovedi, obvestila — 13.30 Pevski koncert g. Marjana Rusa, glava Zagrebške opere ob spremljevanju klavirja (g. prof. M. Ljupovšek) — 16. Salonski kvartet — 17. Kmetijska ura: Gospodarska novila za april in trina poročila — 17.30 Kmetijska pesem — kmetijski ples (plošče) — 18. Adamčevi fantje igrajo — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Obrauba pred zračnim napadi — 19.50 Preno iz Šostanja. I. Šostanj nekdanji in sedaj, predava ravnatelj mešč. šole g. Hribernik Franc; II. Mladinski koncert — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Čeha lahka glasba (plošče).

Ponedeljek, 11. aprila: 13. Operne fantastije (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 12.30 Havarake pesmice (plošče) — 14. Napovedi — 15. Zdravstvena ura: Splošna novila za prvo pomoč (g. dr. Anton Brecl) — 16.30 Poljske narodne (plošče) — 18.40 Ignacij Knoblar, slovenski misionar in raziskovalec Afrike (g. dr. Jože Graec) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Kršćanska cerkev in združništvo (Bogoljub N. Milčević) — 19.50 Zanimivosti — 20. Koncert lahke gl. Sodelujejo: g. Vilko Skok (trile), gđ. Stofka Korncanova (sopran), Mandolinistični kvartet in plošče — 21. Napovedi, poročila — 22.15 Klarinet solo (g. Urbanc Franjo).

Dragi programi

Nedelja, 10. aprila: Beograd: 30. Škadarški večer — Zagreb: 30. Preno — Budimpešta: 30.40 Klavirski koncert — Trst-Milan: 30.30 Glasba, 2. Koncert godbe letalskega polka — Rim-Bari: 21. Helma Reichert: opera Ljetovala romanc — Praga: 30.35 Bratislava: Lahka glasba — Varšava: 19.40 Operne arije na ploščah — Sofija: 30. Pevski koncert (g. Kovačević) — Vse nemške postaje: 18. Pester program: šest godb igra. Razglas volilnih rezultatov — Beromünster: 30.05 Brahmovske skladbe za klarinet — Strasbourg: 30.30 Odločki iz slavni oper (Orfeja, Ugrabitelj iz Seraja, Car la tenar, Undine, Pradelna nevesta; izvaja Radijski orkester).

Ponedeljek, 11. aprila: Beograd: 30. Preno iz nar. gledališča — Zagreb: 30. Preno — Dunaj: 19.30 Nar. gl. in petje — Budimpešta: 22.30 Schubertov godalni kvartet — Trst-Milan: 21. Leharjeva opera »Ples kraljice pastirjev« — Rim-Bari: 21. Zahavna program — Praga: 30.35 Brno: Koncert mestne filharmonije — Varšava: 30. Koncert zabavne glasbe — Sofija: 19.30 Simfonični koncert — Berlin: 19.16 Operna glasba na ploščah —

Ugodno se proda

VILA v Verstovškovi ul.

13 in 13a, enonadstropna z mansardo in lepim zidanim enonadstropnim gospodarskim poslopjem z dvosobnim stanovanjem v I. nadstrop. ter obsežnim vrtom. Poleg vile ležijo 2 stavbeni parceli se prodaja posebej.

HIŠA v Knezovi ulici 18,

priljučna z veliko delavnico, trisobnim stanovanjem in skladiščem ter lepo stavbeno parcelo. Objekt je pripraven za večjo obrt ali manjšo industrijo.

Gornjenepremičnine se eventuelno tudi oddajo v najem. Pojasnila daje uprava hiš Ljubljane, kreditne banke v Ljubljani

Kupujte srečke državne razredne loterije v glavni kolekturi „VRELEC SREČE“ Alojz Planinšek Ljubljana, Beethovnova 14 Tel. 35.10

Žrebanje 13. in 14. aprila

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žensilovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinčna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Sprejme se perica
mlajša moč, zdrava in poštena, ki zna šivati in likati — in

hotelski sluga
izvežban, z dobrimi spričevaji, ki zna več jezikov,

Hotel »Union«, Ljubljana

Hlapca
sprejem na kmetijo. — Marn Miha, Tomačeva 15. (b)

Mizarskega pomočnika
za pohištvo sprejme Anton Trebar, mizarstvo, Zadruga, p. Kriše. (b)

Sodarske pomočnike
izvežbane, vajene velikega dela, sprejem. Jože Homan, sodarstvo, Škofja Loka, Podprlčica 6. (b)

Kuharica
samostojna, snažna, varčna, ne nad 40 let stara — se sprejme 1. maja 1938. Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih služb na: Anton Božić, Kranj. Oziroma se bo samo na prvovrstno samostojno moč. (b)

Hotelsko kuharico
(kuharica) za sezonski obrat do 100 oseb, sprejem. — Prvovrstne moči z dobrimi referencami prosim v upr. »Slov.« pod »Varčna« 5419. (b)

Krojaškega pomočnika
z deželo, sprejem za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. Moste, Zaloška 103. (b)

Samostojen kovač
mlad, neoženjen, dobi službo. Dopise v upravo »Slov.« pod »Ljubljana VII.« 5497. (b)

Samostojno prodajalco
ki zna nekaj šivati, iščem za majhno trgovino blizu Ljubljane. Potrebno nekaj kaveljev ali jamstvo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5511. (b)

Služkinjo
32–40 let staro, spretno — sprejem k meni osebi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5515. (b)

Absolvent trgovske šole
z znanjem slovenske in nemške stenografije, dober korespondent, se sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval v upravo »Slovenca« pod »Zelencina« 5496. (b)

Dekle
delovno, pošteno, zdravo, vajeno mešanske kuhe — sprejme takoj manjša družina v Ljubljani. Zahteva se se priporočila. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Nitro« P 5516. (b)

Trgovski pomočnik
mešane stroke, izborni manufakturst, dober prodajalec, vajen izlozbi, se takoj sprejme v večjo trgovino na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vojašine prost« št. 5378. (b)

Hlapca
pridnega in poštenega, sprejem h konjem. Biti mora vajen voznje v gozd — Jos. Oražem, Moste, Predovičeva 5. (b)

Pisarniški praktikant
s trgovsko šolo, po možnosti z znanjem nemščine, se sprejme. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod zn. »Celje« št. 5534. (b)

Izvežbane potnike
za prodajo rolet, sprejme Peter Kobal — Kranj

Čevljarkega pomočnika
za stalno delo sprejme Nared Franc, čevljarstvo, Prilešje 7, p. Velike Lašče.

Veleposestvo
išče oskrbnika — ekonomista, srednjih let, s predizobrazbo in večletno prakso. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Veleposestvo pri Celju« št. 5554. (b)

Korespondentko
z dobro industrijsko prakso, perfektno v slovenski, nemški in srbohrvatski korespondenci, večšo stenografijo in strojepljavo — sprejem. Plača dobra. — Ponudbe na Remec & Co., Duplica. (b)

Natakarica
s kaveljo za planinsko restavracijo se takoj sprejme. Zglašiti se v trgovini »Singer«, Jesenice. (b)

Služkinjo
močno, zdravo, 30–35 let, vajeno vseh hišnih del, kuhe, pranja, vrta, sprejem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vestna« št. 5575. (b)

Obratnega mojstra
s strokovno prakso, dobre organizatorije in kalkulanta, ki je zmožen samostojno voditi cel obrat — išče tovarna množinskih galanterijskih lesnih izdelkov. Nastop službe čimprej. Ponudbe s navedbo dosedanjih praks, prepisi spričeval in zahtevkom plače upravi »Slovenca« pod »Energičen« 5583. (b)

Hlapca h konjem
in partijo dobrih pešarjev akordantov sprejme Opekarna, Zgor. Siska, Ljubljana. (b)

Mesarski pomočnik
Gartner se išče. Javi naj se pri Megličar v Hajdini pri Ptuj. (e)

Krojaške pomočnice
se takoj sprejmejo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5620. (b)

Natakarica
prikupljive zunanosti, poštena in pridna, ki bi obnem opravljal gospodinjstva dela, se sprejme s 1. majem. Imeti mora točilno pravico. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5623. (b)

Modistko
takoj sprejme Jeretina Peter, Kamnik. (b)

Služkinjo
za vsa poljska dela in večje kuhanja za družino — sprejem na posestvo. — Polizve se pri Albinu Smrkolu, Ljubljana, Mikšičeva cesta 2. (b)

Mizarski pomočnik
vešč tudi furniranega dela dobi takoj službo. Splošno mizarstvo Franc Petak — Rogaska Slatina. (b)

Krojaškega pomočnika
za fine velike kose, sprejem takoj. Zaposlitev stalna. Franjo Lapornik, Celje. (b)

Kuhinjsko blaginjičarko
z letnimi spričevaji — išče kavarna in restavracija »Orel«, Maribor. Le v restavracijski stroki verzirane moči naj se javijo. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, zmožno samostojno kuhe, vsa gospodinjstva ter bolniške strelbe — sprejem takoj v službo na deželo. Plača po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 5677. (b)

Hišnika
oženjenega, ki se razume na vrt, sprejem takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5684. (b)

Strežnico
zanesljivo, zdravo, ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, sprejem k živčeno bolni gospe. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5687. (b)

Službe iščejo

Zakonski par
brez otrok, zmožen kavelje, išče službo oskrbnika ali podobno. Zena dobra kuharica. — Josip Fink, Zagreb, Jukičeva 34. (a)

Prvovrsten konfektor
mlad, zanesljiv, samostojen krojilec, s mojstrskim izpitom, absolvent krojne akademije in inozemstva — išče primerno zaposlitev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5417. (a)

Boljša šivilja
tudi za krojaška dela, išče zaposlitev, najraje na deželi. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5415. (a)

Pošten hlapec
išče službo pri boljšem in stalnem gospodarju. Zmožen vsakega dela, vajen prost in nekadilca. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5414. (a)

Službo želim premeniti
k manjši krščanski družini. Sem zmožna kuhanja in šivanja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5513. (a)

Trgovski pomočnik
mešane stroke, vojašine prost, zmožen kavelje, želi premeniti mesto. V poštvi pridejo samo večje trgovine v Sloveniji. Nastop po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5590. (a)

Službo skladiščnika
ali kaj sličnega iščem. Položim 20–30.000 din kavelje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Skladiščnik 12« 5592. (a)

Šofer-ključavničar
pošten, nekadilca, trezen, išče primerno službo. Nastop takoj. Naslov: Josip Novak, Radeče pri Zidan. mostu. (a)

Točilce
z večjo kaveljo dobi stalno službo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Kavelje zmožen« 5663. (a)

Kuharica
z dolgoletnimi spričevaji — išče službo v župnišču. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5670. (a)

Šofer
star 28 let, neoženjen, s 7letno prakso, vešč vseh popravil, s prav dobrimi spričevaji, išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5603. (a)

Starejša gospodična
vešč samostojnega gospodinjstva, šivanja, strelbe bolnikov, gre k boljši, starejši gospe ali gospodu. — Dopise upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« 5649. (a)

Vajenci

Učenca
najraje starejšega, sprejem za izdelovanje harmonik. K. Ueler, postaja Drenov grič. (v)

Učenka
poštenih staršev, z deželo, išče mesto v trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5546. (v)

Mesarskega vajenca
takoj sprejem. Zglašiti se pri Alojziju Sršenu, Radomlje. (v)

16letna vajenka
išče mesto v trgovini z mešanim blagom z vsjo oskrbo v hiši. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 655. (v)

Objave

Podpisani Prebil Bruno
Ljubljana, Glince, prekliče kot neresnične govorice, ki sem jih govoril o gđ. Savšek Darinki iz Dev. Mar. v Polju. (e)

Čitajte »Slovenca«

Za spomladno zdravljenje plite

PLANINKA
ZDRAVILNI ČAJ
Reg. 2007/32.

Prodamo

Domač cvetlični med
nudi najceneje J. MENART, DOMŽALE.

Nagrobne spominske slike
vzame na porcelan, po vsaki fotografiji, vseh oblik in velikosti, prvovrstno izdelane, naročajo pri fotografu Kunc Francu, Ljubljana, Wolfova ul. 6. — Zahtevajte brezplačni cenik. (l)

»Tajne kozmetike«
je edina slovenska knjiga o tajnosti nege lica in telesa za pridobitev zadostne lepote. Cena 20 din. — Naročila po povzetju na naslov: Slava Gee, dipl. kozmetičarka, Kučevo v Požarevac. (l)

Srajce - kravate
nogavice, spodnje hlače dobi se vedno najceneje. I. Tomšič - Sv. Petra cesta 38. (l)

Veliko izbiro
ostankov kambrikov in svile dobi se zelo nizkih cenah pri I. Tomšič na Sv. Petra cesti 38. (l)

Nizke vrtnice, holandske
novejših vrst in barv — 10 komadov 60 din. Visoke dveletne kom. 15 din, plezkalke vseh barv 6, poljanke 6, clematis 30, vrtnice hortenzije 5, mahonije 3, mesečne jagode 50 sadik 20 dinarjev ter vsakovrstne evetlične in zelenjadne sadike in semena razposilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Prešernova ulica. (a)

SEMENA
domače črne detelje, baneška lucerna, grahor, raznih trav in koruze za sejanje dobi se najboljši kakovosti pri tvrdki PRAN POGAČNIK d. o. o. s. Tyrševa (Dunajska) c. 33. Javna skladišča. (a)

Otroški voziček
športni, dobro ohranjen — prodam. Velika čolnarska ulica 7/L. (l)

Kuhinjsko kredenco
prodam. — Peruzijeva cesta št. 63. (l)

Pisalni stroj »Erika«
s kovčgom, zamenljivo brezhiben, poceni prodam. Mateliš Josip, Groharjeva št. 3. (l)

38 šivalnih strojev
Singer, Pfaff in več drugih pogreznih, popolnoma novih, po neverjetno nizkih cenah naprodam pri »Promet«, nasproti križanske cerkve. (l)

Črešnjevci hlodi
5 m³ naprodaj. Rudnik 4, Ljubljana. (l)

Moška narodna noša
kompletna, naprodaj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5467. (l)

Voz zapravljiček
giz in sani, poceni prodam. Ivan Eržen, Primskovo 119, Kranj. (l)

Mreže za postelje
dobite najceneje pri Andlovic, mizarstvo, zaloga pohištva, Komenskega ulica 34. (l)

Novosti vseh oblačil
šport, kamgarn obleke, perilo itd. — najceneje: Presker, Ljubljana, (l)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli v največji izbiri že od Din 350.— naprej.

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Trboveljski cement
betonsko železo, storje, lepko, katran, smolo, vijake, žičnike, žico, žične mreže, cevi in črpalke, lopate, krampe in vse stavbeno in vrtno potrebšline pripravljamo poceni železnina Koutny, Ljubljana, Medvedova 28. (l)

Razni ostanki
iz železninske, stekleninske in porcelanaste zaloge ter trgovinski in pisarni inventar, žel, blagajna Wertheim, kad za izdelavo sladoleza, vse po globoko znižanih cenah — se razprodajo na drobno in po partijah iz konkurzne mase B. 2116 v Ljubljani, Tyrševa c. 11, vhod s Figovčevega dvorišča. (l)

Kovačnico
prodam ali dam v najem. Vprašati: Pangero, Dobravec 3, Ig. (l)

Več koles
prvovrstnih znamk, popolnoma novih in izbira rabljenih — po zares nizkih cenah naprodam pri »Promet«, nasproti križanske cerkve. (l)

Moško kolo
rabljeno, prodam Lenjano, Krakovska ulica 9, Ljubljana. (l)

Nov čebelnjak
in 23 panjev prodam Feliks Rihtar, Domžale. (l)

Otroški voziček
globok, modern, dobro ohranjen, prodam. Košak, Trnovski priistan 38. (l)

Kolesa in šivalne stroje
prvovrstnih znamk, Dirckopp, Anker, nove in rabljene, s garancijo, od 250 din naprej prodaja Trgovina Triglav, Resljeva 16. (l)

Vrtnice
visoke, žaljke, snežne kepe, rdeči trn, vrbe žaljke, okrasno grmičevje, glinice, dalije, rabarbara, divja trisa, razne trajnice prodaja Polše, Mala vas 40, Ježica. (l)

Rozine po 10 din
dobite samo še nekaj dni v specializirani trgovini B. Guštin, Vodnikov trg št. 2 (poleg Mostnega doma). (l)

Vinske sode
po 500 l, klan les, prodam. F. Pirc, sodarstvo, Dravice, Ljubljana. (l)

Otroški voziček
globok, prodam pod ceno. Puc, Detelova 5. (l)

Najboljša nemška kolesa
in malo rabljena — dobi se najugodnejše pri Zlatar na Ježici. (l)

Iz konkurzne mase
Bela Motnik, premogokopna družba, Celje, je dražena prodaja elektrotehniškega materiala, motorjev, centrifugalnih, ročnih senal, kabla, bencinskih sodov — 13. aprila 1938 ob 3 popoldne v Celju, Miklošičeva cesta 2. (l)

Otroški voziček
globok, poceni prodam. — Gerbič, Gregorčičeva c. 5, dvorišče. (l)

Jelen in opica
krasna eksemplarija, naprodaj. Na ogled na Ljubljanskem velesajmu. (l)

Za strojno pletenje
prodam volno št. 30/2 in 48/2 v vseh barvah. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5668. (l)

Pletilci, pozor!
Razne pletilne stroje in specialne šivalne stroje za trikotarje poceni prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5669. (l)

Kupimo

CUNJE

krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčje volno, govejo dlako (arovec) — kupi vsako množino

Arbeiter - Maribor
Dravska 15

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Stroj za mešanje
in stroj za grabljenje sena kupim. Anton Janhar, Smlednik. (l)

Stekleni nastavek
za slaščičarno in naprave za sladolez kupim. Anton Kranjec, Sv. Petra c. 51, Ljubljana. (k)

Dve starinski peči
»rokoko« kupim. Natančen opis in ceno prosim upravi »Slovenca« v Ljubljani pod »Antik« 5596. (k)

Denar
Kdor posodi 2000 din dobi 6 let brezplačno stanovanje. Dev. Mar. v Polju št. 137. (l)

Bančno kom. zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40

VRHILNE KNJIZICE
bank in hranilnice VREDNOSTNE PAPIRJE 3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd. VALUTE VSEH DRZAV PRODAJA SREČK državne razr. loterije

Kompanjona za trgovino
s kapitalom 30 ali več tisoč din iščem. Znanje ni potrebno. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Trgovina« št. 5661. (d)

Hranilne knjižice
zaščitenih zavodov, vrednostne papirje, delnice, kupone, dobropise

3% obveznice
kupujemo po najvišjih cenah.

Različna posojila
Oblastv. dovolj, pisarna

Rudolf Zore
Ljubljana

S kapitalom
40–50.000 din se želim udeležiti pri kakem dobro ideotem podjetju. Sodelovanje pogoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sodelovanje« 5591. (d)

Kateri dobrosrčni
dobro situirani gospod bi posodil simpatični, mladi vdovi nekaj denarja proti mesečnemu odplačevanju? Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hvaležna« 5651. (d)

12.000 dinarjev
rabim za razširjenje obrti za eno leto z zadostno garancijo. Obresti po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Posojilo« št. 5608. (d)

Hranilne knjižice
vrednostne papirje, delnice, 3 obveznice vnovčujem po najvišji ceni takoj v gotovini. Kupoprodaja nepremičnin. Kupujte srečke drž. razr. loterije v moji kolekturi »VRELEC SREČE«

AL. PLANINSEK
LJUBLJANA

Enosobno stanovanje
oddam, Naslov v upravi »Slovenca« pod 5587. (e)

(Pohištvo)

Vsakovrstno pohištvo

v priznani solidni izdelavi se dobi samo v veliki zalogi trdke

»OPRAVA«
Celovška cesta 59.

Spalnice že od 1450.— naprej.

Sprejemajo se naročila.

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetirske izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik - Mostni trg 13

Ugoden nakup morske trave, žime in cvilha za modroce ter blaga za prevleke pohištva.

Mize in vsakovrstne stole
dobite najceneje pri Josipu Zormanu, Breg 14. (5)

Moderne spalnice
in kuhinje ter drugo pohištvo po nizkih cenah pripravljamo mizarstvo Velkavrh v Krakovski ulici 7. Istotam se sprejme vajence. (3)

Velika zaloga pohištva
Ogled lahko brezobzvezno v tovarni Malensek, Ljubljana, Celovška 258. (3)

Spalnica
iz črešnjevca lesa in kuhinjska oprava, popolnoma nova, ugodno naprodaj v Dravljah št. 17. (3)

Obrabljeno pohištvo
zaradi selitve naprodaj na Miklošičevi cesti 22 b III., 34. (5)

Kompletno spalnico
lepo kuhinjo, radio 4 cevn., jahalno sedlo in razno pohištvo — prodam zaradi selitve. Vprašati: Resljeva c. št. 23, spodaj. (t)

Pouk
Stud. filozofije išče instrukcije. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »šifro« »Predvsem francoski« št. 5517. (u)

Oblastveno koncesionarna
šoferska šola I. GABERSČIK bivši komisar za šoferske izpite

Slomškova ulica št. 6.
Telefon št. 28-26 in 28-28.

Krojni tečaj
za damsko oblačila se prične vsakega prvega v mesecu

Prijave sprejema in pojasnila daje
Teodor Kunc

lastnik od kr. banske uprave dovoljene šole Ljubljana

Vnajem
ODDAJO:
Lokal za krčmo ali obrt v Domžalah, Studijanska cesta 31, oddamo v najem. Reflektanti naj se zglasijo do 30. aprila 1938 v pisarni Hranilnice in posejilnice v Kamniku, Suta 22.

Dva skladišna prostora velika, s pisarno, oddam v najem pri kolodvoru. Višmarje 100.

Lepe gostilniške prostore v novi hiši oddam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5561.

Hiša ob glavni cesti, s vodovodom, elektriko in vrtom - se takoj odda v najem. Razdrto št. 11, p. Šmarje Sáp.

Hiša z vrtom in njivo, se takoj odda v najem, event. tudi ugodno proda. Fani Premru, Črnače 102.

Obratni prostori za večji obrat tekstilne ali druge stroje ali skladišča, se dajo v najem. Dva prostora 31 x 13, 4,40 m višine, trije prostori 15 x 15 in drugi stranski prostori ter bivaš kantina. Vse svetlo, suho, voda, elektrika. Se odda skupno ali posamezno. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Zmerna cena« 5495. (n)

Lokal za trgovino, mesarstvo ali kaj drugega, oddam na prometni točki blizu Kranja. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5311.

Lokal z inventarjem za trgovino, primeren tudi za mlekarstvo, takoj oddam. Sv. Jakoba trg 6, od 11 do 12 dopoldne.

Gostilno sredi mesta zelo ugodno oddam; tudi dobremu Dalmatincu. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Velik promet« 5658. n

Mesnico na prometnem kraju oddam na račun. - Kavcija 5000 din. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Mesnica« št. 5663.

Lep lokal za špecerijo z inventarjem, in stanovanje - se skupno za takoj ugodno odda. Tyrševa cesta št. 134.

Trgovski lokal z novim inventarjem, na prometni točki v Laškem, poleg nove pivovarne - se odda v najem. Vprašati pri Hraštelj Peter, mizarški mojster, Laško.

IŠČEJO:
Prometno točko za mešano trgovino, predpogojno na eksistentnem kraju, iščem. V bližini pa kupim posestvo okrog 20 ha, če mogoče vodna moč za mlino. Ponudbe v upr. »Slovenec« pod št. 5358. (m)

Gostilno dobro ideo, vzamem takoj v najem. V poštov pride okoliš Ljubljane, obmejni kraj Notranjske in Goranjske. N. Zgone pri St. Lenček, Kranj, Savnikova pot 1.

Kupujte pri naših inserentih

SOBE
ODDAJO:
Opremljeno sobo separirano, oddam eni ali dvema osebam. Sv. Petra cesta 91-I.

Opremljeno sobo zračno, mirno, poceni oddam. Stari trg 15/I.

Prazno sobo sončno, oddam za takoj. - Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5701.

Prazno ali opremlj. sobo s posebnim vzhodom, oddam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5703.

Nov mlín
»Irus Turfan«, majhe vse vrste žita, dela ješprenj in kašo - napredaj. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5189. (p)

Lepo posestvo s oralom, ob glavni cesti, blizu kolodvora, sidana hiša, primerna za vsako obrt, napredaj. Ivan Lešič, Slivnica pri Mariboru 36.

Lepo posestvo z velikim sadnim vrtom in njivami, tričetrt ure oddaljeno od Ljubljane, vse v najboljšem stanju, napredaj. Vzame se tudi nekaj v knjižnicah Kmečke posejilni, Ljubljanske. Poizve se pri Jos. Oražem, Predovičeva ul. 5, Moste.

Gozd vsega posestva za posek, napredaj. - Smreke, macesen, hrast in bukovina, trami do 30 m dolžine in več. Kje pove uprava »Slovenec« pod št. 5450. (p)

Manjše posestvo vzajem v najem ali kupim. Josip Pink, Zagreb, Jukičeva 24.

Stavbna parcela v severni okolici Ljubljane napredaj. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5413. (p)

Lepa hiša blizu Kranja ob državni cesti, železniški in avtobusni prog, primeren za obrtnika ali upokojenca, napredaj. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5491. (p)

Posestvo 18 oralom - napredaj za 35.000 din. Laurič, Vrh 16, Boštanj.

Posestvo z gospodarskim poslopljem, zaradi bolezni prodam. - Poseje se 10 mernikov žita. Velik sadni vrt. Kollevo št. 20, Dob pri Domžalah. (p)

Nova enonadstropna hiša s vrtom, blizu kolodvora in nove tovarne Videm-Krško, se proda na javni dražbi dne 13. aprila ob 9 dopoldne v Stari vasi 119 pri Krškem. Plačilo po dogovoru.

Ob izžanski cesti zelo ugodno prodam enonadstropno poslopje s gospod. travniki in njivami po parcelah. Pojasnila daje Rakuš, Ljubljana, Sv. Petra cesta 1.

Vinograd s sadnim vrtom njivo, travnikom in gozdom, ob banovinski cesti Brežice-Krško, zelo ugodno napredaj. Pojasnila daje Martin Buršič, Stara vas, Videm ob Savi. (p)

Dve lepi parceli ob Vodnikov cesti - po ugodni ceni napredaj. Poizve se pri Alojziju Brečeljniku, Ljubljana VII., Celovška cesta 93.

Lepo posestvo 10 oralom, s gostilno, trgovino in trafikom, na prometnem kraju, eno uro od mesta, bres konkurence, vse v dobrem stanju - zaradi prošlitve prodam za 150.000 din. - Frane Kos, Venčel, p. Slov. Bistrica. (p)

Osemstanovanjska hiša enonadstropna, na prometnem kraju v Ljubljani, s obrtnim lokalom, gostilno in velikim vrtom, napredaj. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5468. (p)

Stavbno parcelo ob Dolenjski cesti, prodam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5387.

HIŠO-VILO trgovske ozir. gostilniške hiše, stavbene parcele in posestva

kupite ali prodaste se vedno najugodnejše, najhitreje ter najsolidnejše, le potom moje pisarne

F. PRISTAVEC real. pisarna Ljubljana, Erjavčeva c. 4a Telefon 28-81

Hiša na Zg. Hajdini pri Ptuju se odda v najem ali tudi prodaj. Carti Franc, Hajdina.

Tristanovanjsko hišo z lepim vrtom, na periferiji Kranja, ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slovenec« pod značko »Dobro obstoj« 5582. (p)

Novo hišo dvostanovanjsko, v bližini Maribora (Teano), prodam. Vprašati v gostilni Sever, Teano.

Zamenja se za posestvo petstanovanjsko, novozidana hiša s lokalom tik Maribora. - Posredovalnica »Triglav«, Maribor, Aleksandrova cesta 12. (p)

Posestvo ki meri 50 oralom, s poslopjem v dobrem stanju, s potrebnim inventarjem - prodaj za 65.000 din Ivan Suhadolčan, Lokavec št. 13 (pri šoli), pošta Rimske Toplice. (p)

Vilo z vrtom za Bežigradom prodam. - Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5548. (p)

Enostanovanjsko hišo z vrtom, prijazno, poleg opekarnice, prodam. - Viš, Brdo 34. (p)

Stanovanjsko hišo novojšo, kupim. Detaljne ponudbe upravi »Slovenec« pod »Ljubljana 800.000 gotovine« št. 5587. (p)

Parcelo ob Tyrševi cesti prodam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5601. (p)

V Brežicah in okolici so napredaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zakroženi dell Attemsovoga veleposestva. Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice.

Hiša z gostilno gospodarskimi posloplji in vrtom asprodaj. - Več se poizve pri Alojziju Znidaršiču v Ložu. (p)

Nova hiša 300 m² zasedane plošče, v kateri se izvršuje gostilniška obrt, Ljubljana, Moste, pot na Fužine - ter sraven spadojoče parcele, napredaj pod roko najboljšemu ponudniku. Interesenti naj se zglasijo v torek 12. aprila ob 15: Pot na Fužine 4. (p)

Pri Kolinski tovarni med Savsko in Šmartinsko cesto poceni napredaj kompleksi 10 stavbnih parcel, bodisi skupno ali posamič. Cel kompleks meri 18.000 m², posamezne parcele 800 do 1500 m². Pojasnila daje Belčič, Ljubljana, Vidovdanska cesta 4, od 13-14.

Posestvo z gostilno ali trgovino kupim. - Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Posestvo trgovina« št. 5446. (p)

Posestvo obstoječe iz stanovanjske hiše in hleva, krito s opeko, s poleg leščim vrtom, oddaljeno 20 min. od farne cerkve in šole, postaja je v Borovnici, napredaj. Po želji kupea tudi travniki, njive in gozd na razpolago. Prodajni pogoji ugodni. Poizve se pri Jožetu Zalarju, gostilna v Borovnici.

Kupim hišo z gostilno, trgovino. Ponudbe upravi »Slovenec« pod značko »Ne nad 50.000 din. Promet« 5604. (p)

Veliko njivo in prazen gozd v ravnini pod Smarno goro pri banovinski in občinski cesti, pol ure od kolodvora Medno - pod ceno prodam. Pripravno za letoviško stavbo. Marija Pongračič, Zavrh 7, pošta Medvoda.

Gostilna center Zagreba, velik vrt, trije prostori, dvosobno stanovanje, - napredaj za 80.000 din. Palmotičeva 28, »Stari Ličanin«. (p)

Novo visokopritlično hišo z vrtom in njivo ugodno prodam v trgu Vojnik. - Ivan Kolar, Vojnik. (p)

Lepe stavbene parcele in njive po ugodni ceni napredaj. Poizve se: Višmarje 39, p. St. Vid nad Ljubljano. (p)

Stanovanja
ODDAJO:
Enosobno stanovanje takoj oddam. - Češnovar, Stari trg 16/II. (6)

Enosobno stanovanje s kabinetom oddam mirni stranki. Večna pot 17. (6)

Enosobno stanovanje oddam. - Sv. Kriš 62 pri Ljubljani. (6)

Enosobno stanovanje oddam za maj. Kos, Idrijska ulica 3. (6)

Enosobno stanovanje s kabinetom, pritlično, na Tržaški cesti 5, oddam s 1. majem t. l. (6)

Dvosobno stanovanje lepo, s kopalnico in vrtom, oddam. Tyrševa 116. (6)

Enosobno stanovanje in sobo s štešilnikom oddam v St. Vidu. - Albin Novak, Tacen 72. (6)

Dvosobno stanovanje v I. nadstropju oddam s 1. majem. Cerkvena ul. 21, Trnovo. (6)

Trisobno stanovanje oddam. Kolodvorska ul. 6, Svetel. (6)

Na Gosposvetski c. 10 III. nadstr., oddam sončno in čisto dvosobno stanovanje s 1. majem. Informacije pri hišnici. Ogled samo dopoldne. (6)

Dvosobno stanovanje oddam poleg tramvaja. - Rožna dolina, cesta XIX. št. 16. (6)

Enosobno stanovanje oddam. Cesta na Loko 23. (6)

Enosobno stanovanje v središču mesta oddam dvema starejšima osebam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5645. (6)

Enosobno stanovanje s kabinetom, primerno za pisarno, oddam s majem. Škofškova ulica 25. (6)

Trisobno stanovanje sončno, na Miklošičevi cesti - oddam mirni stranki ali za pisarno. Naslov v upravi »Slovenec« pod 5704 (6)

IŠČEJO:
Stanovanje dvo- ali trisobno, čisto, tu di brez kopalnice, ne predač od križevniške cerkve - išče profesor za julij ali avgust. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »4 odrasli« št. 5396. (e)

Za dve osebi iščem sončno, udobno stanovanje 2 sob, kabine in pritliku za maj. Bližina centra. - Ponudbe: Koba, Tyrševa cesta 17. (e)

Dvosobno stanovanje išče državni nameščeneec v bližini Tabora, Sv. Petra ali Sv. Jožefa. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5564. (e)

Iščem opremljeno trisobno stanovanje za junij-september. Nadmorske višine ca. 500 m. Prednost zasebna hišica z vrtom oddaljena od ceste. Ponudbe z označbo cene v upravo »Slovenec« pod »Počitnice« št. 5567. (e)

Iživali Par zlatih fazanov prodam za 150 din ali za menjam za papigice. Ižanska cesta 57. (3)

Čitajte in širite »Slovenec«

Razno
Dva otroka v oskrbo sprejme Neža Pajek, Bukovje, p. Slivnica pri Celju (r)

Tudi Vaša obleka bo kakor nova ako jo pustite kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH Ljubljana Poljanski nasip 4-6 Pralnica - Svetlokalnica

Kožuho vino v hrambo čez poljelet Ob tej priliki vam na željo isto po ugodni ceni temeljito popravim. - Velika izbira raznih lisic. Sprejemam kože v strojenje in barvanje. - Josip Dolenc, krznar, Sv. Petra cesta 19, Ljubljana; telefon 22-62. (r)

Frizerji, pozor! Recept za prvovrsten in garantiran preparat za trajno ondulacijo pošljem. Povzetje 35 din. - Polano, Kopitarjeva 1, Ljubljana. (r)

Celuloidne žčite za vrata! Celuloid v ploščah naročajte pri

FR. ZRNEC Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

Padavica (epilepsija) krči, živčne bolezni in pomanjkanje spanja. - Zanesljivi in najboljši uspehi so se dosegli s uporabo skozi trideset let preizkušene »Epilepsana«

»Epilepsana« Pobliznja navodila daje lekarna Pišter, Osljek III.

Solnčne stavbne parcele

prvovrstne kakovosti v najlepši legi pri novi šišenski cerkvi na prodaji

Vse informacije pri tvrdki I. KNEZ
Ljubljana, Gosposvetska cesta 3

Najkrasnejše polnilno pero na vsem svetu!

Popolnoma novovrstno polnilno pero, ne le stilistično moderno, marveč moderno tudi v osnutku in po sposobnosti—Parker Vacuumatic. Njegovo gladko tekoče pero je iz najfinjšega zlata, ki mu je konica prekrita z nabolj izbranim iridijem. Piše na obe strani: normalno za korespondenco, na drugi strani pa finejšje za številke in beležke. Vsaka velikost polnilnega peresa ima zlata peresa s sedmero različno širokimi konicami, piščimi na obe strani in garancirana za 25 let. Ni ga načina pisanja, ki bi mogel ta peresa poškodovati in vendar se njih konice voljno prilagodijo vsakrni pisavi. Popolnoma različno od vseh drugih polnilnim peres po zaslugi patentirane Parkerjeve polnilne naprave s diafragmo na polnitev v 8 do 10 sekundah.

Parker Vacuumatic

MEHANIČNO GARANTIRANO POPOLNO

Naj. tvoj pod peropnato lahkim, priročno. Konica kuhar, drapaj, prekrita z najfinjšim iridijem. Sigurnostna laminirana držalo iz črne matice

NALIVNO PERO: Din. 750, 600, 500, 450. PRIMERNI SVINČNIKI Din. 350, 250 NOTTER I DRUG, GUNDULIČEVA ul. 5, ZAGREB

Količina črnila je vidna v VSEM REZERVUARIJU

Drži 100% več črnila kot ZNAMENITI DUOFOLD

Na Gosposvetski c. 10 III. nadstr., oddam sončno in čisto dvosobno stanovanje s 1. majem. Informacije pri hišnici. Ogled samo dopoldne. (6)

Dvosobno stanovanje oddam poleg tramvaja. - Rožna dolina, cesta XIX. št. 16. (6)

Enosobno stanovanje oddam. Cesta na Loko 23. (6)

Enosobno stanovanje v središču mesta oddam dvema starejšima osebam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5645. (6)

Enosobno stanovanje s kabinetom, primerno za pisarno, oddam s majem. Škofškova ulica 25. (6)

Trisobno stanovanje sončno, na Miklošičevi cesti - oddam mirni stranki ali za pisarno. Naslov v upravi »Slovenec« pod 5704 (6)

IŠČEJO:
Stanovanje dvo- ali trisobno, čisto, tu di brez kopalnice, ne predač od križevniške cerkve - išče profesor za julij ali avgust. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »4 odrasli« št. 5396. (e)

Za dve osebi iščem sončno, udobno stanovanje 2 sob, kabine in pritliku za maj. Bližina centra. - Ponudbe: Koba, Tyrševa cesta 17. (e)

Dvosobno stanovanje išče državni nameščeneec v bližini Tabora, Sv. Petra ali Sv. Jožefa. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 5564. (e)

Iščem opremljeno trisobno stanovanje za junij-september. Nadmorske višine ca. 500 m. Prednost zasebna hišica z vrtom oddaljena od ceste. Ponudbe z označbo cene v upravo »Slovenec« pod »Počitnice« št. 5567. (e)

Iživali Par zlatih fazanov prodam za 150 din ali za menjam za papigice. Ižanska cesta 57. (3)

Čitajte in širite »Slovenec«

Razno
Dva otroka v oskrbo sprejme Neža Pajek, Bukovje, p. Slivnica pri Celju (r)

Tudi Vaša obleka bo kakor nova ako jo pustite kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH Ljubljana Poljanski nasip 4-6 Pralnica - Svetlokalnica

Kožuho vino v hrambo čez poljelet Ob tej priliki vam na željo isto po ugodni ceni temeljito popravim. - Velika izbira raznih lisic. Sprejemam kože v strojenje in barvanje. - Josip Dolenc, krznar, Sv. Petra cesta 19, Ljubljana; telefon 22-62. (r)

Frizerji, pozor! Recept za prvovrsten in garantiran preparat za trajno ondulacijo pošljem. Povzetje 35 din. - Polano, Kopitarjeva 1, Ljubljana. (r)

Celuloidne žčite za vrata! Celuloid v ploščah naročajte pri

FR. ZRNEC Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

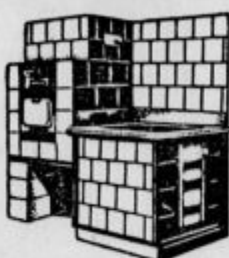
Padavica (epilepsija) krči, živčne bolezni in pomanjkanje spanja. - Zanesljivi in najboljši uspehi so se dosegli s uporabo skozi trideset let preizkušene »Epilepsana«

»Epilepsana« Pobliznja navodila daje lekarna Pišter, Osljek III.

Ure

in zlatino za birmo
nudi najcenejše
Ivan PAKIŽ
Ljubljana, Pred škofijo 15

Štedilnice in jekla — rje
proste, kromirane, železne,
vseh velikosti, brzo-
parilnice, gnojn. črpalke,
vrtno ograje po najnižjih
cenah pri

Ciril Podražaj
Iz št. 147 pri Ljubljani.

Gnojnične sode
dam za seno. — F. Pirc,
Dravice, Ljubljana. (r)

Glasba

KLAVIRJE
vijoline, kitare, tambura-
ške instrum. i. t. d. strune
in vse glasbene potreb-
ščine kupite najceneje pri
R. Warbinek - Dom glasbe
Ljubljana, Miklošičeva cesta 4
Edine zastopstvo svetovno znanih
originalnih HÖRNER harmonik.

Gitaro od Din 118
Harmoniko od „59“
Zahtevajte brošuro cenik!
MEINEL-HEROLD
d.o.o. sol. in. glasb.
MARIBOR 102

Harmonije

od 2000 din dobavljajo tudi
na obroke Ivan Kacin —
Domžale. — Popravila in
uglasitve cerkvene orgle, z
garancijo. Zahtevajte cen-
nik! — Naročila sprejema
Ljubljana, Komenskega 26
(z)

Auto-motor

Motorno kolo

skoraj novo, 98 cm. Presto,
poceni prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod 5388.
(f)

Odprti avto

7 sedežen, zelo dobro ohran-
jen, ugodno prodam. —
Sušteršič, Frankopanska 21
(f)

Dieselmotor 7 PS

najnovije konstrukcije —
proda Obrat, Maribor, Lo-
ška 15. (f)

Motor »Diamant«

dobro ohranjen — ugodno
naprodaj. — Poizve se pri
Josipu Dolinšek, Šmartin-
ska cesta 22. (f)

Kupim avto

dvo- ali štirisedežni, mali,
dobro ohranjen. Naslov v
upravi »Slovenec« pod št.
5624. (f)

Avto prodam

ali zamenjam za blago. —
Bozljaj, Gosposvetska 12. f

Tovorni avtomobil

»Diesel«, malo rabljen, ku-
pim. Naslov v vseh poslo-
valnicah »Slovenec« pod št.
5676. (f)

Motor

500 cm, s priklopec ali brez
— se takoj ugodno prodaj. —
Slavko Grmovšek, Stari trg
št. 6-II. (f)

Kupim Diesel motor

ali traktor na plin, od 10
do 12 HP. Ponudbe: Jur-
har Franjo, Ločica. (f)

Motorno kolo

350 cm, v brezhibnem stan-
ju, poceni prodam. — Re-
šilna postaja, Krekov trg.
(f)

»Fiat« avto 501

zelo dobro ohranjen, dina-
mo (Block Lichtmaschine),
zagajatelj, vzmeti — ugodno
naprodaj. Vprašati: Pava-
lec, Koroščeva 50, Maribor
(f)

Avto »Plymouth«

5 sedežna krasna limuzina,
kakor nov, ugodno napro-
daj. Informacije in ogled:
Garaža Marini, Maribor,
Tržaška 16. (f)

Ženitbe

Trgovka

srednjih let, samostojna,
želi spoznati boljšega drž.
uradnika 40—55 let v svrhu
ženitve. Nemški jezik za-
željen. Ponudbe v upravo
»Slovenec« v Mariboru pod
»Soliden« št. 640. (f)

Gospod

z stvarnimi stalnimi dohod-
ki želi spoznati samostojno
posesnico iz mesta ali de-
žele, staro do 38 let, zaradi
ženitve. — Ponudbe poslati
upravi »Slovenec« pod zn.
»Slozna zveza« 5642. (f)

Denarni zavod v Ljubljani

išče praktikanta s snanjem
nemščine in strojepisja. —
Ponudbe s prepisi sprleval
in navedbo referenc je po-
slati v upravo »Slovenec«
pod »Ambieljosen« št. 5673.

Razpis

Občina Koroška Bela bo na dražbi dne
20. aprila 1938 ob 9.45 pri okrajnem glavarstvu
v Radovljici

oddala v zakup občinsko lovišče,
ki je zelo dobro ohranjeno.
Občina Koroška Bela, dne 4. aprila 1938.

Razpis

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v
Ljubljani razpisuje na dan 23. aprila ob 11 dop.
v uradnih prostorih okrajnega načelnstva v Celju
pismeno in nato ustmeno dražbo lovišča revirja
Rogla (del razlaščenega Windischgrätzovega po-
sestva Lukanja).

Lovske zakupne pogoje, razglas in potrebna
pojasnila daje Začasna državna uprava v Ljub-
ljani in Šumska uprava v Črni.

Krasne stavnice parcele

ki se nahajajo v bližini železniške
postaje ob glavni cesti — vodovod in
elektrika — ugodno naprodaj.
Pojasnila daje: Vižmarje štev. 64

1888

50

1938

Velika jubilejna prodaja manufakturne in modne trgovine
PRI „BAJŽELNU“
na Roženvenskem klanecu v Kranju

Ob priliki 50 letnice ustanovitve
tvrdke bomo v jubilejnim letu
1938 prodajali vse manufakturno
in modno blago po zelo nizkih
cenah, ter Vam nudili na naše
že itak nizke cene še

10% popusta

Izkoristite redko priliko in naše jubilejne cene v L. 1938.

Krasno izbiro

ženskih, moških in otroških
in nadomestnih delov nudi po zelo ugodnih
cenah
t. Vlad. Klanjšček, Tyrševa 51 — Kavarna
Majcen **Sv. Krištof - Bežigrad**

KOLES CIKLUS

Otroški vozički naj-
novjših modelov
Dvokolesa,
motorji, tričiklji
Po zelo niski ceni! Ceniki franco!
„TRIBUNA“ F. BATJEL, LJUBLJANA, Kartovška 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

Ugoden nakup

manufakture za birmance-ke
pri Trpinu, Maribor, vetrinska 13

ČEVLJE

za vso Vašo obitelj dobite samo
v Trbovljah
v priznani najboljši spec. trgo-
vini čevljev domačega izdelka
M. MARKIČ

Zavarovalnica „Anker“

Ljubljana, Kralja Petra trg 8
razpisuje 4 mesta zastopnikov s fiksnim plačom in pro-
vizijo in sicer:
1 za Dolenjsko 1 za Gorenjsko 2 za Štajersko
V pošteved pridejo samo agilne neoporečne osebe.

Vam pomaga, da zadobite zopet ZDRAVJE s po-
močjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sami sebi sovražnik!
Bolezni pri MENI in BOLEČINE ob MESEČ-
NEM PERILU (menstruacija) ublaži Hersan čaj.

Ali Vas ovira DEBELOST?
Bi bili radi VITKI? Tedaj uporabljajte Her-
san čaj.

Zakaj trpite bolečine REVMAZMA in PRO-
TINA ako to ni potrebno. Hersan čaj je sredstvo,
ki Vam more olajšati muke.

Hersan čaj pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in
HEMOROIDIH (zlati žili).

Ali res še ne veste, da je Hersan čaj dobro
sredstvo pri OBOLJENJU ŽELODCA, JETER in
LEDVIC.

Hersan čaj se dobiva SAMO v IZVIRNIH ZA-
VOJH v vseh lekarnah.

Reg. št. 19634/33.

OTROSKE ČEVLJE

ročno delo, od 15 din naprej, nogavice iz lastne
pletarne, otroke od 2.50 din, damske od 5.50 din,
moške od 3 din naprej. Čipke, trakove iz svil
ter galanterijsko robo dobite najceneje pri
»Luna« Maribor — samo Glavni trg 24.

Parkete

kupite najugodnejše pri

Alojzij Kanc, tovarna parketov
Mengeš pri Kamniku.

IVAN KRAUS
MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 13
Za potovanja — za vsakdanjo rabo

Naše cene — naša najboljša reklama

Za Veliko noč

Ogromno izbiro damskih
klobukov po znano nizkih
cenah dobite samo pri: **„OREL“**
Sv. Petra cesta 13

Novo došli klavirji

»Stingl« pri M. Bäuerle,
Maribor, Gosposka ulica št. 56

Zahvala

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega nad vse ljub-
ljenega soproga, očeta, strica in teta, gospoda

KARLA WARTA

izrekamo najtoplejšo zahvalo g. zastopn. komand. artil. polka,
vsem gg. častnikom, podčastnikom in ostalemu zastopstvu
vojske za častno spremstvo, g. dr. Dragu Schweigerju za skrb
in nego, nadalje g. direktorju pivovarne »Union« g. Nementzu
za vse izkazane usluge, ravn. in uradništvu pivovarne »Union«,
g. dr. Mayu in g. dr. Schafferju za tolažilne besede ob grobu,
pevcem za ganljivo petje, ter vsem, ki so nam stali v tem
težkem času ob strani, ki so nam izrekli sožalje, poklonili
cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, Hrastnik, Graz, Potsdam, dne 8. aprila 1938.

Zalujoči ostali.

Trstje

Jos. R. PUH, Ljubljana
založnik parketov
Gradaška ulica 22 Telefon 25-13

Dražba drv

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov
v Ljubljani prodaja na javni dražbi dne 4. maja t.l.
v Rogatu ca. 4720 prm v režiji izdelanih bukovi-
h drv fco. vagon Rogatec, Sv. Rok in Dobovec.

Pogoji in tiskovine ter pojasnila se dobe pri
gornji upravi v Ljubljani, Rimska cesta 24-I. in
pri Revirnem vodstvu razlaščenih gozdov Log,
Sv. Rok-Lupinjak pri Rogatu.

Vdani v voljo Vsemogočnega naznanjamo, da nam je umrla
v cvetu mladosti vzorna žena, najdražja hčerka, sestra, svakinja
in teta, gospa

Helena Ferenčič roj. Cvetko

soproga banov. uradnika

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 10. aprila
ob 5 pop. iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališču
k Sv. Križu. — Prosimo za tiho sožalje.

Ljubljana, Murska Sobota, dne 9. aprila 1938.

Rodbine: Ferenčič, Cvetko, Hajdinjak.

ZAHVALA

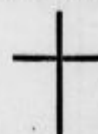
Vsem, ki ste vzeli slovo, darovali prelepe vence in žutili z nami ob težki in
nenadomestljivi izgubi našega

PINOTA

izrekamo iskreno: Bog plačaj! Prav posebno se zahvaljujemo njegovim najljubšim
tovarišem gasilec za častno stražo in spremstvo, čč. duhovščini za pogrebne obrede
ter č. p. Ciprijanu za tolažilne obiske za časa bolezni, starejšini vseslovarske gasilske
zveze g. dr. Kodretu, tajniku gasilske zajednice g. Mežku, vsem župnim starešinom in
vsem četam. Okrajnemu načelniku g. Vidmarju, novomeškemu županu g. dr. Polenšku,
podžupanu g. Turku in celokupnemu občinskemu odboru. Gg. šefom uradov, komandantu
mesta g. Krstiču s častniškim zborom, zastopnikom Apotekarske komore s predsednikom
g. Mr. Levstikom na čelu in vsem njegovim stanovskim tovarišem. Dalje vsem pred-
stavnikom organizacij in ustanov, govornikom za iskrene poslovilne besede ter pevcem
za pretresljive žalostinke. Končno se zahvaljujemo gg. zdravnikom: dr. Polenšku,
dr. Hausu in dr. Küsslu, ki so storili vse, da bi ga nam ohranili.

Vsem brez razlike — naša globoka zahvala.
Novo mesto, dne 9. aprila 1938.

Bergmannovi

Banovinski odbor društva Rdečega križa v Ljubljani
naznanja prežalostno vest, da je umrla njegova vestna odbornica,
predsednica ženske sekcije, gospa

Franja Tavčarjeva

odlikovana z redom Rdečega križa

Slava njenemu spominu!

Pozor Industrijalci, elektrarne, pivovarne, žage, mlini

in vsi, ki uporabljate kak parni stroj. Z ameriškimi preparati »TEPALIN«**»om smo očistili kamna (Kesselstein) v pogonu brez razdiranja v teku leta 1937 in sleer: parnih kotlov in lokomobil nad 800, motorjev na sesalni plin in Dieselmotorjev, valjarjev, traktorjev in parnih mlinov itd nad 2000, avtomobilov in avtobusov nad 3.500 in vse z uspehom STO PO STO. — »TEPALIN«**je preizkušen ter ga priporočajo inspekcije parnih kotlov gradbenega ministerstva in državnega zavoda za napredek industrije in rokodelstva in druge pristojne oblasti. Cena »TEPALIN«**je zelo ugodna. Prospekte s pojasnili pošilja gener. zast.******

HOBBY A. R., BEOGRAD, USKOČKA ULICA 5
TELEFON 23-0 13

Že 13. in 14. aprila se prične prvo žrebanje 36. kola Državne razredne loterije

V I. razredu bo izžrebana premija Din 300.000 in dobitki po Din 100.000, 80.000, 50.000, 30.000, 25.000, 10.000 itd. Cela srečka stane Din 200, polovična Din 100, četrtinka Din 50

Za nakup srečk se priporoča

Glavna kolektura „ŠAGRIN“
družba z o. z. Ljubljana, Krekov trg 10. Telefon 37-52

Obiščite pomladanski beograjski sejem

od 30. aprila do 9. maja 1938.

Največja jugoslovanska revija domače in svetovne proizvodnje. Najpopolnejša razstava poslednjih tehničnih pridobitev v industriji. Največja izbira.

Pojasnila daje Uprava beograjskega sejma — Sejmšišče — Poštni predal 598 — Telef. 28-526, 28-8-2.

50% popusta na železnicah in ladjah.

Izredni občni zbor

za zadruge

Jugoslovanska knjigarna, r. z. z. o. z. v Ljubljani,

bo v sredo, 20. aprila 1938 ob štirih popoldne v posvetovalnici Jugosl. tiskarne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Sklepanje o premembi zadruge z ozirom na § 118 2 novega združnega zakona.
3. Pooblastilo načelstvu za izvršitev sklepa.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Kaj vse dobite?

Ševro
Boks
Lak
Semiš
Pitlinge

Gornja dela
Krupone
Nahrtnike
Kovčage
Aktovke

Damske
torbice
Damske
in moške
pasove

in vse čevljarne potrebščine po najnižji ceni
Vam nudi trdka

FRANC ERJAVEC, Ljubljana
Stari trg 18

Veliko izbiro pomladanskega blaga za ženske in moške obleke kupite najceneje pri **M. GAJŠEK**

MARIBOR, Glavni trg, pod Veliko kavarno

Specijaliteti firme:

BRUNO MOSER

veletrg. z vinom

ZEMUN, Moserjeva ul. 1
Telefon št. 37-555

Zaloga tudi v Jamnem skladišču v Ljubljani
ki je z zakonom zavarovan in v kakovosti neprekosljiv.

FRUSKOGORSKI BISER

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

MOLINO nebeljeno platno

450

18

PLATNO za rjuho izredno močno

PLATNO za otroško perilo, trpežno

6

10

8

19

NANKING za perje, dobra neprodorna vrsta

SIFON, dobra mehka vrsta

ZASTORI iz bele karirane kongres tkanine

Tkanine za perilo zastore itd.

Stenkecki

CELJE 18

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

BRZOPARILNIKE z bakrenim ali fekienim v ognju pocinkanim kotlom.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHO vseh sistemov, kakor tudi pralne kotle bakrene in aluminijaste kotle za kuhanje sadnih sokov, tovarniške naprave itd. vedno najceneje pri trdki

„KOTLARKA“ dr. z o. z., Ljubljana, Kolodvorska ulica 23 Telefon 37-92
Zahtevajte prospekte!

Za birmo...
Darilo za celo življenje

CHRONOMETRE ELECTION

Zahtevajte povsod naš list!

KRASNO POSESTVO

nekaj minut od centra Maribora radi selitve zelo ugodno naprodaj. Obstoji iz sledečih zgradb:

1. Masivno zgrajeno glavno poslopje (gradič) z velikimi prostori, katere se lahko porabi v razne svrhe, in veliko luksuzno stanovanje z najmoderna, komfortom, centralno kurjavo itd.

2. Popolnoma nova zgradba v velikosti 120 m², opremljena z vodovodom, plinom, elektriko 70 HP in centralno kurjavo.

3. Poslopje z garažami in skladišči. Vsa poslopja se nahajajo v parku enakem velikem vrtu z bazeni za kopanje.

Poslopja so uporabljiva v raznovrstne svrhe n. pr. v tovarniške svrhe, za veletrgovsko podjetje, za zdravniko, za sanatorij ali okrevališče, v stanovanjske svrhe itd. — Velik del kupnine se lahko odplača v obrokih.

Ponudbe na:

Anton Desnica, Maribor, Košaki 71.

Prispeli so najnovejši modeli motornih koles svetovnoznanih trdk

ARDIE, HOREX in DIAMANT

od 98 do 500 cm. Izdelava istih je najsolidnejša in garantirana. Poraba bencina minimalna, ker porabi 125 cm na 100 km samo 1/4 l. bencina in vozi z brzino 75 km. Vsa motorna kolesa so opremljena z 2 izpušnimi cevmi, električnim signalom in akumulatorji. Veliko zalogo teh motornih koles, kakor tudi moških in ženskih dvokoles, triciklov in šivalnih strojev si lahko ogledate pri trdki

J. PRAPROTIK, DOMŽALE, Ljubljanska c.

kjer si vsak radi izredno nizkih cen lahko nabavi svoje tozadevne potrebščine. NA ŽELJO SE POSLJE TUDI CENIK!

Najprimernejša darila za Veliko noč dobite pri

VINKO CUNDER

torbarstvo, sedlarstvo in jermenarstvo

Ljubljana, Igriška ulica 3, za dramo

Lastni izdelki. — Sprejema vsa popravila, izvršuje po naročilu.

Zahvala

Dolžnost mi je, da se tem potom zahvalim g. dr. Jamšku iz Stožice za njegov trud, ker je mojo ženo Ano po 11 mesečni težki bolezni ozdravil, ter ga vsakomur najtopleje priporočam.

Ivan Perko
Brinje (Stožice) Šolski upravitelj v p.

Najnovejši blegovi za damke in moške obleke

Velika izbira Ugodne cene

R. Mikš

pri „Skofu“

Ljubljana

Ungerjeva ul. — Pred Stožice

KARITAS

je pravo zavarovanje ni samopomoč

Mesečni prispevki so stalno enaki. Zavarovalne vsote se izplačujejo v celoti. Izplačila niso odvisna od števila članov, ne od višine mesečno vplačanih prispevkov. —

Jamstvo Din 75.000.000.—

KARITAS je največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji

Ljubljana, palača Vzajemne zav. — Maribor, Orožnova 8

Izdelovalnica likerjev, desertnih vin, sirupov in žganjarna

Jakob Perhavec

Maribor - Gosposka ulica šte. 9

Telefon 25-80

Na drobno in na debelo

Rum, konjak, likerji, slivovka, brinjevec, droženka, klekovača

Specijaliteta:
Grenčak in vermut

BETONSKO in drugo železo

razno pločevino, vedno svež trboveljski cement, krovno lepenko in storjo, mrežo za ograje, poljsko in obrtno škoro, poljedelske stroje, posnemalnike, jermene, pluge, brane in kotle, črpalke za vodo in gnojico, cevi, štedilnike, okovje za stavbe in pohištvo, nepremočljive plachte, kuhinjsko posodo razstreljiva, rakete, čebelarne potrebščine, vse to in mnogo drugega Vam nudi

FR. STUPICA, železnina, Ljubljana, Gosposvetska c. 1

Nakup starega železa in drugih kovin!

Kolesa na Vrhniki Din 530.—

še vedno najcenejša

zajamčeno nova, nemškega izdelka

V zalogi vse boljše znamke, kakor: »Diamant«, »Adler«, »Waffenrad«, »Triumph«, »Wanderer«, »Wati«, »N. A. G.«, »Bismarck« i. t. d. v veliki izbiri najceneje pri

F. Šušteršič, Vrhnika

Glavno zastopstvo Elite Diamant Werke

Stalna zaloga motornih koles, šivalnih in pisalnih strojev.

Prvovrstne

velikonočne gnjati (šunke)

priporoča trdka

Anton Tavčar, Maribor, Duičičeva 3**POZOR!**Moderni
vozač
govori:**D. K. W. in U. T.**motorje ter Phanomen dvokolesa kupite po
najnižjih cenah pri**M. OZVATIČ — MARIBOR**
CAFOVA ULICA 1

Panelplošče

Parkete (hrast, bukev, javor)

Brodski pod

Les za stavbe in pohištvo

Drva (cepanice in odpadke od parket)

Ogije

izdeluje in dobavlja po zmerni ceni:

LEO PAULIN, parna žaga, tovarna parket in furnirja
Straža pri Novem mestu

Žel. postaja: STRAZA-TOPLICE — Telefon: Straža 2

POHIŠTVO!**E. ZELENKA**tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5Ob prenovitvi trdke nam je danes
mogoče po izredno nizkih cenah nuditi
najnovejše modele spalnic, jedilnic,
kaučev, madracov, preprog itd. Obrnite
se zaupljivo na nas in prepričajte se
sami o nizkih cenah in solidni izdelavi.
Dobite pa tudi vse na obroke!Vsakdo si lahko sam **stke**
šale, pasove, brisače itd. Kompletno**tkalske statve 48.-**
samo DinLabko razumljiva nav. dila so priložena vsakim statvam
S. MILLER, ZAGREB, Preradovičeva 5
Naročila z dežele izvršujemo takoj po povzetju

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Velikonočna FOTO-PRODAJA

Prilika, ki se ne nudi izlepa!

Ne zamudite jej!

Za foto-amaterje: Fotoaparati za plošče 6,5 x 9 in 9 x 12
od Din 100— dalje.**Za začetnike:** Box kamere 4 x 6,5 po Din 60— za kom.
Box-kamere 6 x 9 po Din 65— za kom.Dalje **po skrajno znižani ceni:** projektorji, povečevalni aparati,
kino aparati, razne foto-potrebščine: predleže, filtri, svetilke, stativi,
kasete, okvirji, skodejce, albumi i. t. d.

Vse to si nabavite, dokler traja zaloga, v

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani

(p o l e g s t o l n i c e)

Molitvenike vseh vrst • Rožne vence
Verižice in svetinjice • Mirtine
venčke in šopke • Trakove
Sveče • Ročne torbice★
za prvoobhajance in birmance ★
nudi najceneje trgovina
H. NIČMAN
LJUBLJANA, Kopitarjeva ul. 2 • Telef. 40-01**Telefunken** radijski aparati
„Meister“ in „Herkules“ kolesa
Osram žarnice
Wigo, kolesne svetilke
Pertrix žepne svetilke in baterije
Telefunken, radijske cevke (sedaj za 30%
cenejše)
Telefunken, zaščitene antene iz jeklenih
cevikakor tudi vsi sestavni deli za radio, kolesa
in elektrotehniko. Najceneje in ob ugodnih
plačilnih pogojih**Radio Starkel**
Maribor, Trg Svobode 6

Telefon 26-85 Telefon 26-85

Hugo Wast:

Zlato večnega Juda

»Nihče razen vas?«
»Ah, seveda... Nihče drugi kot jaz in vi...«
Mauricio Kohen.
S kako jezo je Marta stisnila to ime med
zobmi! Zaslusal se je Kohenov smeh in njen raz-
burjeni vzklík:
»Smejete se in se norčujete iz mene! Nikdar
se mi še ni pripetila tako smešna reč... Gospod
Kohen, žal mi je, toda zaničujem vas.«
»Razumem, ne zaslužim drugega. — Vendar
bova še dobra prijatelja. Vem samo, da sem s tem
opletanjem izgubil pet dni.«
»Zakaj mi niste prej povedali svojega imena?«
ga je vprašala tako togo, da bi človek menil,
da bo bruhnila v jok.
»Morda ste mi posvečali preveč pozornosti?«
»Ne vem. Najbrž ne: zdaj ste mi strašno zo-
prni, po vsem tem. Ne bi vam smela tega reči,
toda besede mi same uhajajo z ustnic.«
»... ki so kakor škrlatni pas...«
»Ne, ne! Tega vam ne dovolim. Vi, ki me
komaj poznate, hočete biti z menoj kakor s tova-
riščo?«
»Izgubil sem pet dni, Marta. Pomagaj mi, da
jih ujamem.«
»Zdaj je potrebno, da mi razložite, zakaj ste
mi prvi dan rekli, da je nevarno, da bi mi pove-
dali svoje ime... Nevarno za koga?«
»Ne mislite več na to, zdaj ko veste.«
»Ali je to bila norčija?«
»Ne. Zares ne smete povedati nikomur, da
govorite z menoj.«
»Nevarno za koga? Za vas ali zame?«
Malo črno bitje je ostalo nemo. Marta je ne-
potprežljivo zahtevala odgovora in tolkla po njem.
Potem ni slišala več lahkega, šaljivega glasu svo-
jega neznanca, marveč moški in zvočni glas Mauri-
cia Kohen, ki bi ga bila ljubila od prvega tre-
nutka dalje, če bi jo ljubil tudi on.
»Imam vam povedati mnogo skrivnosti. Čez

19

tri dni, v petek, bom govoril z vami. Bodite pri-
pravljeni ob osmih.«
»Da bi šla ob osmih z doma?«
»Da. Kaj vam ni prav?«
»To je smešno. Ob osmih jutraj.«
»Kar storite vi, Marta, ni v Buenos Airesu
nikdar smešno, marveč se spremeni v modo.«
»Torej gre za to, da začnem modo vstajanja
ob osmih.«
»Ne, gre za to, da bi tega nihče ne vedel.
Neobhodno potrebno je, da ostane stvar tajna...«
»Prav za prav tega ne zaslužite. Taka previd-
nost in toliko skrivnosti me žali...«
»Ne delaj ceremonij, reci Mauricio kakor to-
varišu.«
»Za Boga, gospod Kohen...«
»Skrivnost je samo ena in ta vsebuje vse
druge. Za mojo zvezo z vami ne sme vedeti nihče.«
Marta Blumenova je začutila, da se ji obeta
nekaka tajna dogodivščina. To jo je vleklo, da je
odgovorila:
»Dobro! Kam pa pojdeva?«
»Oprostite, da sem danes jaz tisti, ki bo pre-
trgal zvezo. Moram ujeti vlak. Nocoj bom sto milj
od tu. Torej v petek!«
Dekleta je mučila radovednost. Rada bi bila
povprašala očeta, kakšno nasprotstvo je med njim
in med Kohenom, toda čuden nemir ji ni dal do
besede.
Pretekla sta dva dneva in v petek se je zbu-
dila prej kakor po navadi. Natančno ob osmih je
zabrnul telefon.
Marta Blumenova je prvič z romantično ne-
potprežljivostjo čakala na to znamenje.

VII.

ZNAMENJE ANTIKRISTOVO

»Večkrat sem že slišal, Marta, da so prešli
časi, ko je človek lahko zabogatel. Da danes pra-
vih poslov sploh ni več.«
»Mislim, da to ne drži, zakaj moj oče še zme-
ra dela dobre kupčije.«
»Imejte usmiljenje, Marta. Stražnik bo meni,
ki sem lastnik avtomobila, zapisal kazen zaradi
prehitre vožnje... Vozite res izborna, toda preveč

ste predrzni. Ljudje se kar ustavljajo in gledajo.«
»Kaj me karate!... Poglejte, kako oni starec
maha!«
»Vaš oče sklepa dobre kupčije, verjamem.
V petih letih bo imel sto milijonov več kakor
danes.«
»Srečni človek! Pa mislite, da je on edini te
vrste?«
»Ne, zatrdno ne. So še drugi, ki delajo prav
tako dobro kakor on.«
»Kdo so to?«
»Če vam povem imena, boste mislili, da vam
navajam stran iz svetega pisma: Jakob, Salomon,
Neftali, Eleazar...«
»Vsi sami Judje.«
»Da. A kaj moremo Judje za to, če kristjani
ne znajo trgovati.«
Marta se je zasmejala in nadaljevala:
»Ko bo krize konec, bodo propadli in tisti, ki
so bili vedno siromaki, bodo tarnali s tistim več-
nim opravičevanjem: tudi mi bi lahko kupovali
papirje za pol cene in hiše za petino, samo de-
narja nismo imeli.«
»To je tisti veliki vzrok! Ni dovolj, da človek
posel vidi in ve zanj, treba je imeti denar, da
ga izvrši.«
»Z lastnim denarjem trgujejo samo branjevci.
Finančnik izvršuje svoje posle z drugim. Če gre
podjetje dobro, služita finančnih in njegov dolžnik,
če pa slabo, izgubi samo dolžnik. Treba je le iz-
takniti dober posel in hkratu dolžnika, ki ima
kaj srebra.«
»Vašega cinizma me je kar strah, veste...«
»Vprašajte očeta, če ni delal tako.«
»Ne dvomim o tem, vendar vi...«
»Jaz kakor drugi. Sicer se zdalec nisem bogat.
V primeri z vašim očetom sem berač. Toda prej
kakor v dveh letih se Lova spoprijela. Kdor bo
premagal, pojde s trebuhom za kruhom.«
Marta ni mogla prikriti, da so te besede učin-
kovale nanjo. Na Kohenu ni bilo ne baharije, ne
cinizma. Iz njega je govorila brezobzirna odkri-
tost, ki je izražala zavestno in trdno moč.
»In koliko bo dobil zmagovalček?«
»Kolikor hočete. Sto, dve sto, pet sto milijonov.
V tej višini številke ne pomenijo več veliko. Va-

žen je položaj: gre za to, ali boš prvi, poglavar,
ali pa boš le eden izmed mnogih.«
»In vi mislite premagati mojega očeta?«
»Da.«
»Ne boste zmagali.«
»Zakaj ne?«
»Ker preveč govorite, tako da bo on izvedel
o tem.«
»Ali mi verjamete, Marta, da tega nikomur
ne pripovedujem?«
»Meni že.«
»Vam že, ker ste edini človek, ki bi kaj ta-
kega hotel poslušati. Pripovedujem vam zato, ker
boste moja zaveznica.«
»Kakšne nesmiselne reči govorite! Jaz vašo
zaveznico zoper očeta? In zakaj neki?«
»Objel jo je z ognjenim pogledom:
»Slabo sem povedal, ne boste moja zaveznica,
marveč zaveznica Kahala.«
»Kaj je Kahal?«
»Ze sam to, da niste še nikdar slišali nič o
Kahalu, priča zoper vašega očeta. On, ne jaz, bi
vas bil moral seznaniti z judovstvom.«
Marta mu je vsa zmedena in vznemirjena od-
govorila:
»Ne pripovedujte mi ničesar več, prosim vas.«
»Zdaj ni čas, da bi prosili. Razložil vam bom,
vi pa boste vse ohranili zase.«
»Avto je ta trenutek prišel na Avenida de la
Plata in je v drznem zavoju krenil na Calle Di-
rectorio proti Linierskim klavnicam.
V tem oddaljenem kotu mesta blizu Mestne
hladilnice, kjer vsak dan zakoljejo po štiri tisoč
juncev in krav, da neizmerno število prebivalcev
dobi vsak dan tistih tisoč ton mesa, ki ga použije
v štiri in dvajsetih urah, se gnetejo kmetje, ki so
prišli s svojih polj, živinorejci in njihovi hlapci,
mesarji, ki koljejo živino, siromaki, ki preže na
delo in na srečo, in še deset vrst drugih ljudi,
revnih in bogatih, ne da bi jih bilo moči dosti
razlikovati med sabo. Vsi, ki se prerivajo tod,
čutijo v sebi poklic za kupčije, usoda pa si med
njimi izbira svoje ljubljence.
Ob določenih urah grede v gostilno čez cesto
na grizljaj in na kozarec vina.